

Brusel 20. března 2023
(OR. en)

7568/23

Interinstitucionální spis:
2023/0079(COD)

COMPET 234
IND 123
MI 213
POLCOM 49
RELEX 367
RECH 95
IA 46
CODEC 412

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	17. března 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 160 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU) 2019/1020

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 160 final.

Příloha: COM(2023) 160 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.3.2023
COM(2023) 160 final

2023/0079 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických
surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU)
2019/1020**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2023) 360 final} - {SWD(2023) 160 final} - {SWD(2023) 161 final} -
{SWD(2023) 162 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Suroviny se nacházejí na začátku všech průmyslových hodnotových řetězců. Toto nařízení se zaměřuje na neenergetické a nezemědělské suroviny, které jsou důležité pro hospodářství EU a jejichž dodávky jsou spojeny s vysokou mírou rizika narušení dodávek. Tyto kritické suroviny jsou často nepostradatelnými vstupy pro celou řadu strategických odvětví, včetně energie z obnovitelných zdrojů, digitálního průmyslu, vesmírného a obranného průmyslu a zdravotnictví. Zároveň může mít těžba a zpracování kritických surovin v závislosti na použitých způsobech a postupech negativní dopady na životní prostředí a také sociální dopady.

EU je v případě mnoha kritických surovin závislá téměř výhradně na dovozu. Dodavatelé těchto dovážených surovin jsou často vysoce koncentrováni v malém počtu třetích zemí, a to jak ve fázi těžby, tak ve fázi zpracování. EU například získává 97 % hořčíku z Číny. Vzácné zeminy s obsahem těžkých prvků, které se používají v permanentních magnetech, se rafinují výhradně v Číně. Celkem 63 % světových zásob kobaltu, který se používá v bateriích, se těží v Demokratické republice Kongo a 60 % z nich se rafinuje v Číně. Tato koncentrace vystavuje EU významným rizikům narušení dodávek. Existují precedenty, kdy určité země využily svého silného postavení dodavatelů kritických surovin vůči kupujícím zemím, například pomocí omezení vývozu.

S celosvětovým přechodem na energii z obnovitelných zdrojů a digitalizací našich ekonomik a společností se předpokládá, že poptávka po některých z těchto kritických surovin v nadcházejících desetiletích rychle poroste. Očekává se, že celosvětová poptávka po lithiu, které se používá k výrobě baterií pro mobilitu a skladování energie, se do roku 2050 zvýší až 89krát. Poptávka EU po prvcích vzácných zemin, z nichž se vyrábějí permanentní magnety používané ve větrných turbínách nebo elektromobilech, se má do roku 2050 zvýšit šestkrát až sedmkrát. V případě gallia, které se používá k výrobě polovodičů, by pak poptávka EU měla do roku 2050 vzrůst sedmáctkrát. Nahrazování materiálů a zvyšování účinnosti a oběhovosti materiálů může tento předpokládaný nárůst poptávky do určité míry zmírnit, ale neočekává se, že by tyto kroky tento trend zvrátily. Aktuálně hrozí, že současné a plánované kapacity nepokryjí více než 50 % předpokládané poptávky po kobaltu, a očekává se, že budoucí nárůst poptávky po vzácných zeminách předčí růst kapacit¹. V této souvislosti přijalo mnoho zemí politiku aktivního zajišťování dodávek kritických surovin, což zvyšuje konkurenci v oblasti zdrojů.

Narušení dodávek základního zboží během krize COVID-19 a energetická krize vyvolaná útočnou válkou Ruska proti Ukrajině poukázaly na strukturální závislost EU na dodávkách a na potenciálně škodlivé dopady této závislosti v dobách krize. Zásadní význam kritických surovin pro ekologickou a digitální transformaci a pro obranné a kosmické aplikace znamená, že narušení jejich dodávek by mělo pro průmysl v EU značné nepříznivé dopady. Ohrozilo by to fungování jednotného trhu, poškodilo konkurenceschopnost EU a zároveň ohrozilo pracovní místa a jejich tvorbu a ovlivnilo pracovní podmínky a mzdy. Bez bezpečných

¹ Carrara, S. et al., *Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU – A foresight study* (Analýza dodavatelského řetězce a prognóza poptávky po materiálech ve strategických technologiích a odvětvích v EU – prognostická studie), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2023, doi:10.2760/386650, JRC132889.

dodávek kritických surovin navíc Unie nebude schopna splnit svůj cíl týkající se ekologické a digitální budoucnosti.

Iniciativa v oblasti surovin z roku 2008 a akční plán pro kritické suroviny z roku 2020 poskytly rámec pro iniciativy zaměřené na posouzení kritičnosti různých surovin, mezinárodní diverzifikaci, výzkum a inovace a rozvoj výrobních kapacit kritických surovin v EU. Zavedená opatření pomáhají zajistit bezpečnější dodávky. Například strategická partnerství uzavřená se třetími zeměmi, jak je uvedeno v akčním plánu, pomáhají diverzifikovat zdroje dodávek surovin tím, že dále začleňují hodnotové řetězce surovin v EU do hodnotových řetězců surovin ve třetích zemích bohatých na zdroje.

Neregulační opatření však nestačí k zajištění přístupu EU k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin. V současné době neexistuje žádný regulační rámec, jehož cílem by bylo strukturálně snížit rizika narušení dodávek u celé řady kritických surovin. Za prvé, vzhledem k tomu, že neexistuje společný rámec, který by zajistil, že hospodářské subjekty budou odolné a připravené na vzniklé problémy, je průmysl i nadále nadměrně vystaven riziku narušení dodávek. Za druhé, potenciál EU pro zvýšení těžební, zpracovatelské nebo recyklační kapacity zůstává nevyužitý. Znalosti ložisek nerostných surovin ve všech členských státech často pocházejí z doby, kdy kritické suroviny nebyly tak žádanými zdroji jako dnes. Obtížný přístup k financování, zdlouhavá a složitá povolovací řízení, chybějící podpora veřejnosti a možné obavy o životní prostředí jsou někdy hlavními překážkami rozvoje projektů v oblasti kritických surovin. Za třetí, právní předpisy o nakládání s odpady nevytvářejí dostatečnou motivaci pro zlepšení oběhovosti kritických surovin (dále jen „jejich oběhovosti“) nebo pro rozvoj trhu s druhotnými surovinami. V neposlední řadě neexistuje dostatečná motivace k podávání zpráv o negativních dopadech kritických surovin uváděných na trh EU na životní prostředí a jejich omezování.

V této souvislosti má tento návrh tyto cíle:

- posílit různé fáze evropského hodnotového řetězce kritických surovin,
- diverzifikovat dovoz kritických surovin do EU s cílem snížit strategickou závislost,
- zlepšit schopnost EU monitorovat a zmírňovat současná a budoucí rizika narušení dodávek kritických surovin,
- zajistit volný pohyb kritických surovin na jednotném trhu a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí zlepšením jejich oběhovosti a udržitelnosti.

Tato zpráva souvisí pouze se stávajícím návrhem nařízení. Celková strategická vize pro posílení dodávek kritických surovin pro Evropu prostřednictvím opatření v rámci EU i mimo ni je vysvětlena ve sdělení připojeném k tomuto návrhu.

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh je v souladu se strategií Zelené dohody pro Evropu a s evropským právním rámcem pro klima. Tento návrh má pomoci poskytnout EU kapacity, které budou potřebné pro splnění jejích cílů v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů, pro rozvoj strategických výrobních technologií, například polovodičů, a pro dosažení našich cílů v oblasti klimatické neutrality.

Tento návrh reaguje na Versailleské prohlášení z roku 2022, které přijala Evropská rada a které zdůraznilo strategický význam kritických surovin pro zajištění otevřené strategické autonomie EU a evropské suverenity. Je rovněž v souladu s usnesením Evropského parlamentu z listopadu 2021 o strategii EU pro kritické suroviny a se závěry Konference o budoucnosti Evropy. A konečně se tímto nařízením naplňuje závazek snížit závislost EU na

kritických surovinách, který učinila předsedkyně von der Leyenová ve svém projevu o stavu Unie v roce 2022. Toho by se dosáhlo diverzifikací a zajištěním udržitelných domácích dodávek kritických surovin, k čemuž by vedlo určení strategických projektů v celém dodavatelském řetězci a vytvoření strategických zásob. Ještě před oznámením aktu o kritických surovinách byl v květnu 2022 ve sdělení o plánu REPowerEU a ve společném sdělení o analýze nedostatků v oblasti investic do obrany a dalším postupu oznámen legislativní návrh, který se týká kritických surovin.

Zatímco tento návrh se zaměřuje na budování kapacity EU pro dodávky kritických surovin, sdělení, které tento návrh doprovází, vysvětluje základní strategii pro zajištění dodávek kritických surovin, která zahrnuje neregulační opatření za účelem diverzifikace vnějších dodávek ze zemí mimo EU a podpory výzkumu, inovací a dovedností. K nařízení jsou přiloženy výsledky posouzení kritičnosti, které provedla Komise, příslušné dokumenty o kritických a strategických surovinách (podrobnější vysvětlení na s. 15), na které se tento návrh zaměřuje, a nejnovější prognostická studie. Návrh je předkládán společně s aktem o průmyslu s nulovými čistými emisemi, který podpoří průmyslovou výrobu klíčových technologií v EU, jak bylo oznámeno ve sdělení o Průmyslovém plánu Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi.

Tento návrh je v souladu se sdělením Komise, kterým byla v květnu 2021 zaktualizována průmyslová strategie EU z roku 2020 a které určuje oblasti strategických závislostí, jež by mohly vést ke zranitelnosti. Dva následné podrobné přezkumy poskytly další analýzu původu strategických závislostí a nejprve se zabývaly (mimo jiné) kritickými surovinami obecně a poté prvky vzácných zemin a hořčíkem.

Ačkoli před tímto nařízením neexistoval žádný regulační rámec, který by se zaměřoval na zajištění dodávek kritických surovin, je tento návrh v souladu s předchozími evropskými strategiemi pro kritické suroviny. Za prvé, toto nařízení vychází z posouzení kritičnosti, které se počínaje iniciativou z roku 2008 každé tři roky aktualizuje a které poskytuje informace o kritických surovinách a závislosti EU na nich. Za druhé, doplňuje a posiluje iniciativy, které následovaly po akčním plánu z roku 2020. Poskytuje také rámec pro podporu projektů v rámci hodnotového řetězce kritických surovin, který navazuje na práci Evropské aliance pro suroviny. Návrh rovněž vychází ze zásad EU pro udržitelné suroviny, jejichž cílem je sladit chápání udržitelné těžby a zpracování v členských státech.

Kromě toho Komise v souladu s akčním plánem pro synergie mezi civilním, obranným a kosmickým průmyslem z roku 2021 zřizuje Observatoř pro kritické technologie. Observatoř bude určovat, monitorovat a hodnotit kritické technologie pro civilní, obranné a kosmické odvětví, jejich možné použití a související hodnotové a dodavatelské řetězce, včetně strategických závislostí a zranitelných míst.

Komise dále vypracovala prognostickou studii, která hodnotí budoucí potřeby Evropské unie v oblasti kritických surovin a potenciální překážky v dodavatelských řetězcích u klíčových strategických technologií a odvětví. Zpráva předpovídá nebývalý nárůst poptávky po klíčových materiálech nezbytných pro úspěšnou souběžnou transformaci a pro agendu EU v oblasti obrany a letectví a kosmonautiky.

Tento návrh je v souladu s ostatními právními předpisy o kritických surovinách. Je například v souladu s nařízením o konfliktních minerálech², které vyžaduje, aby dovozci cínu, tantalu,

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/821 ze dne 17. května 2017, kterým se stanoví povinnosti náležitě péče v dodavatelském řetězci pro unijní dovozce cínu, tantalu a wolframu, jejich rud a zlata pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí (Úř. věst. L 130, 19.5.2017, s. 1).

wolframu a zlata (3TG) zavedli a prováděli politiky náležité péče, které se zabývají dopady na lidská práva v souvislosti s ozbrojenými konflikty a pracovními právy v rámci jejich hodnotového řetězce.

- **Soulad s ostatními politikami EU**

Vzhledem k přítomnosti kritických surovin v mnoha průmyslových hodnotových řetězcích a charakteristikám různých fází hodnotového řetězce kritických surovin, jako je těžba, zpracování nebo recyklace, je relevantních několik souborů evropských politik a právních předpisů.

Za prvé, právní předpisy EU v oblasti životního prostředí obsahují postupy pro získání povolení pro projekty v oblasti surovin, včetně kritických surovin, a to v celém hodnotovém řetězci. Navrhované nařízení se použije, aniž jsou dotčeny právní předpisy EU v oblasti ochrany přírody, včetně směrnice 2011/92/EU³ o posuzování vlivů na životní prostředí, směrnice 2010/75/EU⁴ o průmyslových emisích, směrnice 92/43/EHS⁵ o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES⁶ o ochraně volně žijících ptáků a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES⁷ o vodní politice⁸. Cílem tohoto návrhu je zjednodušit vnitrostátní povolovací řízení a učinit je předvídatelnějšími a zajistit, aby projekty byly v souladu s právními předpisy EU na ochranu přírody, aniž by bylo narušeno účinné uplatňování jejich ustanovení.

Za druhé, rámec EU pro odpady upravuje sběr odpadů, snižování jejich množství, jejich recyklaci a zpracování, včetně toků odpadů obsahujících důležité suroviny. Směrnice o těžebních odpadech⁹ vyžaduje, aby každý subjekt odpovědný za nakládání s těžebními odpady (tj. odpady vznikajícími při těžební činnosti) získal povolení. Tento návrh doplní výše uvedené požadavkem, aby subjekty (v případě zařízení pro nakládání s odpady, která jsou aktuálně v provozu) a členské státy (v případě uzavřených a opuštěných zařízení pro nakládání s odpady) analyzovaly potenciál využití kritických surovin v těžebním odpadu. Rámcová směrnice o odpadech¹⁰ se zaměřuje na odpady obecně a ukládá členským státům povinnost přijmout opatření k předcházení vzniku odpadů, přičemž se zaměřuje zejména na výrobky obsahující kritické suroviny. Směrnice o odpadních elektrických a elektronických

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (kodifikované znění) (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁵ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES – Prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 15).

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

zařízení¹¹ stanoví pravidla na podporu přípravy k opětovnému použití, recyklace a jiných forem využití odpadu z elektrických a elektronických zařízení s cílem přispět k účinnému využívání zdrojů a získávání druhotných surovin, včetně kritických. Probíhá společný přezkum směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností¹² ve spojení se směrnicí 2005/64/ES¹³ o schvalování typu motorových vozidel z hlediska jejich opětovné použitelnosti, recyklovatelnosti a využitelnosti, jehož cílem je snížit množství odpadu z vozidel s ukončenou životností a jejich součástí a zvýšit oběhovost konvenčních i elektrických vozidel, která obsahují značné množství kritických surovin. Legislativní iniciativa vycházející z tohoto přezkumu doplní horizontální požadavky na recyklovatelnost obsažené v tomto nařízení, a to zavedením konkrétnějších požadavků na zlepšení recyklovatelnosti permanentních magnetů ve vozidlech, což usnadní zpracování a recyklaci odpadu z nich.

Za třetí, klasifikace nebezpečnosti stanovená nařízením 1272/2008/ES o klasifikaci, označování a balení látek a směsí¹⁴ a opatření ke zmírnění rizik stanovená nařízením 1907/2006/ES¹⁵ o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek slouží k zajištění bezpečnosti chemických látek a výrobků obsahujících chemické látky v EU, což je pro kritické suroviny velmi důležité. Strategie EU pro udržitelnost chemických látek¹⁶ v tomto ohledu stanoví nezbytná opatření za účelem lepší ochrany lidského zdraví a životního prostředí jako součást ambiciózního přístupu k životnímu prostředí bez toxických látek, pokud jde o chemickou bezpečnost, a to v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu. Patří mezi ně snížení rizik a nahrazení nejnebezpečnějších chemických látek ve spotřebitelských a profesionálních výrobcích. Strategie rovněž uznává potřebu povolit používání těchto nejškodlivějších chemických látek, je-li to pro společnost nezbytné. V mnoha případech se to týká i použití kritických surovin.

Za čtvrté, přítomnost kritických surovin v mnoha průmyslových hodnotových řetězcích a charakteristiky různých fází hodnotového řetězce kritických surovin vyžadují lidské kapacity, včetně zajištění dostatečné a kvalifikované pracovní síly pro podporu průmyslu. To je zaručeno zejména ochranou pracovních míst, jakož i vytvářením nových kvalitních pracovních míst s cílem uspokojit potřeby pracovní síly v odvětví ve všech fázích průmyslových hodnotových řetězců, které jsou klíčové pro zajištění spravedlivé ekologické transformace a pro zajištění bezpečnosti a dodávek kritických surovin, jakož i konkurenceschopnosti odvětví. V souladu s cíli plánu REPowerEU a Zelené dohody pro Evropu poskytuje doporučení Rady ze dne 16. června 2022¹⁷ ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu komplexní politické pokyny, pokud jde o formulování

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (přepřacované znění) Text s významem pro EHP (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 38).

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností – prohlášení Komise (Úř. věst. L 269, 21.10.2000, s. 34).

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/64/ES ze dne 26. října 2005 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska jejich opětovné použitelnosti, recyklovatelnosti a využitelnosti a o změně směrnice Rady 70/156/EHS.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnice 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

¹⁶ COM/2020/667 final.

¹⁷ Doporučení Rady ze dne 16. června 2022 ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu 2022/C 243/04 (Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 35).

politik k zajištění ochrany pracovních míst, včetně pracovních a mzdových podmínek, jakož i k podpoře vytváření kvalitních pracovních míst v průmyslových ekosystémech a hodnotových řetězcích, a to i prostřednictvím podpory prohlubování dovedností a změny kvalifikace pracovní síly tak, aby odpovídala potřebám na odvětvovém trhu práce, a pomocí konzultací se sociálními partnery prostřednictvím sociálního dialogu.

Tato iniciativa je také v souladu:

- se směrnicí 2007/2/ES¹⁸ o zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE), jejímž cílem je zajistit, aby infrastruktury prostorových dat členských států byly kompatibilní a použitelné v evropském i přeshraničním kontextu, a
- nařízením (EU) 2020/852¹⁹ (nařízení o taxonomii) o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic.

Z hlediska mezinárodních nástrojů je tento návrh v souladu:

- s mezinárodními obchodními závazky EU a se společnou obchodní politikou EU. Sdělení připojené k tomuto nařízení obsahuje opatření k posílení a diverzifikaci vnějších dodávek kritických surovin do EU z mezinárodních zdrojů, aniž by byla narušena obchodní pravidla a mezinárodní hospodářská soutěž;
- s aktualizovanou politikou EU v oblasti Arktidy, která byla zveřejněna v roce 2021 a jejímž cílem je přispět k zachování Arktidy jako regionu mírové spolupráce, řešit dopady změny klimatu a podporovat udržitelný rozvoj arktických regionů ve prospěch arktických komunit, v neposlední řadě původních obyvatel, a budoucích generací;
- se společným sdělením Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku s názvem Global Gateway, zejména pokud jde o provádění strategických partnerství se třetími zeměmi.
- Vysoký představitel bude plně zastávat svou úlohu a spolupracovat na zajištění soudržnosti vnější činnosti EU a jejich dalších politik.

Nařízení rovněž zajistí soulad s dalšími projednávanými návrhy:

- nařízení je v souladu s nařízením o bateriích²⁰, které obsahuje zvláštní ustanovení o kritických surovinách v bateriích uváděných na jednotný trh, přičemž cílem nařízení je zvýšit kapacitu EU pro dodávky těchto materiálů a zlepšit transparentnost a dostupnost informací o jejich environmentální stopě při uvádění na jednotný trh EU. Jedná se o podobný přístup jako v případě postupného zavádění povinností týkajících se environmentální stopy.
- Nařízení doplňuje návrh směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti²¹. Návrh směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti by se mohl vztahovat na společnosti využívající kritické suroviny a zajistit, aby ve svých vlastních

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (PE/20/2020/INIT).

²⁰ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final).

²¹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 (COM (2022) 71 final).

provozech a hodnotových řetězcích odpovídajícím způsobem řešily nepříznivé dopady na lidská práva a životní prostředí, avšak nerozvíjí požadavek na vytváření informací o environmentální stopě kritických surovin. Výpočet environmentální stopy každého materiálu podle nařízení o kritických surovinách by mohl v příslušných případech přispět k účinnému provádění politiky náležité péče.

- Posílením odolnosti a připravenosti evropského průmyslu, pokud jde o kritické suroviny, doplňuje nařízení nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu, který umožňuje Komisi v režimu ostražitosti nebo v režimu mimořádné situace aktivovat cílená opatření v případě ohrožení nebo narušení dodávek strategického zboží, které může zahrnovat kritické suroviny.
- Nařízení rovněž zajišťuje, aby se výrobci klíčových technologií podporovaných v aktu o čípech nebo v aktu o průmyslu s nulovými čistými emisemi mohli spolehnout na bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto nařízení je článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, který umožňuje Evropskému parlamentu a Radě přijímat opatření k vytvoření a zajištění řádného fungování jednotného trhu.

Cílem nařízení je zajistit bezpečné a udržitelné dodávky kritických surovin pro EU. Bez tohoto úsilí by současné trendy v nabídce a poptávce pravděpodobně vytvořily vážné a strukturální riziko narušení dodávek u řady kritických surovin. Jelikož jsou tyto suroviny nezbytné pro fungování mnoha strategických odvětví, je třeba případné narušení dodávek řešit, aby se zajistila stabilita evropských trhů. Pokud by došlo k narušení dodávek a s tím spojenému nedostatku zboží a kolísání cen, pravděpodobně by to vyvolalo jednostranné úsilí na úrovni jednotlivých členských států s cílem vyřešit důsledky této situace. Ačkoli je takové úsilí v zásadě oprávněné, může v případě nekoordinovaného postupu narušit hospodářskou soutěž a vytvořit omezení volného pohybu zboží uvnitř EU.

Tím, že tato iniciativa zavede koordinovaná opatření za účelem strukturálního snížení pravděpodobnosti narušení dodávek, včetně opatření k posílení domácích dodávek a k monitorování rizik a připravenosti, přispěje k zajištění dobrého fungování jednotného trhu:

- stanoví společné cíle a společné vymezení kritických a strategických surovin,
- zavádí společný a konzistentní přístup ke zvyšování evropských kapacit kritických surovin tím, že strategickým projektům poskytuje podporu a koordinuje ji, čímž pomáhá předcházet možnému narušení hospodářské soutěže a roztržitosti trhu, které by mohly být důsledkem nekoordinovaných podpůrných opatření, a pomáhá zachovat rovné podmínky pro společnosti působící na vnitřním trhu se surovinami,
- zavádí opatření pro monitorování rizik a připravenost na ně, čímž zajišťuje, že společnosti mají přístup k podobným informacím o monitorování rizik na celém vnitřním trhu a vztahují se na ně harmonizovaná opatření v oblasti připravenosti,
- harmonizuje požadavky na uvádění výrobků s permanentními magnety na trh (pokud jde o recyklovatelnost a recyklovaný obsah magnetů) a výrobků obsahujících kritické suroviny (pokud jde o prohlášení o jejich environmentální stopě), čímž brání omezením uvnitř EU a pomáhá zajistit volný pohyb zboží.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Cíle tohoto nařízení nejsou členské státy schopny samy účinně plnit. Za prvé, zvyšování kapacit kritických surovin by nebylo na vnitrostátní úrovni účinné, například kvůli nedostatku geologických nalezišť v jednotlivých členských státech, rozsahu potřebných investic a značným úsporám z rozsahu, které jsou nutné pro konkurenceschopnost na světovém trhu se surovinami. Za druhé, při neexistenci koordinace a spolupráce mezi členskými státy a Komisí s cílem zvýšit monitorování rizik narušení dodávek a připravenost na rizika by pravděpodobně docházelo ke zdvojování úsilí, což by vedlo k neefektivitě. Navrhovaný rámec by měl umožnit účinnější rozdělení úkolů a shromažďování a sdílení relevantních informací.

Opatření obsažená v tomto nařízení by nebyla tak účinná, kdyby je prováděly členské státy samostatně, protože problémy, které řeší, se týkají jednotného trhu jako celku. Neomezují se pouze na jednotlivé členské státy nebo jejich podskupiny, ale týkají se průmyslové základny EU jako celku. Kromě toho je nepravděpodobné, že by přístup na úrovni členských států sám o sobě stačil k uspokojení potřeb úzce provázaných dodavatelských řetězců v rámci jednotného trhu.

Za udělování povolení pro strategický projekt jsou a zůstanou odpovědné výhradně orgány členských států, a to v souladu s procesními pravidly stanovenými v tomto návrhu. Členské státy proto budou moci zabránit udělení strategického statusu projektu, který by byl realizován na jejich území.

- **Proporcionalita**

Navrhovaná opatření nepřekračují rámec toho, co je nezbytné pro zajištění dodávek kritických surovin. Přijetí opatření na úrovni Unie má prokazatelnou přidanou hodnotu z důvodu množství, naléhavosti a rozsahu potřebného úsilí:

- Opatření týkající se strategických projektů se zaměřují na strategické suroviny s cílem zajistit, že nařízení zahrne do své oblasti působnosti materiály, které jsou nejvíce potřebné k dosažení cílů EU v oblasti ekologické a digitální transformace, jakož i ke zvýšení odolnosti a bezpečnosti.
- Opatření týkající se průzkumu jsou úměrná velikosti území každého členského státu, přičemž členské státy by mohly i nadále vycházet ze svých stávajících politik průzkumu. Vnitrostátní programy průzkumu jsou však nezbytné pro podporu rozvoje hodnotového řetězce kritických surovin.
- Navrhovaná opatření zahrnují pravidelný přezkum a spolupráci s členskými státy, zejména pokud jde o ustanovení o monitorování a řízení.
- Opatření týkající se monitorování ponechávají členským státům odpovědnost za určování a monitorování klíčových účastníků trhu. Zátěž společností při poskytování informací je omezená, protože se týká pouze velkých společností působících v oblasti těžby, rafinace nebo recyklace kritických surovin.
- Opatření týkající se připravenosti podniků na rizika se vztahují na podskupinu velkých podniků vyrábějících strategické technologie, které obsahují strategické suroviny, a omezují se na interní audity jejich dodavatelských řetězců.
- Opatření týkající se udržitelnosti neukládají požadavky nad rámec toho, co je nezbytné, k povzbuzení rozvoje trhu s druhotnými surovinami nebo k zajištění větší transparentnosti informací o environmentální stopě kritických surovin prostřednictvím postupného a na důkazech založeného přístupu.

- **Volba právního nástroje**

Nařízení je považováno za nejvhodnější nástroj, protože umožňuje stanovit požadavky, které se vztahují přímo na vnitrostátní orgány a příslušné hospodářské subjekty. To pomůže zajistit včasné a harmonizované provádění požadavků, což povede k větší právní jistotě.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex-post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy provedla Komise komplexní proces konzultací se zúčastněnými stranami podle konzultační strategie s cílem shromáždit spolehlivé informace pomocí určitého okruhu metod, konzultovaných stran a nástrojů. Cílem konzultací se zúčastněnými stranami bylo shromáždit a posoudit všechny příslušné důkazy, včetně údajů a informací o nákladech, přínosech a možném společenském dopadu politického rozhodnutí. Strategie byla navržena v souladu s intervenční logikou a zaměřila se na problémové faktory, které vyžadují opatření, a na charakteristiky zjištěné u hodnotového řetězce kritických surovin v EU.

Komise se řídila konzultační strategií a realizovala několik činností: otevřenou online konzultaci, kterou uspořádalo GRŮ GROW v období od 30. září do 25. listopadu 2022, výzvu k předložení faktických podkladů pro posouzení dopadů, která ve stejném období umožňovala zpětnou vazbu, a cílený dotazník týkající se „vytváření zásob surovin“ a „povolování“ v členských státech EU, který byl sdílen s expertní skupinou pro dodávky surovin. Komise obdržela 259 odpovědí na veřejnou konzultaci, přičemž 52 respondentů připojilo politický dokument. Komise rovněž shromáždila 310 odpovědí na výzvu k předložení faktických podkladů. Výsledky veřejné konzultace jsou shrnuty ve věcném shrnutí zveřejněném spolu s odpověďmi na výzvu k předložení faktických podkladů na portálu „Podělte se o svůj názor“.

Zúčastněné strany celkově potvrdily přínos iniciativ, které probíhají v rámci akčního plánu EU pro kritické suroviny z roku 2020, pro zajištění dodávek kritických surovin, zejména prostřednictvím strategických partnerství v oblasti surovin. Zdůraznily však, že domácí kapacity EU a odolnost průmyslu vůči riziku narušení dodávek se dostatečně nezlepšily. Komise získala širokou podporu pro myšlenku navrhnout iniciativu, jejímž cílem by bylo zajistit bezpečný a udržitelný přístup ke kritickým surovinám a zároveň zlepšit odolnost a připravenost Evropy tím, že by se zabývala zranitelnými místy dodavatelského řetězce. Pokud jde o zranitelná místa dodavatelského řetězce, obdržené příspěvky zdůraznily řadu strukturálních nedostatků, které brání těžebnímu průmyslu v rozvoji projektů v EU. V reakci na tyto výzvy příspěvky zdůraznily význam realizace strategických projektů ve fázích těžby, zpracování a recyklace pro rozvoj hodnotového řetězce kritických surovin v EU.

Podniky a společnosti se ve svých odpovědích zaměřily na procesní a administrativní náklady a vyzvaly ke zjednodušení povolovacích řízení a usnadnění přístupu k financování. Nevládní organizace a občané vyjádřili obavy z environmentálních a sociálních dopadů projektů těžby a zpracování, u kterých neexistují odpovídající environmentální a sociální záruky.

Zúčastněné strany souhlasily s potřebou vytvořit udržitelné rovné podmínky pro hodnotový řetězec kritických surovin v EU. Nevládní organizace poukázaly na význam snižování environmentálních stopy surovin v EU při současné podpoře účinnějšího využívání zdrojů a

rozvoji činností, které jsou méně škodlivé pro životní prostředí. Zúčastněné strany rovněž vyzvaly k soudržnějšímu a koordinovanějšímu přístupu k výzvám spojeným se získáváním kritických surovin, zejména posílením monitorování a předvídativosti a přijetím koordinovanějších opatření v oblasti připravenosti na rizika. Skupiny zúčastněných stran se však lišily v názorech na nejlepší podobu potřebných opatření.

Zúčastněné strany se obecně shodly na tom, že opatření členských států na vnitrostátní úrovni by k řešení zranitelných míst dodávek kritických surovin vzhledem k jejich složitosti, neprůhlednosti a nadnárodnímu rozměru nestačila, a uvítaly opatření v této oblasti na úrovni EU.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy vychází tento regulační návrh z posouzení dopadů, které analyzuje daný problém a dílčí problémy související s nedostatečně bezpečnými a udržitelnými dodávkami kritických surovin v EU. Posouzení dopadů určuje možné varianty politiky pro řešení problematických faktorů a posuzuje jejich pravděpodobné dopady. Posouzení dopadů bylo strukturováno tak, aby odráželo konzultace meziútvarové řídicí skupiny Komise pro kritické suroviny.

Výbor pro kontrolu regulace dne 20. ledna 2023 vydal k posouzení dopadů negativní stanovisko. V něm doporučil:

- objasnit politické souvislosti týkající se iniciativy a upřesnit, jak budou připravovanou iniciativou ovlivněny souběžné iniciativy a mezery v právní úpravě,
- lépe vysvětlit soubor obecných a specifických cílů, jejich časové rozvržení, vzájemné působení a modely, které se používají k měření úspěchu,
- zlepšit výchozí podmínky, skladbu a časový plán možností politiky a
- zlepšit hodnocení klíčových dopadů.

Když bylo revidované posouzení dopadů opětovně předloženo, vydal výbor dne 16. února 2023 kladné stanovisko s výhradami.

Posouzení dopadů se opírá o soubor politických pilířů, které řeší zjištěné příčiny problémů a směřují k dosažení cílů iniciativy. Pro každý pilíř stanoví tři možnosti politiky založené na oblasti působnosti, výši zdrojů, účinnosti a soudržnosti, jakož i na vytvořené součinnosti a zásadách proporcionality a subsidiarity. Celkově se možnosti politiky pohybují od možnosti 1 (nejblíže scénáři zachování stávajícího stavu) po možnost 3 (rozsáhlejší přístup zahrnující opatření, která jdou nad rámec současného regulačního rámce, ale jsou v mezích toho, co je technicky proveditelné).

Možnost politiky 1 stanoví mechanismus pro určení cílů pro strategické suroviny. Ten zahrnuje řídicí strukturu pod vedením specializované rady EU pro kritické suroviny, kterou podporuje síť vnitrostátních agentur a operační kapacita v rámci Komise. Tento subjekt by rozvíjel monitorovací kapacitu, umožnil by koordinaci strategických zásob EU a zajistil by lepší připravenost společností na případná narušení dodávek. Obsahuje prvky na podporu hodnotového řetězce, zejména větší koordinaci ve fázi průzkumu, větší podporu vnitrostátních projektů v oblasti kritických surovin a lepší přístup k financování. Z hlediska oběhovosti stanoví doporučení, které je zaměřeno na malou spotřební elektroniku, a oznámení budoucích

opatření. Stanoví větší aktivitu EU při určování mezinárodních norem, jakož i minimální požadavky na certifikační systémy pro udržitelnost kritických surovin a požadavky na informace o environmentální stopě kritických surovin uváděných na trh EU.

Možnost politiky 2 má stejný mechanismus řízení jako možnost 1 i úkoly v oblasti sledování, strategických zásob a připravenosti na rizika. Navíc usiluje o zlepšení hodnotového řetězce v EU vytvořením přísnějších povinností v oblasti průzkumu a realizace strategických projektů v rámci hodnotového řetězce strategických surovin. Pro tyto projekty by bylo přínosem zjednodušené povolování a koordinovaný přístup k financování. Opatření na podporu oběhovosti zahrnují cílené změny směrnice o těžebních odpadech. Opatření týkající se norem zahrnují vypracování dalších produktů normalizace pro průmyslové procesy, přičemž opatření týkající se environmentální stopy obsahují postupný vývoj prahových hodnot pro kritické suroviny, pokud konkrétní posouzení ukáže, že by to nemělo vliv na bezpečnost dodávek.

Možnost politiky 3 rozvíjí vnější kapacitu z hlediska řízení, což umožňuje navrhnout ambiciózní opatření týkající se strategických zásob, monitorování a připravenosti na rizika. Navazuje také na koncepci strategických projektů, které by těžily z další podpory při povolování prostřednictvím vyhrazených zdrojů členských států a specializovaného Evropského fondu pro kritické suroviny. Stejně jako možnost 2 obsahuje i opatření týkající se oběhovosti, norem a environmentální stopy.

Celkově je upřednostňována možnost politiky 2, protože má podporu zúčastněných stran a členských států, pro instituce představuje jen omezenou dodatečnou zátěž, má relativně nižší náklady a pomáhá plnit obecné i specifické cíle. Přináší jasnou přidanou hodnotu pro fungování jednotného trhu a má pozitivní ekonomické dopady na výrobce kritických surovin a navazující odvětví tím, že buduje odolnost průmyslu a podporuje rozvoj hodnotového řetězce kritických surovin v EU. Možnost politiky 3 by dosáhla některých cílů účinnějším způsobem (zejména pokud jde o pilíře týkající se monitorování a přístupu k financování), ale vzhledem k současným rozpočtovým omezením by ji nebylo možné provést.

Rozdíly v posouzení dopadů ve srovnání s upřednostňovanou možností

Nařízení obsahuje opatření, která nejsou v posouzení dopadů hodnocena, a to:

- opatření týkající se společného nákupu strategických surovin. Tato opatření byla součástí možnosti politiky 3 týkající se strategických zásob, ale později byla analyzována jako proveditelná v rámci možnosti politiky 2 i bez zvláštního rámce pro vytváření zásob. Opatření týkající se recyklovatelnosti a recyklovaného obsahu magnetů ze vzácných zemin. Tato opatření nebyla v posouzení dopadů podrobně popsána, ale zabývají se nedílnou součástí problému, jenž je v něm popsán, zejména příčinou problému, kde se vysvětluje, proč se právní předpisy EU týkající se odpadů dostatečně nezaměřují na opětovné využití kritických surovin. Komise shromáždila další důkazy od odborníků, analytických středisek a průmyslu s cílem lépe porozumět výzvám spojeným s oběhovostí v souvislosti s magnety a možným dopadům opatření. Rovněž vyžaduje vložení ustanovení o shodě a o předpokladu shody tak, aby bylo možné vypracovat nezbytné normy,
- opatření týkající se spolupráce v oblasti strategických partnerství. Vzhledem k tomu, že byl posílen mezinárodní rozměr posouzení dopadů, jak navrhl Výbor pro kontrolu regulace, bylo považováno za vhodné doplnit opatření zdůrazňující potřebu spolupráce a doplňkovosti, pokud jde o strategická partnerství EU se třetími zeměmi v oblasti surovin, včetně jejich souladu s dvoustrannou spoluprací členských států s příslušnými třetími zeměmi, a doplnit tak opatření oznámená v doprovodném sdělení,

- opatření týkající se zátěžových testů hodnotových řetězců byla zahrnuta do možnosti politiky 3, avšak v nařízení jsou uvedena v cílenějším rozsahu a zaměřují se pouze na strategické suroviny. Očekává se, že Komise i členské státy si mohou úkoly spojené s jejich prováděním rozdělit, čímž se omezí administrativní zátěž.

Tato nová opatření nadále zůstávají v celkovém rámci témat analyzovaných v posouzení dopadů a významně nemění srovnání možností ani upřednostňovanou možnost.

Navrhované nařízení také obsahuje opatření, která byla hodnocena v posouzení dopadů, ale jejichž provádění se liší. Jde konkrétně o tato opatření:

- Návrh začleňuje opatření týkající se těžebního odpadu, plánovaná v posouzení dopadů, přímo do nařízení, a nikoli prostřednictvím cílené změny směrnice o těžebních odpadech, s cílem zajistit, aby byla uplatněna dříve a přímějším způsobem.
- Začleňuje přímo do nařízení opatření týkající se zvýšení sběru elektronického odpadu a dalších výrobků a součástí bohatých na kritické suroviny, která se v posouzení dopadů předpokládala jako doporučení Komise. Toto doporučení bude oznámeno v doprovodném sdělení spolu se seznamem dalších plánovaných opatření týkajících se oběhovosti. Účelem je poskytnout členským státům vodítko pro pozdější provádění opatření požadovaných podle nařízení.
- Upřednostněná možnost při posouzení dopadů zahrnovala opatření vyžadující, aby tvrzení o udržitelnosti byla založena na uznávaných certifikačních systémech, avšak prováděna bez odkazu na tvrzení o udržitelnosti. Tato tvrzení budou předmětem horizontálních právních předpisů, jak bylo oznámeno v iniciativě Komise týkající se environmentálních tvrzení. Návrh obsahuje ustanovení, které Komisi umožňuje uznávat systémy certifikace udržitelnosti projektů v oblasti kritických surovin. Účast v některém z těchto systémů poskytne předkladatelům projektů jasný a účinný způsob, jak prokázat splnění kritéria, že jde o strategický projekt související s udržitelností.

• **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Tento návrh nepředpokládá významnou dodatečnou regulační zátěž.

Administrativní náklady pro podniky, které budou přímo uplatňovat toto nařízení, jsou omezené. Týkají se především povinnosti podávat zprávy stanovené pro omezený okruh velkých společností působících v hodnotovém řetězci kritických surovin, přičemž pro ostatní společnosti je podávání zpráv i nadále dobrovolné. Vzniklé náklady budou v případě těchto společností pravděpodobně kompenzovány tím, že tyto společnosti budou za určitých podmínek (např. pokud budou jejich projekty označeny jako strategické) těžit z vyšší účinnosti plynoucí ze zjednodušených povinností v oblasti povolování. Omezenému počtu velkých společností, které vyrábějí strategické technologie se strategickými surovinami, zároveň vzniknou náklady na provedení auditu.

Náklady spojené se studii potřebnými k výpočtu základní environmentální stopy jsou rovněž administrativními náklady, které jsou v nařízení zohledněny a které by musely být kompenzovány jinými iniciativami.

Posouzení nákladů také odhaduje náklady na stávající těžební lokality spojené s podáváním dalších informací. Vzhledem k tomu, že poznatky získané díky těmto informacím o tocích odpadů pravděpodobně povedou ke vzniku další hospodářské činnosti na základě využití odpadů, je pravděpodobné, že tyto náklady budou vykompenzovány.

Pro členské státy budou náklady pravděpodobně vyšší. Nařízení však také povede k vyšší součinnosti a menšímu překrývání činností mezi členskými státy. Měly by se tím uvolnit možné úspory díky zlepšení koordinace, například v oblasti monitorování a strategických zásob. Iniciativa nepředpokládá žádné náklady pro občany.

- **Základní práva**

Návrh vyžaduje, aby strategické projekty, které obdrží podporu, byly realizovány udržitelným způsobem. Udržitelné provádění znamená, že projekty musí být nejen ekologicky udržitelné, ale také že budou respektovat lidská práva stanovená v mezinárodních nástrojích, pokynech a zásadách.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh má pro Komisi rozpočtové důsledky. Konkrétně to znamená, že až bude plně zaveden do praxe, bude k provádění nařízení a souvisejících aktů v přenesené pravomoci v období 2024–27 víceletého finančního rámce EU zapotřebí až 33 ekvivalentů plného pracovního úvazku ročně.

Kromě částky 3,2 milionu EUR, která je započítána v okruhu 1 za účelem realizace řady studií potřebných pro provádění nařízení, vyžaduje závazky ve stávajících rozpočtových položkách ve výši 14,969 milionu EUR v okruhu 7 (Správní výdaje). Nové závazky budou pokryty ze stávajících rozpočtových rámců příslušných programů. Rozpočtové důsledky spočívají především v provádění činností, jejichž cílem je:

- navrhovat akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty nezbytné k provedení tohoto nařízení, včetně:
 - prováděcích aktů souvisejících s uplatňováním strategického projektu a výroční zprávy o strategickém projektu; programů obecného průzkumu; připravenosti společností na rizika; určení, které výrobky a toky odpadů obsahují po skončení životnosti příslušná množství kritických surovin, a
 - aktů v přenesené pravomoci týkajících se vymezení kritických a strategických surovin; recyklovaného obsahu výrobků obsahujících permanentní magnety; celních kódů pro výrobky obsahující permanentní magnety a pravidel výpočtu a ověřování a výkonnostních tříd z hlediska environmentální stopy,
- dát k dispozici sekretariát Evropské rady pro kritické suroviny,
- zajišťovat správu studií a zakázek,
- plnit úkoly v oblasti monitorování, shromažďování údajů a hodnocení rizik, zejména pokud jde o monitorování trhu a podávání zpráv o kritických a strategických surovinách a posuzování jejich kritičnosti,
- koordinovat informace z členských států,
- zajistit prosazování povinností členských států v oblasti opatření týkajících se oběhovosti, včetně opatření týkajících se těžebního odpadu,
- posoudit vhodnost metody environmentální stopy, vytvořit metody výpočtu a sledovat uplatňování opatření,
- prosazovat opatření v oblasti normalizace a připravovat žádosti o normalizaci,
- koordinovat vnitrostátní průzkumné činnosti,

- koordinovat informace členských států o strategických zásobách a vypracování pokynů, je-li to možné,
- poskytovat průběžnou podporu a podávat zprávy ohledně strategických projektů, zejména o povolovacích postupech, a poskytovat podporu při výběrovém řízení.

Pokud jde o potřeby zajištění personálu, Komise pečlivě zvážila způsoby rozdělení práce mezi GŘ, přerozdělení zaměstnanců, je-li to možné, a zadání vědecké a technické podpory pro přípravu aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů i provádění mezioborových úkolů externím dodavatelům. Stále je však zřejmé, že vysoká úroveň ambicí opatření a zvýšený význam kritických surovin vyžadují strukturovaný přístup, aby bylo možné rozvíjet schopnosti EU přijímat v této oblasti opatření.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Komise vyhodnotí soudržnost, výsledky, dopady, proporcionalitu a subsidiaritu tohoto návrhu po pěti letech od data jeho použitelnosti.

Hlavní závěry hodnocení budou předloženy ve zprávě Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Evropskému výboru regionů, která bude zveřejněna.

Pro účely hodnocení poskytnou Evropská rada pro kritické suroviny, členské státy a příslušné vnitrostátní orgány Komisi na vyžádání příslušné informace. Bude se jednat zejména o informace o pokroku při dosahování referenční hodnoty pro kapacitu EU ve všech fázích hodnotového řetězce a o účinnosti monitorovacích činností.

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Kapitola I nařízení obsahuje obecná ustanovení a definice. V nařízení se uvádí, že obecným cílem je zajistit přístup EU k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin prostřednictvím čtyř specifických cílů: posílit kapacity EU v různých fázích hodnotového řetězce, diverzifikovat dovoz surovin do EU, zlepšit kapacity pro monitorování a zmírňování rizik a zajistit dobře fungující jednotný trh a zároveň zlepšit udržitelnost a oběhovost kritických surovin. Nařízení stanovuje referenční hodnoty, které mají určovat pokrok v souvislosti s prvními dvěma zde popsány cíli.

Kapitola II uvádí seznamy kritických a strategických surovin, které se přezkoumávají nejméně jednou za čtyři roky za použití metodik uvedených v přílohách I a II. Tyto seznamy určují rozsah jednotlivých opatření.

Komise hodnotí více než 80 materiálů používaných v hospodářství EU z hlediska jejich rizika narušení dodávek a hospodářského významu, a to na základě průměrných údajů za poslední úplné pětileté období. Riziko narušení dodávek je dáno koncentrací dodávek v celosvětovém měřítku a v EU, závislostí EU na dovozu, vstupem druhotných surovin a technickou nahraditelností. Hospodářský význam se vypočítá podle podílu využití v odvětvích na úrovni dvoumístního kódu podle klasifikace NACE a jejich přidané hodnoty s přihlédnutím k hospodářské nahraditelnosti. Suroviny, které překračují prahové hodnoty, jsou tzv. kritickými surovinami.

Pomocí této všeobecně uznávané metodiky se zjišťují výzvy v rámci dodavatelských řetězců v celém hospodářství EU. Pro zajištění dynamičtějšího pohledu na očekávaný vývoj celosvětové poptávky a nabídky je však zapotřebí doplňkový přístup. Jeho prostřednictvím by

měly být určeny suroviny potřebné k dosažení cílů EU v oblasti souběžné transformace a obrany a letectví a kosmonautiky a analyzovány budoucí výzvy a klíčové závislosti v oblasti dodávek těchto surovin.

Všechny suroviny prověřené v rámci posouzení jejich kritičnosti jsou zmapovány podle jejich využití a významu pro technologie, které podporují cíle v oblasti souběžné ekologické a digitální transformace a v oblasti obrany a letectví a kosmonautiky. Při provádění této kvalitativní analýzy rozsahu působnosti se vycházelo z dokumentu „Materials Dependencies for Dual-Use Technologies Relevant to Europe's Defense Sector“ (Materiálové závislosti u technologií dvojího užití významných pro evropský obranný sektor)²² z roku 2019, studie „Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors - a Foresight Study“ (Kritické suroviny pro strategické technologie a odvětví – prognostická studie)²³, dokumentu „Study on the resilience of critical supply chains for energy security and clean energy transition during and after the COVID-19 crisis“ (Studie o odolnosti kritických dodavatelských řetězců z hlediska energetické bezpečnosti a přechodu na čistou energii v průběhu krize COVID-19 a po ní)²⁴ z roku 2020 a dokumentu „Supply Chain Analysis and Material Demand Forecast in Strategic Technologies and Sectors in the EU - A Foresight Study“ (Analýza dodavatelského řetězce a prognóza poptávky po materiálech ve strategických technologiích a odvětvích v EU – prognostická studie)²⁵ z roku 2023. Tato analýza rovněž zohledňuje práci příslušných mezinárodních organizací, jako jsou agentura IEA²⁶, OECD²⁷ a další zdroje dat.

Pokud má surovina pro technologii velký význam, zvažují se další faktory na základě semikvantitativního přístupu uvedeného v příloze 1 tohoto nařízení. Aby bylo možné posoudit, zda může existovat nedostatek nabídky, a pokud ano, jaký je jeho rozsah, jsou určeny spolehlivé a dostupné prognózy poptávky do roku 2030 i poté, a porovnává se předpokládaná poptávka se současnou nabídkou, a to jak pro EU, tak celosvětově. Aby bylo možné posoudit, jak bude produkce suroviny schopna reagovat na signály trhu, porovnávají se známé zásoby se současným objemem celosvětové produkce dané suroviny. Celosvětový objem produkce je navíc kvantifikován logaritmicky, protože velké objemy produkce je obtížnější zvýšit. Na základě těchto úvah je navržen seznam strategických surovin uvedený v příloze 1.

Kapitola III stanoví rámec pro posílení hodnotového řetězce strategických surovin v EU výběrem a realizací strategických projektů, jež budou způsobilé pro zjednodušené povolovací postupy a usnadněný přístup k možnostem financování, což se zlepší i díky lepší koordinaci.

Oddíl 1 stanoví pravidla pro výběr a realizaci strategických projektů, včetně kritérií pro uznání strategického projektu a postupů pro jeho uznání a realizaci.

Oddíl 2 stanoví zjednodušené povolovací postupy pro projekty v oblasti kritických surovin, a zejména pro strategické projekty.

²² <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC117729>

²³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881>

²⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/b80d77b6-2a3b-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

²⁵ bude doplněno

²⁶ <https://www.iea.org/reports/the-role-of-critical-minerals-in-clean-energy-transitions/mineral-requirements-for-clean-energy-transitions>

²⁷ <https://www.oecd.org/environment/global-material-resources-outlook-to-2060-9789264307452-en.htm>

Cílem oddílu 3 je zajistit příznivé podmínky pro strategické projekty, včetně podpory členských států s cílem urychlit jejich realizaci, koordinace finanční podpory a usnadnění uzavírání dohod o odběru.

Oddíl 4 obsahuje ustanovení o vypracování programů obecného průzkumu v Evropě s cílem usnadnit rozvoj projektů průzkumu a těžby.

Kapitola IV rozvíjí mechanismus koordinovaného monitorování dodavatelských řetězců kritických surovin a stanoví opatření ke zmírnění rizik narušení dodávek. Stanoví rámec pro systematické monitorování rizik narušení dodávek kritických surovin v různých fázích hodnotových řetězců. Stanoví také rámec pro zmírnění rizik prostřednictvím koordinace strategických zásob strategických surovin, prostřednictvím požadavku, aby veleí dovozci a výrobci pravidelně prováděli audit svých dodavatelských řetězců, a usnadněním společných nákupů strategických surovin.

Kapitola V obsahuje ustanovení o rozvoji oběhovosti na trzích s kritickými surovinami a o snižování environmentální stopy kritických surovin.

Oddíl 1 stanoví pravidla, podle nichž mají členské státy přijímat a provádět opatření týkající se oběhovosti, zejména s ohledem na toky odpadů s vysokým potenciálem využití kritických surovin, a podle kterých mají členské státy a hospodářské subjekty působící v oblasti těžebních odpadů posuzovat potenciál využití kritických surovin ze skládek těžebního odpadu. Zlepšuje také oběhovost permanentních magnetů tím, že vyžaduje informace o typu a složení permanentních magnetů obsažených ve výrobcích, jakož i o jejich obsahu recyklovaných kritických surovin. Na základě zvláštního posouzení stanoví zavedení minimálních prahových hodnot pro recyklovaný obsah.

Oddíl 2 stanoví pravidla pro uznávání certifikačních systémů týkajících se udržitelnosti kritických surovin ze strany Komise. Obsahuje také ustanovení týkající se prohlášení o environmentální stopě kritických surovin uváděných na trh EU.

Oddíl 3 obsahuje pravidla pro volný pohyb, shodu a dozor nad trhem týkající se výrobků obsahujících permanentní magnety a kritické suroviny, u nichž musí být deklarována environmentální stopa.

Kapitola VI stanoví rámec pro spolupráci v oblasti strategických partnerství se třetími zeměmi v souvislosti se surovinami a pro dosažení větší synergie mezi strategickými partnerstvími a spoluprací členských států s příslušnými třetími zeměmi.

Kapitola VII zřizuje Evropskou radu pro kritické suroviny složenou z vysokých představitelů členských států a Komise, která bude této radě předsedat. Rada bude Komisi poskytovat doporučení a pomáhat při koordinaci, spolupráci a výměně informací na podporu provádění tohoto nařízení.

Kapitoly VIII a IX obsahují články o aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech a o změnách jiných právních předpisů.

Kapitola X obsahuje články o sankcích, monitorování pokroku a hodnocení nařízení. Zavádí také společné podávání zpráv členskými státy v souvislosti s různými opatřeními a obsahuje článek, který zajišťuje, aby se s důvěrnými informacemi získanými podle tohoto nařízení zacházelo jednotně.

Příloha I stanoví seznam strategických surovin a metodiku jejich výběru.

Příloha II stanoví seznam kritických surovin a metodiku jejich výběru.

Příloha III uvádí skutečnosti, které je třeba zohlednit při posuzování toho, zda určitý projekt v oblasti surovin splňuje kritéria, aby mohl být uznán za strategický projekt.

Příloha IV stanoví kritéria, která musí splňovat uznávaný certifikační systém.

Příloha V stanoví skutečnost, kterou je třeba zohlednit při definování pravidel pro výpočet a ověřování environmentální stopy kritických surovin.

Příloha VI uvádí seznam kódů kombinované nomenklatury a popisy výrobků, které odpovídají výrobkům, na něž se vztahují požadavky na oběhovost permanentních magnetů.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU) 2019/1020

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²⁸,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Přístup k surovinám je pro hospodářství Unie a fungování vnitřního trhu zásadní. Existuje soubor neenergetických a nezemědělských surovin, které jsou považovány za kritické vzhledem ke svému vysokému hospodářskému významu a expozici vůči vysokému riziku narušení dodávek, které je často způsobeno vysokou koncentrací dodávek z několika málo třetích zemí. Vzhledem ke klíčové úloze mnoha těchto kritických surovin při realizaci ekologické a digitální transformace a s ohledem na jejich využití pro obranné a kosmické aplikace se poptávka po nich v nadcházejících desetiletích exponenciálně zvýší. Zároveň se zvyšuje riziko narušení dodávek v souvislosti s rostoucím geopolitickým napětím a konkurencí v oblasti zdrojů. Navíc by zvýšená poptávka po kritických surovinách mohla vést k negativním environmentálním a sociálním dopadům, pokud by nebyla správně řízena. Vzhledem k těmto trendům je nezbytné přijmout opatření k zajištění přístupu k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin s cílem zachovat hospodářskou odolnost Unie a otevřenou strategickou autonomii.
- (2) Vzhledem ke složitosti a nadnárodní povaze hodnotových řetězců kritických surovin mají nekoordinovaná vnitrostátní opatření za účelem zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin vysoký potenciál narušit hospodářskou soutěž a roztříštit vnitřní trh. V zájmu zajištění fungování vnitřního trhu by proto měl být vytvořen společný rámec Unie pro kolektivní řešení této ústřední výzvy.
- (3) Za prvé, aby byl účinně zajištěn přístup Unie k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin, měl by tento rámec obsahovat opatření ke snížení rostoucích rizik narušení dodávek do Unie posílením kapacit Unie ve všech fázích hodnotového

²⁸

Úř. věst. C , , s. .

řetězce strategických surovin, včetně těžby, zpracování a recyklace, a to na základě referenčních hodnot stanovených pro každou strategickou surovinu. Za druhé, vzhledem k tomu, že Unie bude i nadále závislá na dovozu, by rámec měl zahrnovat opatření na zvýšení diverzifikace dodávek strategických surovin z vnějších zdrojů. Za třetí je nezbytné stanovit opatření, která posílí schopnost Unie monitorovat a zmírňovat stávající a budoucí rizika narušení dodávek. Za čtvrté, rámec by měl obsahovat opatření za účelem zvýšení oběhovosti a udržitelnosti kritických surovin spotřebovávaných v Unii.

- (4) Aby bylo zajištěno, že se opatření stanovená v nařízení zaměří na nejdůležitější materiály, měl by být vytvořen seznam strategických surovin a seznam kritických surovin. Tyto seznamy by rovněž měly sloužit k usměrňování a koordinaci snahy členských států přispět k realizaci cílů tohoto nařízení. Seznam strategických surovin by měl obsahovat suroviny, které mají velký strategický význam s ohledem na jejich využití ve strategických technologiích, jež jsou základem ekologické a digitální transformace, nebo pro obranné či kosmické aplikace, a které se vyznačují potenciálně značným rozdílem mezi celosvětovou nabídkou a předpokládanou poptávkou a u nichž je zvýšení produkce poměrně obtížné, například z důvodu dlouhé doby nutné k realizaci u nových projektů navyšujících kapacitu dodávek. S ohledem na možné technologické a hospodářské změny by měl být seznam strategických surovin pravidelně revidován a v případě potřeby aktualizován. Aby se zajistilo, že úsilí o zvýšení kapacit Unie v hodnotovém řetězci, posílení schopnosti Unie monitorovat a zmírňovat rizika narušení dodávek a zvýšení diverzifikace dodávek se zaměří na materiály, u nichž je to nejvíce potřebné, měla by se příslušná opatření vztahovat pouze na seznam strategických surovin.
- (5) Seznam kritických surovin by měl obsahovat všechny strategické suroviny i všechny ostatní suroviny, které mají velký význam pro celé hospodářství Unie a u nichž existuje vysoké riziko narušení dodávek. S cílem zohlednit možné technologické a hospodářské změny by Komise měla v návaznosti na stávající praxi pravidelně provádět hodnocení založené na údajích o produkci, obchodu, použití, recyklaci a náhradě širokého okruhu surovin s cílem aktualizovat seznamy kritických a strategických surovin tak, aby odrážely vývoj hospodářského významu a rizika narušení dodávek těchto surovin. Seznam kritických surovin by měl obsahovat ty suroviny, které dosahují nebo překračují prahové hodnoty hospodářského významu i rizika narušení dodávek, aniž by byly příslušné suroviny řazeny podle kritičnosti. Toto posouzení by mělo vycházet z průměru posledních dostupných údajů za období pěti let. Opatření stanovená v tomto nařízení, která se týkají jediného kontaktního místa pro povolování, plánování, průzkum, monitorování, oběhovost a udržitelnost, by se měla vztahovat na všechny kritické suroviny.
- (6) Pro posílení kapacit Unie v rámci hodnotového řetězce strategických surovin by měla být stanoveny referenční hodnoty, podle kterých se bude řídit úsilí a monitorovat pokrok. Cílem by mělo být zvýšení kapacit pro každou strategickou surovinu v každé fázi hodnotového řetězce a zároveň dosažení referenčních hodnot celkové kapacity v oblasti těžby, zpracování a recyklace strategických surovin. Za prvé by Unie měla zvýšit využívání vlastních geologických zdrojů strategických surovin a vybudovat kapacitu, která jí umožní těžit suroviny potřebné k produkci alespoň 10 % spotřeby strategických surovin v Unii. Vzhledem k tomu, že těžební kapacita je do značné míry závislá na dostupnosti geologických zdrojů Unie, je dosažení této referenční hodnoty závislé na této dostupnosti. Za druhé, aby se vytvořil úplný hodnotový řetězec a zabránilo se jakýmkoli překážkám ve fázi meziproduktů, měla by Unie navíc zvýšit

svou zpracovatelskou kapacitu v rámci hodnotového řetězce a být schopna produkovat alespoň 40 % své roční spotřeby strategických surovin. Za třetí se očekává, že v nadcházejících desetiletích bude možné pokrýt rostoucí podíl spotřeby strategických surovin v Unii druhotnými surovinami, což by zlepšilo bezpečnost i udržitelnost dodávek surovin v Unii. Recyklační kapacita Unie by proto měla být schopna vyprodukovat alespoň 15 % roční spotřeby strategických surovin v Unii. Tyto referenční hodnoty se vztahují k časovému horizontu roku 2030, a to v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu a energetiky stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119²⁹ a digitálními cíli v rámci digitální dekády³⁰, které podporují. Prostřednictvím kvalitních pracovních míst, včetně rozvoje dovedností a přechodu mezi pracovními místy, se navíc budou řešit rizika na odvětvovém trhu práce a přispěje se k zajištění konkurenceschopnosti EU.

- (7) V případě některých surovin je Unie téměř plně závislá na dodávkách z jediné země. Tato závislost s sebou nese vysoké riziko narušení dodávek. V zájmu omezení tohoto potenciálního rizika a zvýšení hospodářské odolnosti Unie je třeba usilovat o to, aby do roku 2030 nebyla Unie závislá na jediné třetí zemi v případě více než 65 % dodávek strategických surovin v nezpracovaném stavu a v jakékoli fázi zpracování, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost zemím, s nimiž Unie uzavřela strategické partnerství v oblasti surovin, jež dává větší záruky, pokud jde o rizika narušení dodávek.
- (8) Je nezbytné zavést vhodná opatření na podporu strategických projektů zaměřených na těžbu, zpracování nebo recyklaci strategických surovin v Unii, která by měla spolu s úsilím členských států přispět ke zvýšení kapacit za účelem dosažení referenčních hodnot. K posílení různých fází hodnotového řetězce, a tím i k dosažení referenčních hodnot, by měla přispět i další opatření, zejména v oblasti průzkumu nebo oběhovosti. Aby bylo zajištěno včasné splnění referenčních hodnot, měla by Komise s pomocí Evropské rady pro kritické suroviny (dále jen „rada“) sledovat pokrok při plnění referenčních hodnot a podávat o něm zprávy. V případě, že vykázaný pokrok při plnění referenčních hodnot je celkově nedostatečný, měla by Komise posoudit proveditelnost a přiměřenost dodatečných opatření. Nedostatečný pokrok pouze u jedné strategické suroviny nebo jejich malé skupiny by v zásadě neměl vyvolat potřebu dalšího úsilí Unie.
- (9) V zájmu budování kapacit v Unii by Komise měla s podporou rady určit strategické projekty v Unii, v rámci nichž se plánuje začít s těžbou, zpracováním nebo recyklací strategických surovin. Účinná podpora strategických projektů má potenciál zlepšit přístup k materiálům pro navazující odvětví a vytvořit hospodářské příležitosti v celém hodnotovém řetězci, včetně malých a středních podniků, a přispět k vytváření pracovních míst. S cílem zajistit rozvoj strategických projektů v celé Unii by proto tyto projekty měly využívat zjednodušená a předvídatelná povolovací řízení a podporu při získávání přístupu k financování. Aby bylo možné podporu zaměřit a zajistit její přidanou hodnotu, měly by být projekty před získáním této podpory posouzeny podle určitého souboru kritérií. Strategické projekty v Unii by měly posílit bezpečnost dodávek strategických surovin Unii, měly by být dostatečně technicky proveditelné a

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

³⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2481 ze dne 14. prosince 2022, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030 (Úř. věst. 323, 19.12.2022, s. 4)

měly by být realizovány ekologicky a sociálně udržitelným způsobem. Měly by také poskytovat přeshraniční výhody přesahující hranice dotčeného členského státu. Pokud Komise vyhodnotí, že jsou tato kritéria splněna, měla by uznání za strategický projekt zveřejnit ve svém rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že rychlé uznání je klíčové pro účinnou podporu bezpečnosti dodávek v Unii, měl by postup posuzování být nadále zjednodušený a neměl by být příliš zatěžující.

- (10) V zájmu diverzifikace dodávek strategických surovin v Unii by Komise měla s podporou rady určit strategické projekty ve třetích zemích, v rámci nichž se plánuje začít s těžbou, zpracováním nebo recyklací strategických surovin. Aby byla zajištěna účinná realizace těchto strategických projektů, měly by mít lepší přístup k financování. Aby byla zajištěna jejich přidaná hodnota, měly by být projekty posuzovány podle určitého souboru kritérií. Stejně jako projekty v Unii by strategické projekty ve třetích zemích měly posílit bezpečnost dodávek strategických surovin v Unii, měly by být dostatečně technicky proveditelné a měly by být realizovány udržitelným způsobem. V případě projektů na rozvíjejících se trzích a v rozvojových ekonomikách by měl být projekt oboustranně výhodný pro Unii i pro zúčastněnou třetí zemi a měl by v této zemi přinášet přidanou hodnotu, přičemž je třeba zohlednit i jeho soulad se společnou obchodní politikou Unie. Tato hodnota může být odvozena z příspěvku projektu k více než jedné fázi hodnotového řetězce, jakož i z dosažení širších hospodářských a sociálních přínosů projektu, včetně vytvoření pracovních míst v souladu s mezinárodními normami. Pokud Komise vyhodnotí, že jsou tato kritéria splněna, měla by uznání za strategický projekt zveřejnit ve svém rozhodnutí.
- (11) Aby byla zajištěna udržitelnost zvýšené produkce surovin, měly by být nové projekty v oblasti surovin realizovány udržitelným způsobem. Za tímto účelem by strategické projekty, které získají podporu podle tohoto nařízení, měly být posuzovány s ohledem na mezinárodní nástroje se všemi aspekty udržitelnosti zdůrazněnými v zásadách EU pro udržitelné suroviny³¹, včetně zajištění ochrany životního prostředí, sociálně odpovědných postupů, mezi něž patří dodržování lidských práv, například práv žen, a transparentních obchodních postupů. Projekty by také měly zajistit spolupráci v dobré víře a komplexní a smysluplné konzultace s místními komunitami, včetně původních obyvatel. Aby měli předkladatelé projektů k dispozici jasný a účinný způsob, jak toto kritérium splnit, mělo by se za dostačující považovat dodržování příslušných právních předpisů Unie, mezinárodních norem, pokynů a zásad nebo účast v systému certifikace uznaném podle tohoto nařízení.
- (12) Každý předkladatel projektu v oblasti strategických surovin by měl mít možnost požádat Komisi o uznání svého projektu za strategický projekt. Žádost by měla obsahovat několik dokumentů a důkazů týkajících se kritérií. Pro lepší posouzení sociální, environmentální a ekonomické životaschopnosti, proveditelnosti projektu a také úrovně důvěry v souvislosti s odhady by měl předkladatel projektu rovněž poskytnout klasifikaci projektu podle Rámcové klasifikace OSN pro zdroje, a aby bylo možné ji objektivně ověřit, měl by ji doložit příslušnými důkazy. K žádosti by měl být rovněž přiložen harmonogram projektu, aby bylo možné odhadnout, kdy bude projekt moci přispět k dosažení referenčních hodnot pro domácí kapacitu nebo diverzifikaci. Vzhledem k tomu, že pro účinnou realizaci těžebních projektů má zásadní význam jejich přijetí veřejností, měl by předkladatel rovněž předložit plán obsahující opatření, která toto přijetí veřejností usnadní. Zvláštní pozornost by měla

³¹ Evropská komise, Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, Zásady EU pro udržitelné suroviny, Úřad pro publikace, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>

být věnována sociálním partnerům, občanské společnosti a dalším subjektům dohledu. Předkladatel by měl rovněž poskytnout podnikatelský plán obsahující informace o finanční životaschopnosti projektu a přehled již zajištěného financování a dohod o odběru, jakož i odhady možného vytváření pracovních míst a potřeb projektu, pokud jde o kvalifikovanou pracovní sílu, včetně prohlubování dovedností a změny kvalifikace.

- (13) Aby bylo zajištěno účinné a efektivní vyřizování žádostí, měla by mít Komise možnost upřednostnit vyřizování žádostí o projekty, které se týkají konkrétních nedostatečně zastoupených fází hodnotového řetězce nebo strategických surovin tak, aby mohla zajistit vyvážený pokrok Unie při plnění všech referenčních hodnot kapacity Unie, jež jsou obsaženy v tomto nařízení.
- (14) Vzhledem k tomu, že pro zajištění účinné realizace strategického projektu je nezbytná spolupráce členského státu, na jehož území bude realizován, měl by mít tento členský stát právo vznést námitku, a zabránit tak tomu, aby byl projektu udělen status strategického projektu proti jeho vůli. Pokud tak příslušný členský stát učiní, měl by své odmítnutí odůvodnit s odkazem na platná kritéria. Podobně by Unie neměla udělovat status strategického projektu těm projektům, které budou realizovány třetí zemí proti vůli její vlády, a proto by tento status neměla udělit, pokud vláda třetí země vznesne námitky.
- (15) Aby se zabránilo zneužití uznání projektu za strategický, měla by mít Komise možnost zrušit své původní rozhodnutí o uznání projektu za strategický projekt, pokud již nadále nesplňuje podmínky nebo pokud bylo uznání založeno na žádosti obsahující nesprávné informace. Předtím, než tak bude Komise moci učinit, měla by konzultovat radu a vyslechnout předkladatele projektu.
- (16) Vzhledem k významu strategických projektů pro zajištění bezpečnosti dodávek strategických surovin by tyto projekty měly být považovány za projekty ve veřejném zájmu. Zajištění bezpečnosti dodávek strategických surovin má zásadní význam pro úspěch ekologické a digitální transformace, jakož i pro odolnost obranného a kosmického odvětví. S cílem přispět k bezpečnosti dodávek strategických surovin v Unii mohou členské státy poskytnout podporu v rámci vnitrostátních povolovacích řízení s cílem urychlit realizaci strategických projektů v souladu s právem Unie.
- (17) Vnitrostátní povolovací postupy zajišťují, aby projekty v oblasti surovin byly bezpečné a splňovaly environmentální, sociální a bezpečnostní požadavky. Právní předpisy Unie v oblasti životního prostředí stanoví společné podmínky pro postup a obsah vnitrostátních povolovacích postupů, čímž zajišťují vysokou úroveň ochrany životního prostředí a umožňují udržitelné využívání možností Unie v rámci hodnotového řetězce surovin. Udělením statusu strategického projektu by proto neměly být dotčeny žádné platné podmínky pro povolení příslušných projektů, včetně podmínek stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU³², směrnici Rady 92/43/EHS³³, směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES³⁴,

³² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1).

³³ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU³⁵ a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES³⁶, směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES³⁷ a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES³⁸.

- (18) Zároveň nepředvídatelnost, složitost a někdy i přílišná délka vnitrostátních povolovacích postupů podkopávají investiční jistotu potřebnou pro účinný rozvoj projektů v oblasti strategických surovin. V zájmu zajištění a urychlení účinné realizace strategických projektů by na ně proto členské státy měly uplatňovat zjednodušená a předvídatelná povolovací řízení. Za tímto účelem by strategické projekty měly mít na vnitrostátní úrovni přidělen „prioritní status“, aby se zajistilo jejich rychlé administrativní zpracování a aby byl zajištěn bezodkladný režim ve všech soudních řízeních a postupech řešení sporů, které se jich týkají. Toto nařízení by nemělo příslušným orgánům bránit v tom, aby zefektivnily povolování jiných projektů v hodnotovém řetězci kritických surovin, které nejsou strategickými projekty.
- (19) Vzhledem k jejich úloze při zajišťování bezpečnosti dodávek strategických surovin v Unii a jejich přínosu k otevřené strategické autonomii Unie a k ekologické a digitální transformaci by měl příslušný povolovací orgán považovat strategické projekty za projekty ve veřejném zájmu. Strategické projekty, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí a spadají do oblasti působnosti směrnice 2000/60/ES, směrnice Rady 92/43/EHS a směrnice 2009/147/ES³⁹, mohou být povoleny, pokud příslušný povolovací orgán na základě individuálního posouzení dojde k závěru, že veřejný zájem, kterému projekt slouží, převažuje nad těmito dopady, a to za předpokladu, že jsou splněny všechny příslušné podmínky stanovené v uvedených směrnicích. Individuální posouzení by mělo případně zohlednit geologickou specifickou míst těžby, která omezuje rozhodování o umístění.
- (20) V zájmu snížení složitosti a zvýšení účinnosti a transparentnosti povolovacího postupu by předkladatelé projektů v oblasti kritických surovin měli mít možnost komunikovat s jediným vnitrostátním orgánem, který je odpovědný za usnadnění a koordinaci celého povolovacího postupu a v případě strategických projektů vydává v příslušné lhůtě komplexní rozhodnutí. Za tímto účelem by členské státy měly určit jediný příslušný vnitrostátní orgán. Pokud je to nutné s ohledem na vnitřní organizaci členského státu, mělo by být možné delegovat úkoly příslušného vnitrostátního orgánu na jiný orgán, a to za stejných podmínek. Aby členské státy zajistily účinné plnění svých povinností, měly by svému příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo jakémukoli orgánu jednajícímu jeho jménem poskytnout dostatečný počet pracovníků a zdrojů.
- (21) S cílem zajistit jasnost ohledně statusu strategických projektů, jimž jsou udělována povolení, a omezit účinnost případných zneužívajících soudních sporů a zároveň

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

³⁶ ^[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

³⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES – Prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 15).

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

neohrozit účinný soudní přezkum, by členské státy měly zajistit, aby se veškeré spory týkající se povolovacího postupu pro strategické projekty vyřešily včas. Za tímto účelem by příslušné vnitrostátní orgány měly zajistit, aby žadatelé a předkladatelé projektů měli přístup k jednoduchému postupu řešení sporů a aby strategickým projektům bylo přiznáno naléhavé zacházení ve všech soudních řízeních a postupech řešení sporů, které se těchto projektů týkají.

- (22) S cílem umožnit občanům a podnikům přímo využívat výhod vnitřního trhu bez zbytečné další administrativní zátěže stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724⁴⁰, kterým byla zřízena jednotná digitální brána, obecná pravidla pro online poskytování informací, postupů a asistenčních služeb významných pro fungování vnitřního trhu. Požadavky na informace a postupy, na které se vztahuje toto nařízení, by měly být v souladu s požadavky nařízení (EU) 2018/1724. Zejména by mělo být zajištěno, aby předkladatelé strategických projektů měli přístup ke všem postupům souvisejícím s povolovacím postupem a mohli je dokončit plně online v souladu s čl. 6 odst. 1 a přílohou II nařízení (EU) 2018/1724.
- (23) S cílem poskytnout předkladatelům projektů a dalším investorům jistotu a jasnost potřebnou pro zlepšení rozvoje strategických projektů by členské státy měly zajistit, aby povolovací postup v souvislosti s těmito projekty nepřekročil předem stanovené lhůty. U strategických projektů, které zahrnují pouze zpracování nebo recyklaci, by délka povolovacího postupu neměla přesáhnout jeden rok. Avšak u strategických projektů, které zahrnují těžbu, by délka povolovacího postupu neměla s ohledem na složitost a rozsah možných dopadů překročit dva roky. Aby bylo možné tyto lhůty účinně dodržet, měly by členské státy zajistit, aby odpovědné orgány měly dostatečné zdroje a personál. Prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu podporuje Komise členské státy na základě jejich žádosti při navrhování, rozvoji a provádění reformy, včetně posilování správní kapacity související s vnitrostátním povolováním.
- (24) Posouzení vlivů na životní prostředí a environmentální povolení vyžadovaná právem Unie, včetně posouzení vlivů na vodu, přírodní stanoviště a ptáky, jsou nedílnou součástí povolovacího postupu pro projekt v oblasti surovin a nezbytnou zárukou, která zajišťuje, že se předejde negativním vlivům na životní prostředí nebo že budou minimalizovány. Aby však bylo zajištěno, že povolovací postupy pro strategické projekty budou předvídatelné a včasné, měly by být využity všechny možnosti zefektivnění požadovaných posouzení a povolení, aniž by se přitom snížila úroveň ochrany životního prostředí. V tomto ohledu by mělo být zajištěno, aby byla potřebná posouzení koordinována s cílem předejít zbytečnému překrývání, přičemž by mělo být zajištěno, aby se předkladatelé projektů a odpovědné orgány výslovně dohodli na rozsahu koordinovaného posouzení již před jeho provedením s cílem předejít zbytečným následným opatřením.
- (25) Zavádění projektů v oblasti kritických surovin mohou bránit konflikty spojené s využíváním půdy. Dobře navržené plány, včetně územních plánů a zónování, které zohledňují možnosti realizace projektů v oblasti kritických surovin a jejichž možné dopady na životní prostředí se posuzují, mohou pomoci vyvážit veřejné statky a

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724 ze dne 2. října 2018, kterým se zřizuje jednotná digitální brána pro poskytování přístupu k informacím, postupům a k asistenčním službám a službám pro řešení problémů a kterým se mění nařízení (EU) č. 1024/2012 (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 1).

zájmy, snížit riziko konfliktů a urychlit udržitelné zavádění projektů v oblasti surovin v Unii. Odpovědné celostátní, regionální a místní orgány by proto měly při vypracování příslušných plánů zvážit zahrnutí ustanovení pro projekty v oblasti surovin.

- (26) Projekty v oblasti kritických surovin se v Unii často potýkají s obtížemi z hlediska přístupu k financování. Trhy s kritickými surovinami se často vyznačují vysokou volatilitou cen, časovou náročností projektů, vysokou koncentrací a neprůhledností. Financování tohoto odvětví navíc vyžaduje vysokou úroveň odborných znalostí, které finančním institucím často chybí. S cílem vypořádat se s těmito faktory a přispět k zajištění stabilních a spolehlivých dodávek strategických surovin by členské státy a Komise měly pomáhat s přístupem k financování a k administrativní podpoře.
- (27) Silný hodnotový řetězec v Evropě lze vybudovat pouze s odpovídajícími finančními prostředky. Komise bude ve spolupráci s prováděcími partnery InvestEU hledat způsoby, jak zvýšit podporu investic v souladu se společnými cíli stanovenými v nařízení (EU) 2021/523⁴¹ a v tomto nařízení. Poradenské centrum InvestEU může přispět k vytvoření seznamu životaschopných projektů.
- (28) S cílem překonat omezení současného často roztříštěného úsilí v oblasti veřejných a soukromých investic a usnadnit integraci a návratnost investic by Komise, členské státy a podpůrné banky měly lépe koordinovat stávající programy financování na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni a vytvářet mezi nimi součinnost a rovněž zajistit lepší koordinaci a spolupráci s průmyslem a klíčovými zúčastněnými stranami ze soukromého sektoru. Za tímto účelem by měla být zřízena specializovaná podskupina rady sdružující odborníky z členských států a Komise, jakož i z příslušných veřejných finančních institucí. Tato podskupina by měla projednat individuální potřeby financování strategických projektů a jejich stávající možnosti získávání finančních prostředků s cílem navrhnout předkladatelům projektů, jak nejlépe získat přístup ke stávajícím možnostem financování. Při projednávání a vydávání doporučení pro financování strategických projektů ve třetích zemích by rada měla zohlednit zejména strategii Global Gateway⁴².
- (29) Zásadní jsou soukromé investice podniků, finančních investorů a odběratelů. Tam, kde samotné soukromé investice nestačí, může být pro účinné zavádění projektů v hodnotovém řetězci kritických surovin nutná veřejná podpora, například ve formě záruk, půjček nebo kapitálových a kvazikapitálových investic. Tato veřejná podpora může mít podobu státní podpory. Taková podpora musí mít motivační účinek a musí být nezbytná, vhodná a přiměřená. Stávající pokyny týkající se státní podpory, které byly nedávno podrobeny důkladné revizi v souladu s cíli souběžné transformace, poskytují za určitých podmínek široké možnosti podpory investic v rámci hodnotového řetězce kritických surovin.
- (30) Veřejná podpora se využívá k tomu, aby úměrným způsobem řešila konkrétní zjištěná selhání trhu nebo nepříznivé investiční situace, a akce by neměly zdvojovat ani vytěšňovat soukromé financování nebo narušovat hospodářskou soutěž na vnitřním trhu. Akce by měly mít pro Unii jasnou přidanou hodnotu.

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. 64, 26.3.2021, s. 30).

⁴² Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance – Global Gateway (JOIN(2021) 30 final).

- (31) Kolísavé ceny některých strategických surovin, které jsou ještě umocněny omezenými možnostmi jejich zajištění na termínových trzích, vytvářejí překážku jak pro předkladatele projektů při zajišťování financování projektů strategických surovin, tak pro následné spotřebitele, kteří si přejí zajistit stabilní a předvídatelné ceny klíčových vstupů. Ve snaze snížit nejistotu ohledně budoucích cen strategických surovin je nutné stanovit systém, který umožní odběratelům, kteří mají zájem, i předkladatelům strategických projektů uvést své nabídky na nákup nebo prodej a zajistit jejich kontakt, pokud jsou příslušné nabídky potenciálně slučitelné.
- (32) Stávající znalosti výskytu surovin v Unii a jeho zmapování pocházejí z doby, kdy zajištění dodávek kritických surovin pro vývoj strategických technologií nebylo prioritou. Za účelem získání a aktualizace informací o výskytu kritických surovin by členské státy měly vypracovat vnitrostátní programy obecného průzkumu kritických surovin, které by měly obsahovat opatření, jakými jsou například mapování nerostných surovin, geochemické kampaně, geovědní průzkumy, jakož i přepracování stávajících souborů geovědních údajů. Zjišťování výskytu nerostných surovin a posouzení technické a ekonomické životaschopnosti jejich těžby zahrnuje vysoké finanční riziko. Aby se toto riziko snížilo a usnadnil se rozvoj těžebních projektů, měly by členské státy zpřístupnit veřejnosti informace získané během příslušného vnitrostátního programu průzkumu, případně s využitím rámce infrastruktury pro prostorové informace zřízené směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES⁴³.
- (33) Kosmická data a služby odvozené z pozorování Země mohou podpořit úsilí o udržitelné hodnotové řetězce kritických surovin tím, že poskytují nepřetržitý tok informací, které by mohly být užitečné pro činnosti, jako je monitorování a správa těžebních oblastí, posuzování environmentálních a socioekonomických dopadů nebo průzkum nerostných zdrojů. Vzhledem k tomu, že pozorování Země může poskytnout údaje i o odlehlých a nepřístupných oblastech, měly by je členské státy v co největší míře zohlednit při vypracovávání a provádění svých vnitrostátních programů průzkumu.
- (34) Ačkoli je posílení hodnotového řetězce kritických surovin v Unii nezbytné pro zajištění větší bezpečnosti dodávek, zůstanou dodavatelské řetězce kritických surovin celosvětové a budou nadále vystaveny vnějším faktorům. Nedávné nebo probíhající události od krize COVID-19 až po nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresi proti Ukrajině zdůraznily zranitelnost některých dodavatelských řetězců Unie vůči narušení. S cílem zajistit, že členské státy a evropský průmysl budou schopny předvídat narušení dodávek a budou připraveny čelit jejich důsledkům, by měla být vypracována opatření za účelem zvýšení monitorovací kapacity, koordinace strategických zásob a posílení připravenosti podniků.
- (35) Členské státy nemají stejnou kapacitu, pokud jde o informovanost o rizicích a jejich předvídání, a ne všechny členské státy vytvořily specializované struktury, které monitorují dodavatelské řetězce kritických surovin a mohou informovat společnosti o možných rizicích narušení dodávek. Podobně platí, že ačkoli některé společnosti již do monitorování svých dodavatelských řetězců investovaly, jiné na to nemají dostatečnou kapacitu. Vzhledem k celosvětovému rozměru dodavatelských řetězců kritických

⁴³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

surovin a jejich složitosti by proto Komise měla vytvořit specializovaný monitorovací přehled, který by vyhodnocoval rizika narušení dodávek kritických surovin, a zajistit dostupnost shromážděných informací pro orgány veřejné správy a soukromé subjekty, čímž by se zvýšila součinnost mezi členskými státy. Aby bylo zajištěno, že hodnotové řetězce v Unii jsou dostatečně připraveny na případná narušení dodávek, měla by Komise provést zátěžové testy, které posoudí zranitelnost dodavatelských řetězců strategických surovin a jejich expozici vůči rizikům narušení dodávek. Členské státy by k tomu měly přispět tím, že tyto zátěžové testy pokud možno provedou prostřednictvím svých vnitrostátních agentur v oblasti dodávek a informací, které se zabývají kritickými surovinami. Rada by měla zajistit koordinaci provádění zátěžových testů Komisí a členskými státy. Pokud požadovaný zátěžový test dané strategické suroviny není schopen provést žádný členský stát, měla by jej provést Komise sama. Při zveřejňování výsledků těchto zátěžových testů by Komise měla rovněž navrhnout možné strategie, které mohou orgány veřejné správy a soukromé subjekty uplatnit za účelem zmírnění rizik narušení dodávek, například vytvořením strategických zásob nebo další diverzifikací jejich dodávek. Za účelem shromažďování informací potřebných k provádění opatření v oblasti monitorování a zátěžových testů by Komise měla koordinovat svou činnost s příslušnou stálou podskupinou rady, přičemž členské státy by měly určit a monitorovat klíčové účastníky trhu, kteří jsou důležití pro fungování hodnotového řetězce. Pokud požadovaný zátěžový test dané strategické suroviny není schopen provést žádný člen stálé podskupiny, měla by jej provést Komise sama.

- (36) Důležitým nástrojem pro zmírnění narušení dodávek, zejména surovin, jsou strategické zásoby. Ačkoli navrhovaný nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu umožňuje případné vytvoření těchto zásob v případě aktivace režimu ostražitosti na jednotném trhu, členské státy a společnosti nemají před narušením dodávek povinnost vytvářet ani koordinovat své strategické zásoby. Kromě toho v celé Evropské unii neexistuje žádný koordinační mechanismus, který by umožnil vypracovat společné hodnocení a analýzu možného překrývání a součinnosti. Proto by členské státy měly s ohledem na současný nedostatek relevantních informací nejprve poskytnout Komisi informace o svých strategických zásobách, ať už je spravují orgány veřejné správy, nebo hospodářské subjekty jménem členských států. Tyto informace by měly zahrnovat úroveň zásob, které jsou k dispozici pro jednotlivé strategické suroviny, výhled úrovně zásob a pravidla a postupy, které se na tyto zásoby vztahují. Každá žádost by měla být přiměřená, měla by zohledňovat náklady a úsilí potřebné k poskytnutí údajů, jakož i jejich dopad na vnitrostátní bezpečnost, a měla by stanovit vhodné lhůty pro poskytnutí požadovaných informací. Do analýzy lze doplnit informace o zásobách hospodářských subjektů, ačkoli to neznamená žádost o informace o těchto zásobách. Komise by měla s údaji nakládat bezpečně a zveřejňovat informace pouze jako souhrnné. Jako druhý krok by Komise měla na základě získaných informací vypracovat návrh referenční úrovně, která by měla být považována za bezpečnou úroveň zásob Unie, s přihlédnutím k celkové roční spotřebě dotčených strategických surovin v Unii. Na základě porovnání stávajících zásob a celkové úrovně strategických zásob strategických surovin v celé Unii by pak rada po dohodě s Komisí měla být schopna vydávat nezávazná stanoviska pro členské státy týkající se posilování konvergenčí a motivovat je k vytváření strategických zásob. Rada by přitom měla zvážit potřebu zachovat pobídky k vytváření strategických zásob soukromými subjekty, které využívají strategické suroviny.
- (37) V zájmu zajištění další koordinace by Komise měla zajistit nezbytné konzultace předtím, než se členské státy zúčastní mezinárodních fór, kde se o těchto strategických

zásobách může jednat, zejména prostřednictvím specializované stálé podskupiny rady. Podobně by Komise měla v zájmu zvýšení doplňkovosti mezi tímto návrhem a dalšími horizontálními nástroji nebo nástroji týkajícími se určitého tématu zajistit, aby shromážděné a souhrnné informace byly předávány mechanismům ostráživosti nebo krizového řízení, například poradní skupině navrhovaného nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu, Evropské radě pro polovodiče navrhovaného aktu o čipech, radě úřadu HERA nebo Radě pro zdravotní krize.

- (38) Velké společnosti, které v Unii vyrábějí strategické technologie a používají strategické suroviny, by měly provést audit svých dodavatelských řetězců a podat o něm zprávu své správní radě, aby byly dostatečně připraveny čelit narušením dodávek. Tím se zajistí, že tyto společnosti zohlední rizika narušení dodávek strategických surovin a vypracují vhodné strategie pro jejich zmírňování tak, aby byly lépe připraveny pro případ narušení dodávek. Stejně tak by velké společnosti v rámci této oblasti působnosti měly provádět pravidelné zátěžové testy svých dodavatelských řetězců strategických surovin, aby zajistily, že se zohlední všechny rozličné scénáře, které mohou ovlivnit jejich dodávky v případě narušení. Tato opatření povedou k dodatečnému zohlednění nákladů na možná rizika narušení dodávek.
- (39) Mnohé trhy se strategickými surovinami nejsou zcela transparentní a jsou soustředěny na straně nabídky, což zvyšuje vyjednávací sílu prodávajících a zvyšuje ceny pro kupující. Komise by měla vytvořit systém, který bude schopen agregovat poptávku zájemců o koupi, aby tak pomohla snížit ceny pro podniky usazené v Unii. Při vytváření tohoto systému by Komise měla zohlednit zkušenosti získané při podobných snahách, zejména pokud jde o společný nákup plynu zavedený nařízením Rady 2022/2576⁴⁴. Možnost zúčastnit se tohoto systému by měly mít i orgány členských států, aby mohly vytvářet své strategické zásoby. Všechna opatření v rámci tohoto mechanismu by měla být v souladu s právem Unie v oblasti hospodářské soutěže.
- (40) Ustanovení o monitorování a strategických zásobách obsažená v tomto nařízení neznamenají harmonizaci vnitrostátních právních předpisů a nenahrazují stávající mechanismy. Monitorování a pobídky k připravenosti na rizika by měly být v souladu s evropskými nástroji. Proto některé nástroje, například návrh nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu, jehož cílem je předvídat krize ovlivňující fungování jednotného trhu, zmírňovat je a reagovat na ně, nebo nařízení Rady (EU) 2022/2372⁴⁵ o rámci pro zajištění dodávek lékařských protiopatření pro krizové situace v případě stavu ohrožení veřejného zdraví na úrovni Unie, by se mohly v případě krize nebo ohrožení nadále uplatňovat na kritické a strategické suroviny, jestliže tyto materiály spadají do oblasti působnosti těchto nástrojů. Doplňkovost a soudržnost mezi tímto nařízením a krizovými nástroji by měla být zajištěna prostřednictvím výměny informací.
- (41) Nejkritičtějšími surovinami jsou kovy, které lze v zásadě recyklovat donekonečna, i když někdy se zhoršujícími se vlastnostmi. V souvislosti s ekologickou transformací se tak nabízí potenciál pro přechod na skutečně oběhové hospodářství. Po počáteční fázi rychlého růstu poptávky po kritických surovinách pro nové technologie, kdy bude

⁴⁴ Nařízení Rady (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu (Úř. věst. 335, 29.12.2022, s. 1).

⁴⁵ Nařízení Rady (EU) 2022/2372 ze dne 24. října 2022 o rámci pro zajištění dodávek lékařských protiopatření pro krizové situace v případě stavu ohrožení veřejného zdraví na úrovni Unie (Úř. věst. 314, 6.12.2022, s. 64).

i nadále převažovat primární těžba a zpracování, by měla nabývat na významu recyklace, která by měla snižovat potřebu primární těžby a s ní spojených dopadů. V současné době je však míra recyklace u většiny kritických surovin nízká, přičemž recyklační systémy a technologie často nejsou přizpůsobeny specifickým těchto surovin. Je tedy nutné přijmout opatření zaměřená na různé faktory, které brzdí potenciál oběhovosti.

- (42) Členské státy si v oblasti oběhovosti ponechávají důležité pravomoci, například v oblasti systémů sběru a zpracování odpadu. Tyto pravomoci by měly být využity ke zvýšení míry sběru a recyklace u toků odpadů s vysokým potenciálem využití kritických surovin, například s využitím finančních pobídek, jako jsou slevy, peněžní odměny nebo zálohové systémy. Přispívat by rovněž měly orgány členských států jako odběratelé kritických surovin a výrobků, které tyto suroviny obsahují, přičemž vnitrostátní programy výzkumu a inovací poskytují významné zdroje pro zvyšování stavu znalostí a objemu technologií pro oběhovost v případě kritických surovin, jakož i materiálové účinnosti. A konečně by členské státy měly podporovat využití kritických surovin z těžebního odpadu tím, že zlepší dostupnost informací a řešení právních, ekonomických a technických překážek. Jedním z možných řešení, které by členské státy měly zvážit, jsou mechanismy sdílení rizik mezi hospodářskými subjekty a členským státem za účelem podpory opětovného využití surovin z uzavřených zařízení pro nakládání s odpady.
- (43) V Unii existují v mnoha regionech následky těžby surovin, a tedy i značné množství těžebního odpadu v uzavřených zařízeních, která vzhledem k tomu, že jejich hospodářský význam vzrostl teprve nedávno, nebyla zpravidla analyzována z hlediska potenciálu získávání kritických surovin. Využití kritických surovin ze zařízení pro nakládání s těžebními odpady má potenciál vytvořit ekonomickou hodnotu a zaměstnanost v tradičních těžebních regionech, které jsou často postiženy deindustrializací a úpadkem. Nedostatek pozornosti věnované obsahu kritických surovin a informací o něm, zejména o uzavřených zařízeních pro nakládání s odpady, představuje klíčovou překážku většího využití potenciálu získávání kritických surovin z těžebního odpadu.
- (44) Součástí zhodnocování příslušných zařízení pro nakládání s odpady by mělo být i využití kritických surovin ze zařízení pro nakládání s těžebními odpady. Směrnice 2006/21/ES stanoví náročné požadavky na ochranu životního prostředí a lidského zdraví při nakládání s odpady z těžebního průmyslu. Tyto náročné požadavky by měly být zachovány, je však vhodné zavést další opatření s cílem maximalizovat využití kritických surovin z těžebního odpadu.
- (45) Provozovatelé stávajících i nových zařízení pro nakládání s těžebními odpady by měli provést předběžné ekonomické posouzení týkající se využití kritických surovin z těžebního odpadu přítomného na místě a z odpadu tohoto druhu, který vzniká. V souladu s hierarchií nakládání s odpady stanovenou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES⁴⁶ by mělo být upřednostněno předcházení vzniku odpadů obsahujících kritické suroviny, a to získáním kritických surovin z vytěženého objemu materiálu dříve, než se stane odpadem. Při vypracování této studie by provozovatelé měli shromáždit potřebné informace, včetně informací o koncentraci a

⁴⁶

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

množství kritických surovin v těžebním odpadu, a provést posouzení více možností týkajících se postupů, operací nebo obchodních dohod, které by mohly umožnit ekonomicky životaschopné využití kritických surovin. Tato povinnost doplňuje povinnosti stanovené směrnicí 2006/21/ES a vnitrostátními právními předpisy, které ji provádějí, a je přímo použitelná. Při jejím provádění by se hospodářské subjekty a příslušné orgány měly snažit minimalizovat administrativní zátěž a co nejvíce integrovat postupy.

- (46) Aby se vyřešil současný nedostatek informací o potenciálu využití kritických surovin v uzavřených zařízeních pro nakládání s těžebními odpady, měly by členské státy v souladu s pravidly hospodářské soutěže Unie vytvořit databázi obsahující všechny informace důležité pro podporu využití odpadů, zejména množství a koncentrace kritických surovin v zařízeních pro nakládání s těžebními odpady. Tyto informace by měly být veřejně dostupné a měly by mít uživatelsky vstřícnou a digitální podobu, která umožní přístup k podrobnějším technickým informacím. Pro usnadnění uživatelsky vstřícného přístupu k informacím by členské státy měly například zřídit kontaktní místo, které by umožnilo podrobnější výměnu informací s případnými realizátory projektů pro využití kritických surovin. Databáze by měla být navržena tak, aby případným předkladatelům projektů umožnila snadno určit zařízení s vysokým potenciálem ekonomicky životaschopného využití. Aby členské státy soustředily své omezené zdroje, měly by při shromažďování informací postupovat po etapách a náročnější kroky shromažďování informací provádět pouze u těch nejslibnějších zařízení. Cílem shromažďování informací by mělo být poskytnutí přesných a reprezentativních informací o zařízeních pro nakládání s těžebními odpady a získání co nejpřesnějšího údaje o potenciálu využití kritických surovin.
- (47) Permanentní magnety jsou součástí nejrůznějších výrobků, přičemž nejdůležitější a nejrychleji rostoucí použití představují větrné turbíny a elektromobily, ale i další výrobky, včetně zařízení pro magnetickou rezonanci, průmyslových robotů, lehkých dopravních prostředků, zdrojů chlazení, tepelných čerpadel, elektromotorů, průmyslových elektrických čerpadel, automatických praček, bubnových sušiček, mikrovlnných trub, vysavačů a myček nádobí, které obsahují značné množství magnetů, jež se vyplatí využít. Většina permanentních magnetů, zejména ty nejvýkonnější typy, obsahuje kritické suroviny, například neodym, praseodym, dysprosium a terbijum, bór, samarium, nikl nebo kobalt. Jejich recyklace je možná, ale dnes se v Unii provádí pouze v malém měřítku nebo v rámci výzkumných projektů. Permanentní magnety by proto měly být pro zvýšení oběhovosti prioritním výrobkem.
- (48) Předpokladem účinné recyklace magnetů je, aby měly subjekty provádějící recyklaci přístup k potřebným informacím o množství, typu a chemickém složení magnetů ve výrobku, o jejich umístění a o použitých povlacích, lepidlech a přísadách, jakož i k informacím o způsobu vyjmutí permanentních magnetů z výrobku. Za účelem zajištění obchodního důvodu pro recyklaci magnetů by měly permanentní magnety obsažené ve výrobcích uváděných na trh Unie postupem času obsahovat stále větší množství recyklovaných materiálů. V první fázi je třeba zajistit transparentnost pokud jde o recyklovaný obsah, avšak minimální recyklovaný obsah by měl být stanoven až po zvláštním posouzení vhodné úrovně a pravděpodobných dopadů.
- (49) Kritické suroviny prodávané na trhu Unie jsou často certifikovány z hlediska udržitelnosti jejich produkce a dodavatelského řetězce. Certifikaci lze získat v rámci široké škály veřejných a soukromých certifikačních systémů, které jsou k dispozici v různém rozsahu a s různou přesností, což může vést k nejasnostem ohledně povahy a pravdivosti tvrzení o relativní udržitelnosti kritických surovin, které jsou na základě

této certifikace uváděny na trh Unie. Komise by měla být zmocněna k přijímání prováděcích aktů uznávajících certifikační systémy, které by měly být považovány za komplexní a důvěryhodné a které by orgánům a účastníkům trhu poskytl společný základ pro posuzování udržitelnosti kritických surovin. Uznávány by měly být pouze ty certifikační systémy, které zahrnují širokou škálu hledisek udržitelnosti, včetně ochrany životního prostředí, lidských práv (včetně pracovních práv) a transparentnosti podnikání, a které obsahují ustanovení o ověřování a monitorování souladu třetí stranou. Pro zajištění účinných postupů by předkladatelé projektů, pro něž žádají uznání za strategické projekty, měli mít možnost prokázat udržitelnost realizace svého projektu na základě účasti v uznaném systému.

- (50) Produkce kritických surovin v různých fázích hodnotového řetězce má dopad na životní prostředí, ať už jde o klima, vodu, faunu nebo flóru. V zájmu omezení těchto škod a podpory produkce udržitelnějších kritických surovin by Komise měla být zmocněna k vytvoření systému pro výpočet environmentální stopy kritických surovin, včetně postupu ověřování, který zajistí, aby u kritických surovin uváděných na trh Unie byly informace o této stopě veřejně poskytovány. Systém by měl být založen na zohlednění vědecky podložených metod posuzování a příslušných mezinárodních norem v oblasti posuzování životního cyklu. Požadavek na uvedení environmentální stopy materiálu by se měl uplatnit pouze tehdy, pokud se na základě specializovaného posouzení dospělo k závěru, že by to přispělo k cílům Unie v oblasti klimatu a životního prostředí tím, že se usnadní získávání kritických surovin s nižší environmentální stopou, a že by nebyly nepřiměřeně ovlivněny obchodní toky. Jakmile budou přijaty příslušné metody výpočtu, měla by Komise pro kritické suroviny vypracovat výkonnostní třídy, což by potenciálním kupujícím umožnilo snadno porovnat relativní environmentální stopu dostupných materiálů a přimělo trh k používání udržitelnějších materiálů. Prodejci kritických surovin by měli zajistit, aby jejich zákazníci měli k dispozici prohlášení o environmentální stopě. Transparentnost relativní stopy kritických surovin uváděných na trh Unie může rovněž umožnit další politiky na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni, například pobídky nebo ekologická kritéria pro zadávání veřejných zakázek, jež podporují produkci kritických surovin s nižšími dopady na životní prostředí.
- (51) Metody environmentální stopy představují důležitý základ pro tvorbu pravidel výpočtu. Opírají se o vědecky podložené metody posuzování, které zohledňují vývoj na mezinárodní úrovni a zahrnují dopady na životní prostředí, včetně změny klimatu a dopadů souvisejících s vodou, ovzduším, půdou, zdroji, využíváním půdy a toxicitou.
- (52) Mělo by být zajištěno, aby odpovědné hospodářské subjekty posuzovaly soulad svých výrobků nebo materiálů s požadavky na zlepšení oběhovosti permanentních magnetů a na prohlášení o environmentální stopě kritických surovin před jejich uvedením na trh a aby tyto požadavky byly účinně prosazovány příslušnými vnitrostátními orgány. Ustanovení o shodě a dozoru nad trhem stanovená nařízením 2019/1020 a nařízením (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] jsou navržena tak, aby tento problém řešila, a měla by se proto vztahovat i na tyto požadavky. Aby se dále zajistilo optimální využití stávajících rámců, mělo by být zajištěno, že u výrobků, které podléhají schválení typu podle nařízení (EU) 2018/858 nebo nařízení (EU) č. 168/2013, bude soulad prosazován prostřednictvím stávajícího systému schvalování typu.
- (53) Komise by měla v souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1025/2012 požádat jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování evropských norem za účelem podpory cílů tohoto nařízení.

- (54) Unie uzavřela se třetími zeměmi strategická partnerství týkající se surovin s cílem provést akční plán pro kritické suroviny z roku 2020. V zájmu diverzifikace dodávek by se v tomto úsilí mělo pokračovat. S cílem vytvořit a zajistit soudržný rámec pro uzavírání budoucích partnerství by členské státy a Komise měly v rámci své interakce v radě projednat a zajistit koordinovaný postup, mimo jiné pokud jde o posouzení toho, zda stávající partnerství dosahují zamýšlených cílů, o stanovení priorit ohledně toho, se kterými třetími zeměmi by měla být uzavřena nová partnerství, o obsah těchto partnerství a jejich soudržnost a potenciální synergie mezi dvoustrannou spoluprací členských států s příslušnými třetími zeměmi. Unie by měla v souladu se svou strategií Global Gateway usilovat o vzájemně výhodná partnerství s rozvíjejícími se tržními a rozvojovými ekonomikami, která přispějí k diverzifikaci jejího dodavatelského řetězce surovin a přinášejí v těchto zemích ve výrobě přidanou hodnotu.
- (55) Za účelem podpory provádění úkolů týkajících se rozvoje strategických projektů a jejich financování, programů průzkumu, monitorovacích kapacit nebo strategických zásob a za účelem poskytování příslušných doporučení Komisi by měla být zřízena Evropská rada pro kritické suroviny. Rada by měla být složena z členských států a Komise, přičemž by měla mít možnost zajistit účast dalších stran jako pozorovatelů. K rozvoji odborných znalostí potřebných k provádění některých úkolů by měla rada zřídit stálé podskupiny pro financování, průzkum, monitorování a strategické zásoby, které by měly fungovat jako síť a sdružovat různé příslušné vnitrostátní orgány, a v případě potřeby konzultovat průmysl, akademickou obec, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany. Doporučení a stanoviska rady by měla být nezávazná a pokud nebudou poskytnuta, nemělo by to Komisi bránit v plnění jejich úkolů podle tohoto nařízení.
- (56) Pokud nedojde k pokroku při plnění cílů, včetně referenčních hodnot pro kapacitu a diverzifikaci, může to naznačovat potřebu přijetí dalších opatření. Komise by proto měla při plnění těchto cílů monitorovat pokrok.
- (57) Aby se administrativní zátěž členských států snížila na minimum, měly by se zjednodušit různé povinnosti podávání zpráv a Komise by měla vypracovat šablonu, která by členským státům umožnila plnit povinnosti podávání zpráv o projektech, průzkumu, monitorování nebo strategických zásobách v rámci jediného pravidelně zveřejňovaného dokumentu, který může být důvěrný nebo vyhrazený.
- (58) V zájmu zajištění důvěryhodné a konstruktivní spolupráce příslušných orgánů na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni by měly všechny strany zapojené do uplatňování tohoto nařízení respektovat důvěrnost informací a údajů získaných při plnění svých úkolů. Komise a příslušné orgány členských států, jejich úředníci, státní zaměstnanci a další osoby pracující pod dohledem těchto orgánů, jakož i úředníci a státní zaměstnanci ostatních orgánů členských států by neměli sdělovat informace, které získali nebo vyměnili podle tohoto nařízení a které svou povahou podléhají profesnímu tajemství. To by mělo platit i pro Evropskou radu pro kritické suroviny. Údaje by měly být zpracovávány a uloženy v bezpečném prostředí.
- (59) Při přijímání aktů v přenesené pravomoci podle článku 290 Smlouvy o fungování EU je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla vhodné konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁴⁷. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů

⁴⁷ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

- (60) Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o: a) upřesnění šablon, které se mají používat pro žádosti o uznání strategických projektů, zprávy o pokroku týkající se strategických projektů, vnitrostátní programy průzkumu a zprávy členských států týkající se průzkumu, monitorování, strategických zásob a oběhovosti; b) určení, u kterých výrobků, součástí a toků odpadů se má za to, že mají vysoký potenciál využití kritických surovin a c) stanovení kritérií a jejich uplatňování pro uznávání systémů týkajících se udržitelnosti kritických surovin. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁴⁸.
- (61) Aby bylo zajištěno dodržování povinností uložených tímto nařízením, zejména pokud jde o soulad s požadavky na ekodesign, měly by se na společnosti, které neplní své povinnosti, včetně povinností týkajících se připravenosti na rizika, podávat zprávy o projektech a informací o recyklovatelnosti, vztahovat sankce. Je proto nutné, aby členské státy ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovily účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušování tohoto nařízení.
- (62) Komise by měla provést hodnocení tohoto nařízení. Podle bodu 22 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů by toto hodnocení mělo být založeno na pěti kritériích, a to na účinnosti, účelnosti, relevanci, soudržnosti a přidané hodnotě EU, a mělo by sloužit jako základ pro posouzení dopadů možných budoucích opatření. Komise by měla předložit Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění tohoto nařízení a o pokroku při dosahování jeho cílů, včetně referenčních hodnot pro kapacitu a diverzifikaci. Zpráva by také měla na základě provádění opatření týkajících se transparentnosti environmentální stopy kritických surovin posoudit vhodnost stanovení maximálních prahových hodnot týkajících se environmentální stopy.
- (63) Pokud některá z opatření předpokládaných tímto nařízením představují státní podporu, není ustanoveními o těchto opatřeních dotčeno použití článků 107 a 108 Smlouvy.
- (64) Jelikož cílů tohoto nařízení, a to zlepšení fungování vnitřního trhu vytvořením rámce pro zajištění přístupu Unie k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale spíše jich lze z důvodu rozsahu a účinků dosáhnout pouze na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (Smlouva o EU). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

⁴⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Kapitola 1

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a cíle

1. Obecným cílem tohoto nařízení je zlepšit fungování vnitřního trhu vytvořením rámce pro zajištění přístupu Unie k bezpečným a udržitelným dodávkám kritických surovin.
2. Za účelem dosažení obecného cíle uvedeného v odstavci 1 je úkolem tohoto nařízení:
 - a) posílit jednotlivé fáze hodnotového řetězce strategických surovin s cílem zajistit, aby se do roku 2030 výrazně zvýšily kapacity Unie pro každou strategickou surovinu tak, aby se celková kapacita Unie přiblížila následujícím referenčním hodnotám nebo jich dosáhla:
 - i) těžební kapacita Unie je schopna těžít rudy, nerosty nebo koncentráty potřebné k produkci alespoň 10 % roční spotřeby strategických surovin v Unii, pokud to zásoby Unie umožňují;
 - ii) zpracovatelská kapacita Unie, včetně všech mezistupňů zpracování, je schopna vyprodukovat alespoň 40 % roční spotřeby strategických surovin v Unii;
 - iii) recyklační kapacita Unie, včetně všech mezistupňů recyklace, je schopna vyprodukovat alespoň 15 % roční spotřeby strategických surovin v Unii;
 - b) diverzifikovat dovoz strategických surovin do Unie s cílem zajistit, aby se do roku 2030 roční spotřeba každé strategické suroviny v Unii v kterémkoliv příslušném stupni zpracování mohla spoléhat na dovoz z více třetích zemí, z nichž žádná nezajišťuje více než 65 % roční spotřeby Unie;
 - c) zlepšit schopnost Unie monitorovat a zmírňovat riziko narušení dodávek kritických surovin;
 - d) zajistit volný pohyb kritických surovin a výrobků obsahujících kritické suroviny uváděných na trh Unie a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí zlepšením jejich oběhovosti a udržitelnosti.
3. Pokud Komise na základě zprávy podle článku 42 dospěje k závěru, že Unie pravděpodobně nedosáhne cílů stanovených v odstavci 2, posoudí, zda je proveditelné a přiměřené, aby navrhla opatření nebo uplatnila své pravomoci na úrovni Unie, aby dosažení těchto cílů zajistila.
4. Komise zohlední cíle a referenční hodnoty stanovené v odst. 2 písm. a) bodě iii) jako související priority Unie ve smyslu čl. 5 odst. 4 písm. a) bodu i) nařízení XX/XXXX [Úřad pro publikace – vložte odkaz na: nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] při přípravě požadavků na ekodesign s cílem zlepšit následující aspekty výrobku: trvanlivost, opětovná použitelnost, opravitelnost, využití zdrojů nebo účinné

využívání zdrojů, možnost repasování a recyklace, recyklovaný obsah a možnost opětovného využití materiálů.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „surovinou“ látka ve zpracovaném nebo nezpracovaném stavu, která se používá jako vstup pro výrobu meziproduktů nebo konečných výrobků, s výjimkou látek používaných převážně jako potraviny, krmiva nebo paliva pro spalování;
- 2) „kritickými surovinami“ suroviny definované v článku 4;
- 3) „strategickými surovinami“ suroviny definované v článku 3;
- 4) „hodnotovým řetězcem surovin“ všechny činnosti a postupy spojené s průzkumem, těžbou, zpracováním a recyklací surovin;
- 5) „průzkumem“ veškeré činnosti zaměřené na určení a zjištění vlastností výskytů nerostných surovin;
- 6) „těžbou“ primární těžba rud, nerostů a rostlinných produktů z jejich původního zdroje, včetně těžby z místa výskytu nerostných surovin v podzemí, z místa výskytu nerostných surovin pod vodou, z mořské solanky a stromů;
- 7) „těžební kapacitou Unie“ souhrn maximálních ročních objemů produkce těžebních operací v případě rud, nerostů, rostlinných produktů a koncentrátů obsahujících strategické suroviny, včetně zpracovatelských operací prováděných obvykle v místě těžby nebo v jeho blízkosti, ke kterým dochází v Unii;
- 8) „zásobami“ všechny výskyty nerostných surovin, jejichž vytěžení je ekonomicky rentabilní;
- 9) „zpracováním“ všechny fyzikální, chemické a biologické procesy, které se podílejí na přeměně surovin z rud, nerostů, rostlinných produktů nebo odpadů na čisté kovy, slitiny nebo jiné hospodářsky využitelné formy;
- 10) „zpracovatelskou kapacitou Unie“ souhrn maximálních ročních objemů produkce zpracovatelských operací v případě strategických surovin, s výjimkou činností prováděných obvykle v místě těžby nebo v jeho blízkosti, ke kterým dochází v Unii;
- 11) „recyklací“ jakýkoli způsob využití, jímž je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky, ať pro původní, nebo pro jiné účely;
- 12) „recyklační kapacitou Unie“ souhrn maximálního ročního objemu produkce recyklačních operací v případě strategických surovin, včetně třídění a předúpravy odpadu a jeho zpracování na druhotné suroviny, ke kterým dochází v Unii;
- 13) „roční spotřebou strategických surovin“ souhrnné množství strategických surovin spotřebovaných podniky usazenými v Unii ve zpracované podobě, s výjimkou strategických surovin obsažených v meziproduktech nebo konečných výrobcích uváděných na trh Unie;

- 14) „rizikem narušení dodávek“ riziko narušení dodávek vypočtené v souladu s přílohou II;
- 15) „projektem v oblasti surovin“ jakékoli plánované zařízení nebo plánované významné rozšíření či změna využití stávajícího zařízení, které se zabývá těžbou, zpracováním nebo recyklací surovin;
- 16) „odběratelem“ podnik, který uzavřel dohodu o odběru s předkladatelem projektu;
- 17) „dohodou o odběru“ jakákoli smluvní dohoda mezi podnikem a předkladatelem projektu, která obsahuje buď závazek podniku odebírat po určitou dobu jistý podíl surovin vyprodukovaných v rámci určitého projektu v oblasti surovin, nebo závazek předkladatele projektu poskytnout podniku možnost tak učinit;
- 18) „předkladatelem projektu“ podnik nebo konsorcium podniků, které vyvíjejí projekt v oblasti surovin;
- 19) „povolovacím postupem“ postup zahrnující všechna příslušná správní povolení k plánování, výstavbě a provozování strategických projektů podle článku 5, včetně stavebních povolení, povolení pro chemické látky a pro připojení k síti a posouzení vlivů na životní prostředí a environmentálních povolení, jsou-li vyžadována, a obsahující všechny správní žádosti a postupy od uznání platnosti žádosti až po oznámení komplexního rozhodnutí o výsledku řízení odpovědným příslušným vnitrostátním orgánem podle čl. 8 odst. 1;
- 20) „komplexním rozhodnutím“ rozhodnutí nebo soubor rozhodnutí přijatých orgány členského státu, s výjimkou soudů nebo tribunálů, která určují, zda je předkladatel projektu oprávněn provést projekt v oblasti surovin, aniž je dotčeno jakékoli rozhodnutí přijaté v rámci správního odvolacího řízení;
- 21) „obecným průzkumem“ průzkum na celostátní nebo regionální úrovni, který nezahrnuje cílený průzkum;
- 22) „cíleným průzkumem“ podrobné zkoumání jednotlivého výskytu nerostné suroviny;
- 23) „hlubinnými ložisky rud“ výskyty nerostných surovin, které se nacházejí hlouběji v zemské kůře než běžně využívané výskyty rud;
- 24) „prognózní mapou“ mapa označující oblasti, kde jsou pravděpodobné výskyty nerostných surovin;
- 25) „narušením dodávek“ neočekávané významné snížení dostupnosti suroviny nebo významné zvýšení ceny suroviny;
- 26) „dodavatelským řetězcem surovin“ všechny činnosti a postupy hodnotového řetězce surovin až do okamžiku, kdy je surovina použita jako vstup pro výrobu meziproduktů nebo konečných výrobků;
- 27) „strategiemi zmírnění dopadů“ politiky vypracované hospodářským subjektem s cílem omezit pravděpodobnost narušení dodávek v jeho dodavatelském řetězci nebo zmírnit škody způsobené tímto narušením jeho hospodářské činnosti;
- 28) „klíčovými účastníky trhu“ výrobci, kteří se podílejí na těžbě, zpracování nebo recyklaci kritických surovin, obchodníci a distributoři kritických surovin a

společnosti v povýrobní části dodavatelského řetězce, které spotřebovávají významné množství kritických surovin;

- 29) „strategickou zásobou“ množství určité suroviny v jakékoli podobě, které je skladováno veřejným nebo soukromým subjektem za účelem uvolnění této suroviny v případě narušení dodávek;
- 30) „velkou společností“ každá společnost, která měla v posledním účetním období, za které byla sestavena roční účetní závěrka, v průměru více než 500 zaměstnanců a měla čistý celosvětový obrat vyšší než 150 milionů EUR;
- 31) „strategickými technologiemi“ technologie potřebné pro ekologickou a digitální transformaci, jakož i pro obranné a kosmické aplikace;
- 32) „správní radou“ správní nebo dozorčí orgán odpovědný za dohled nad výkonným vedením společnosti, nebo pokud takový orgán neexistuje, osoba nebo osoby vykonávající rovnocenné funkce;
- 33) „sběrem“ shromažďování odpadu, včetně předběžného třídění a předběžného skladování odpadu pro účely přepravy do zařízení na zpracování odpadu;
- 34) „zpracováním odpadu“ využití nebo odstranění odpadu, zahrnující i přípravu před využitím nebo odstraněním;
- 35) „využitím“ jakákoli činnost, jejímž hlavním výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí jiné materiály, které by jinak byly použity ke konkrétnímu účelu, nebo jejímž výsledkem je, že je odpad upraven k tomuto konkrétnímu účelu, a to v daném zařízení nebo v širším hospodářství;
- 36) „těžebním odpadem“ těžební odpad ve smyslu směrnice 2006/21/ES;
- 37) „zařízením pro nakládání s těžebními odpady“ zařízení pro nakládání s odpady ve smyslu směrnice 2006/21/ES;
- 38) „předběžným ekonomickým posouzením“ koncepční posouzení v rané fázi týkající se potenciální ekonomické životaschopnosti projektu v oblasti surovin zaměřeného na využití kritických surovin z těžebního odpadu;
- 39) „zařízením pro zobrazování magnetickou rezonancí“ neinvazivní lékařský přístroj, který využívá magnetické pole k vytváření anatomických snímků, nebo jakýkoli jiný přístroj, který využívá magnetické pole k vytváření snímků vnitřku objektu;
- 40) „generátorem větrné energie“ část větrné turbíny na pevnině nebo na moři, která přeměňuje mechanickou energii rotoru na energii elektrickou;
- 41) „průmyslovým robotem“ automaticky řízený, přeprogramovatelný, víceúčelový manipulátor, programovatelný ve třech nebo více osách, který může být buď pevný, nebo mobilní a používá se v průmyslové automatizaci;
- 42) „motorovým vozidlem“ jakékoli typově schválené vozidlo kategorie M nebo N ve smyslu nařízení (EU) 2018/858;
- 43) „lehkým dopravním prostředkem“ jakékoli kolové vozidlo, které může být poháněno pouze elektromotorem nebo kombinací motoru a lidské síly, včetně elektrických skútrů, elektrických jízdních kol a typově schválených vozidel kategorie L ve smyslu nařízení (EU) č. 168/2013;

- 44) „zdrojem chlazení“ část chladicího systému, která vytváří teplotní rozdíl umožňující odvod tepla z chlazeného prostoru nebo procesu, používá cyklus komprese páry a je poháněna elektromotorem;
- 45) „tepelným čerpadlem“ část topného systému, která vytváří teplotní rozdíl umožňující dodávku tepla do vytápěného prostoru nebo procesu, používá cyklus komprese páry a je poháněna elektromotorem;
- 46) „elektromotorem“ zařízení, které přeměňuje elektrický příkon na mechanický výstupní výkon a jehož jmenovitý výkon se rovná nebo je vyšší než 0,12 kW;
- 47) „automatickou pračkou“ pračka, ve které je náplň prádla úplně zpracována pračkou bez nutnosti zásahu uživatele v kterékoli části programu;
- 48) „bubnovou sušičkou“ zařízení, ve kterém se textilie suší převalováním v rotujícím bubnu, kterým prochází ohřátý vzduch;
- 49) „mikrovlnnou troubou“ jakýkoli přístroj určený k ohřevu potravin pomocí elektromagnetické energie;
- 50) „vysavačem“ přístroj, který odstraňuje nečistoty z čištěného povrchu pomocí proudu vzduchu, který vzniká podtlakem vyvíjeným uvnitř přístroje;
- 51) „myčkou nádobí“ stroj na mytí a oplachování nádobí;
- 52) „permanentním magnetem“ magnet, který si zachovává svůj magnetismus i po vyjmutí z vnějšího magnetického pole;
- 53) „nosičem údajů“ symbol lineárního čárového kódu, dvourozměrný symbol nebo jiné médium pro automatický sběr identifikačních údajů, které lze číst příslušným zařízením;
- 54) „jedinečným identifikátorem výrobku“ jedinečný řetězec znaků pro identifikaci výrobků;
- 55) „povlakem magnetu“ vrstva materiálu, která se obvykle používá k ochraně magnetů před korozí;
- 56) „vyjmutím“ ruční, mechanický, chemický, tepelný nebo metalurgický způsob manipulace, díky němuž lze cílové součásti nebo materiály identifikovat jako samostatný výstupní tok nebo součást výstupního toku;
- 57) „subjektem provádějícím recyklaci“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která provádí recyklaci v povoleném zařízení;
- 58) „dodáním na trh“ každé dodání výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu Unie v rámci obchodní činnosti, ať už za úplatu, nebo bezplatně;
- 59) „druhem kritické suroviny“ kritická surovina uvedená na trh, která se liší stupněm zpracování, chemickým složením, zeměpisným původem nebo použitými výrobními metodami;
- 60) „uvedením na trh“ první dodání výrobku na trh Unie;
- 61) „posouzením shody“ postup za účelem prokázání, zda byly splněny požadavky stanovené v člancích 27, 28 nebo 34;
- 62) „strategickým partnerstvím“ závazek mezi Unií a třetí zemí posílit spolupráci v oblasti hodnotového řetězce surovin, který je zřízen nezávazným nástrojem, jenž stanoví konkrétní opatření společného zájmu.

Kapitola 2

Kritické a strategické suroviny

Článek 3

Seznam strategických surovin

1. Suroviny uvedené v oddíle 1 přílohy I se považují za strategické suroviny.
2. Komise je zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36 za účelem změny oddílu 1 přílohy I s cílem aktualizovat seznam strategických surovin.

Aktualizovaný seznam strategických surovin zahrnuje z posuzovaných surovin ty suroviny, které mají nejvyšší ohodnocení z hlediska strategického významu, předpokládaného růstu poptávky a obtížnosti zvýšení produkce. Strategický význam, předpokládaný růst poptávky a obtížnost zvýšení produkce se stanoví v souladu s oddílem 2 přílohy I.

3. Komise přezkoumá a v případě potřeby aktualizuje seznam strategických surovin do [Úřad pro publikace – vložte: čtyři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] a poté každé čtyři roky.

Článek 4

Seznam kritických surovin

1. Suroviny uvedené v oddíle 1 přílohy II se považují za kritické suroviny.
2. Komise je zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36 za účelem změny oddílu 1 přílohy II s cílem aktualizovat seznam kritických surovin.

Aktualizovaný seznam kritických surovin obsahuje strategické suroviny uvedené v oddíle 1 přílohy I a všechny ostatní suroviny, které dosahují nebo překračují prahové hodnoty hospodářského významu a rizika narušení dodávek podle odstavce 3. Hospodářský význam a riziko narušení dodávek se vypočítají v souladu s oddílem 2 přílohy II.

3. Prahovými hodnotami jsou 1 pro riziko narušení dodávek a 2,8 pro hospodářský význam.
4. Komise seznam kritických surovin přezkoumá a v případě potřeby aktualizuje do [Úřad pro publikace – vložte: čtyři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] a poté každé čtyři roky.

Kapitola 3

Posílení hodnotového řetězce surovin v Unii

ODDÍL 1

STRATEGICKÉ PROJEKTY

Článek 5

Kritéria pro uznání strategických projektů

1. Na základě žádosti předkladatele projektu a v souladu s postupem stanoveným v článku 6 uzná Komise za strategické projekty ty projekty v oblasti surovin, které splňují tato kritéria:
 - a) projekt by významně přispěl k bezpečnosti dodávek strategických surovin v Unii;
 - b) projekt je nebo bude technicky proveditelný v přiměřeném časovém horizontu, přičemž očekávaný objem produkce projektu lze odhadnout s dostatečnou mírou spolehlivosti;
 - c) projekt by byl realizován udržitelným způsobem, zejména pokud jde o monitorování, prevenci a minimalizaci dopadů na životní prostředí, používání sociálně odpovědných postupů včetně dodržování lidských a pracovních práv, potenciálu ohledně kvalitních pracovních míst a smysluplného zapojení místních komunit a příslušných sociálních partnerů a používání transparentních obchodních postupů s odpovídajícími zásadami dodržování předpisů s cílem předejít rizikům nepříznivých dopadů na řádné fungování veřejné správy, včetně korupce a úplatkářství, a tato rizika minimalizovat;
 - d) v případě projektů v Unii by zřízení, provoz nebo výroba v rámci projektu měly přeshraniční přínosy mimo dotčený členský stát, a to i pro navazující odvětví;
 - e) v případě projektů ve třetích zemích, které jsou rozvíjejícími se trhy nebo rozvojovými ekonomikami, by byl projekt vzájemně prospěšný pro Unii a dotyčnou třetí zemi, neboť by v této zemi vytvářel přidanou hodnotu.
2. Splnění kritérií pro uznání stanovených v odstavci 1 posuzuje Komise v souladu s prvky a důkazy uvedenými v příloze III.

Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36 za účelem změny přílohy III s cílem přizpůsobit skutečnosti a důkazy, které mají být zohledněny při posuzování splnění kritérií pro uznání stanovených v odstavci 1, technickému a vědeckému pokroku nebo zohlednit změny právních předpisů Unie nebo mezinárodních nástrojů uvedených v příloze III bodě 4 nebo přijetí dalších právních předpisů Unie nebo mezinárodních nástrojů důležitých pro splnění kritéria podle odst. 1 písm. c).
3. Uznáním projektu za strategický projekt nejsou dotčeny požadavky, které se na příslušný projekt nebo předkladatele projektu vztahují podle mezinárodního práva, práva Unie nebo vnitrostátního práva.

Článek 6

Žádost a uznání

1. Žádosti o uznání projektu v oblasti surovin za strategický projekt předkládá Komisi předkladatel projektu. Žádost obsahuje:
 - a) příslušné důkazy týkající se splnění kritérií stanovených v čl. 5 odst. 1;
 - b) klasifikaci projektu podle Rámcové klasifikace OSN pro zdroje, podloženou příslušnými důkazy;
 - c) harmonogram realizace projektu, včetně přehledu povolení potřebných pro projekt a statusu příslušného povolovacího postupu;

- d) plán obsahující opatření k usnadnění přijetí ze strany veřejnosti, včetně případného zřízení opakovaně využívaných komunikačních kanálů s místními komunitami a organizacemi, včetně sociálních partnerů, provádění osvětových a informačních kampaní a zřízení mechanismů pro zmírnění a kompenzaci;
 - e) informace o kontrole podniků zapojených do projektu podle čl. 3 odst. 2 a 3 nařízení Rady (ES) č. 139/2004;
 - f) podnikatelský plán hodnotící finanční životaschopnost projektu;
 - g) odhad potenciálu projektu pro vytvoření kvalitních pracovních míst a potřeb projektu, pokud jde o kvalifikovanou pracovní sílu a prohlubování dovedností a změny kvalifikace.
2. Komise je zmocněna přijímat prováděcí akty, kterými stanoví šablonu, kterou budou předkladatelé projektů používat pro žádosti podle odstavce 1. V šabloně může být uvedeno, jak mají být informace podle odstavce 1 vyjádřeny. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 37 odst. 2.
3. Pokud se Komise domnívá, že informace uvedené v žádosti jsou neúplné, poskytne žadateli možnost, aby včas předložil dodatečné informace nutné k doplnění žádosti.
4. Evropská rada pro kritické suroviny uvedená v článku 34 (dále jen „rada“) na základě spravedlivého a transparentního postupu projedná otázku úplnosti žádosti a toho, zda navrhovaný projekt splňuje kritéria stanovená v čl. 5 odst. 1, a vydá k tomu stanovisko.
5. Pokud členský stát, jehož území se navrhovaný projekt týká, vznesl námitky proti udělení strategického statusu navrhovanému projektu, předloží v průběhu projednání podle odstavce 4 opodstatněné důvody. Rada tyto opodstatněné důvody námitky předložené členským státem projedná. Pokud členský stát po projednání trvá na své námitce, projekt nebude považován za strategický projekt.
- V případě strategických projektů ve třetích zemích informuje Komise o obdržené žádosti třetí zemi, jejíhož území se navrhovaný projekt týká. Komise žádost neschválí dříve, než obdrží výslovný souhlas příslušné třetí země.
6. Komise s přihlédnutím ke stanovisku rady uvedenému v odstavci 4 přijme do 60 dnů rozhodnutí o uznání projektu za strategický projekt a oznámí je žadateli.
- Rozhodnutí Komise musí být odůvodněno, včetně případných odlišností od stanoviska rady. Komise sdělí své důvody radě i předkladateli projektu.
7. Komise může upřednostnit vyřizování žádostí o projekty působící v určitých fázích hodnotového řetězce, aby:
- a) zajistila vyvážené zastoupení strategických projektů pro všechny strategické suroviny a ve všech fázích hodnotového řetězce;
 - b) zajistila pokrok při dosahování všech referenčních hodnot stanovených v čl. 1 odst. 2 písm. a) a b).
8. Pokud Komise zjistí, že strategický projekt již nesplňuje kritéria stanovená v čl. 5 odst. 1, nebo pokud bylo jeho uznání založeno na žádosti obsahující nesprávné informace, může s přihlédnutím ke stanovisku rady a odpovědného předkladatele projektu zrušit rozhodnutí o udělení statusu strategického projektu.

9. Projekty, které již nejsou uznány za strategické projekty, ztrácejí veškerá práva spojená s tímto statutem podle tohoto nařízení.

Článek 7

Realizace strategických projektů

1. Strategické projekty se považují za projekty, které přispívají k bezpečnosti dodávek strategických surovin v Unii.
2. S ohledem na dopady na životní prostředí, kterými se zabývá čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice 92/43/EHS, čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/147/ES, se strategické projekty v Unii považují za projekty ve veřejném zájmu nebo sloužící veřejnému zdraví a bezpečnosti, přičemž mohou být považovány za projekty v převažujícím veřejném zájmu, pokud jsou splněny všechny podmínky stanovené v uvedených směrnících.
3. Členský stát, jehož území se strategický projekt týká, přijme opatření, která přispějí k jeho včasné a účinné realizaci.
4. Rada pravidelně projednává realizaci strategických projektů a v případě potřeby opatření, která by mohl přijmout předkladatel projektu nebo členský stát, jehož území se strategický projekt týká, s cílem dále usnadnit realizaci těchto strategických projektů.
5. Předkladatel projektu předloží radě každé dva roky po datu uznání strategického projektu zprávu obsahující informace alespoň o:
 - a) pokroku v realizaci projektu, zejména pokud jde o povolovací postup;
 - b) případných důvodech zpoždění oproti harmonogramu podle čl. 6 odst. 1 písm. c) a o plánu, jak tato zpoždění dohnat;
 - c) pokroku ve financování projektu, včetně informací o veřejné finanční podpoře.
6. Rada si může od předkladatelů projektů kdykoli vyžádat doplňující informace týkající se realizace strategického projektu.
7. Předkladatel projektu oznámí Komisi:
 - a) změny projektu, které mají vliv na splnění kritérií stanovených v čl. 5 odst. 1;
 - b) změny v kontrole podniků trvale zapojených do projektu ve srovnání s informacemi uvedenými v čl. 6 odst. 1 písm. e).
8. Komise je zmocněna přijímat prováděcí akty, kterými stanoví šablonu, kterou budou předkladatelé projektů používat pro zprávy uvedené v odstavci 5. V šabloně může být uvedeno, jak mají být informace podle odstavce 5 vyjádřeny. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 37 odst. 2.
9. Předkladatel projektu zřídí a pravidelně aktualizuje specializované internetové stránky projektu s příslušnými informacemi o strategickém projektu, včetně informací o environmentálních, sociálních a ekonomických dopadech a přínosech spojených se strategickým projektem. Tyto internetové stránky musí být volně přístupné veřejnosti a musí být k dispozici v jazyce nebo jazycích, kterým místní obyvatelstvo bez problémů rozumí.

ODDÍL 2

POVOLOVACÍ POSTUP

Článek 8

Jediné kontaktní místo

1. Do [Úřad pro publikace – vložte: tři měsíce po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] určí členské státy jediný příslušný vnitrostátní orgán, který bude odpovědný za usnadnění a koordinaci povolovacího postupu pro projekty v oblasti kritických surovin a bude poskytovat informace o skutečnostech uvedených v článku 17.
2. Příslušný vnitrostátní orgán uvedený v odstavci 1 je jediným kontaktním místem pro předkladatele projektu v povolovacím postupu, který vede k vydání komplexního rozhodnutí pro daný projekt v oblasti kritických surovin, a koordinuje předkládání všech příslušných dokumentů a informací.
3. Povinnosti příslušného vnitrostátního orgánu uvedeného v odstavci 1 nebo úkoly s nimi spojené mohou být pro každý projekt v oblasti kritických surovin přeneseny na jiný orgán nebo jím mohou být vykonávány za předpokladu, že:
 - a) příslušný vnitrostátní orgán uvedený v odstavci 1 toto pověření předkladateli projektu oznámí;
 - b) za jednotlivé projekty týkající se kritických surovin odpovídá jediný orgán;
 - c) jediný orgán koordinuje předkládání veškerých příslušných dokumentů a informací.
4. Předkladatelé projektů mohou předkládat veškeré dokumenty související s povolovacím postupem v elektronické podobě.
5. Příslušný vnitrostátní orgán uvedený v odstavci 1 zohlední veškeré platné provedené studie a povolení nebo oprávnění vydaná pro daný projekt v oblasti kritických surovin předtím, než projekt vstoupil do povolovacího postupu podle tohoto článku, a nevyžaduje duplicitní studie a povolení nebo oprávnění, pokud právo Unie neurčuje jinak.
6. Příslušný vnitrostátní orgán uvedený v odstavci 1 zajistí, aby žadatelé měli snadný přístup k informacím a jednoduchým postupům pro řešení sporů týkajících se povolovacího postupu a vydávání povolení pro projekty v oblasti kritických surovin, včetně případných mechanismů alternativního řešení sporů.
7. Členské státy zajistí, aby měl příslušný vnitrostátní orgán uvedený v odstavci 1 k dispozici dostatečný počet kvalifikovaných pracovníků a dostatečné finanční, technické a technologické zdroje nezbytné pro účinné plnění svých úkolů podle tohoto nařízení, včetně zdrojů pro prohlubování dovedností a změny kvalifikace.
8. Rada:
 - a) pravidelně projednává provádění tohoto oddílu a sdílí osvědčené postupy pro urychlení povolovacích řízení pro projekty v oblasti kritických surovin, jakož i pro zlepšení jejich přijetí veřejností;
 - b) v případě potřeby navrhne Komisi pokyny pro provádění tohoto oddílu, které budou zohledněny příslušnými vnitrostátními orgány uvedenými v odstavci 1.

Článek 9

Prioritní status strategických projektů

1. Za účelem zajištění účinného administrativního zpracování povolovacích postupů souvisejících se strategickými projekty v Unii zajistí předkladatelé projektů a všechny dotčené orgány, aby byly tyto postupy vyřízeny nejrychlejším možným způsobem v souladu s unijním a vnitrostátním právem.
2. Aniž jsou dotčeny povinnosti stanovené v právu Unie, přiznává se strategickým projektům v Unii status nejvyššího možného vnitrostátního významu, pokud takový status ve vnitrostátním právu existuje, a podle toho se s nimi při povolovacích postupech zachází.
3. Veškeré postupy řešení sporů, soudní spory, odvolání a opravné prostředky související s povolovacím postupem a vydáváním povolení pro strategické projekty v Unii přede všemi vnitrostátními soudy, tribunály, panely, včetně mediace nebo rozhodčího řízení, pokud existují ve vnitrostátním právu, se považují za naléhavé, jestliže a pokud vnitrostátní právo tyto naléhavé postupy upravuje, a za předpokladu, že budou dodržena běžně platná práva na obhajobu osob nebo místních společenství. Předkladatelé strategických projektů se případně tohoto postupu pro naléhavé případy účastní.

Článek 10

Doba trvání povolovacího postupu

1. U strategických projektů v Unii nesmí povolovací postup překročit:
 - a) 24 měsíců u strategických projektů zahrnujících těžbu;
 - b) 12 měsíců u strategických projektů zahrnujících pouze zpracování nebo recyklaci.
2. U strategických projektů v Unii, u nichž byl povolovací postup zahájen před udělením statusu strategického projektu, nesmí doba trvání zbývajících kroků povolovacího postupu po udělení statusu strategického projektu odchýlně od odstavce 1 překročit:
 - a) 21 měsíců u strategických projektů zahrnujících těžbu;
 - b) 9 měsíců u strategických projektů zahrnujících pouze zpracování nebo recyklaci.
3. Ve výjimečných případech, kdy to vyžaduje povaha, složitost, umístění nebo velikost navrhovaného projektu, může příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 prodloužit lhůty uvedené v odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) maximálně o tři měsíce a lhůty uvedené v odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b) maximálně o jeden měsíc před jejich uplynutím, a to případ od případu. V tomto případě příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 písemně informuje předkladatele projektu o důvodech prodloužení a o datu, kdy se očekává komplexní rozhodnutí.
4. V případě strategických projektů, které zahrnují pouze zpracování nebo recyklaci, platí, že pokud příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 nevydá komplexní rozhodnutí v příslušných lhůtách uvedených v odstavcích 1 a 2, považuje se příslušná žádost o udělení povolení za schválenou, s výjimkou případů, kdy konkrétní projekt vyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí podle směrnice Rady 92/43/EHS nebo směrnic 2000/60/ES, 2008/98/ES, 2009/147/ES, 2010/75/EU, 2011/92/EU či

2012/18/EU nebo určení, zda je takové posouzení vlivů na životní prostředí nezbytné, a příslušná posouzení dosud nebyla provedena.

5. Nejpozději do jednoho měsíce po obdržení žádosti o udělení povolení týkající se strategického projektu potvrdí příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 platnost žádosti, nebo pokud předkladatel projektu nezaslal všechny informace potřebné pro zpracování žádosti, požádá tento orgán předkladatele projektu, aby do čtrnácti dnů od této žádosti předložil úplnou žádost.

Datum potvrzení platnosti žádosti příslušným vnitrostátním orgánem uvedeným v čl. 8 odst. 1 se považuje za počátek povolovacího postupu.

6. Nejpozději do jednoho měsíce od data potvrzení platnosti žádosti o udělení povolení vypracuje příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 v úzké spolupráci s předkladatelem projektu a dalšími dotčenými orgány podrobný harmonogram povolovacího postupu. Harmonogram zveřejní buď předkladatel projektu na internetových stránkách podle čl. 7 odst. 7, nebo příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 na volně přístupných internetových stránkách.
7. Lhůtami stanovenými v tomto článku nejsou dotčeny ani povinnosti vyplývající z práva Unie a mezinárodního práva, ani správní odvolací řízení a opravné prostředky před soudem.

Lhůtami stanovenými tímto článkem pro veškeré povolovací postupy nejsou dotčeny žádné kratší lhůty stanovené členskými státy.

Článek 11

Posouzení vlivů na životní prostředí a environmentální povolení

1. Pokud musí být pro strategický projekt provedeno posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s články 5 až 9 směrnice 2011/92/EU, požádá příslušný předkladatel projektu příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 o stanovisko k rozsahu a míře podrobnosti informací, které mají být zahrnuty do dokumentace vlivů záměru na životní prostředí podle čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice.

Příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 zajistí, aby stanovisko podle prvního pododstavce bylo vydáno co nejdříve a ve lhůtě nepřesahující 30 dnů ode dne, kdy předkladatel projektu podal svou žádost.

2. V případě strategických projektů, u nichž povinnost provést posouzení vlivů na životní prostředí vyplývá současně ze směrnice Rady 92/43/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2008/98/ES, 2009/147/ES, 2010/75/EU, 2011/92/EU nebo 2012/18/EU, zajistí příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 použití koordinovaného nebo společného postupu, který splňuje požadavky uvedených právních předpisů Unie.

V rámci koordinovaného postupu podle prvního pododstavce koordinuje příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 různá individuální posouzení vlivů konkrétního záměru na životní prostředí, která jsou vyžadována příslušnými právními předpisy Unie.

V rámci koordinovaného postupu uvedeného v prvním pododstavci zajistí příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 jednotné posouzení vlivů konkrétního záměru na životní prostředí, které je vyžadováno příslušnými právními předpisy Unie.

3. Příslušný vnitrostátní orgán uvedený v čl. 8 odst. 1 zajistí, aby dotčené orgány vydaly odůvodněný závěr uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. g) bodě iv) směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů strategického projektu na životní prostředí, a to do tří měsíců od obdržení všech nezbytných informací shromážděných podle článků 5, 6 a 7 uvedené směrnice a od ukončení konzultací uvedených v člancích 6 a 7 uvedené směrnice.
4. Lhůta pro konzultace s dotčenou veřejností v souvislosti s dokumentací vlivů záměru na životní prostředí podle čl. 5 odst. 1 směrnice 2011/92/EU není v případě strategických projektů delší než 90 dnů.
5. Odstavec 1 tohoto článku se nevztahuje na povolovací postup pro strategické projekty, u nichž byl povolovací postup zahájen před udělením statusu strategického projektu.

Odstavce 2 až 4 tohoto článku se použijí v případě povolovacího postupu pro strategické projekty, u nichž byl povolovací postup zahájen před udělením statusu strategického projektu, pouze pokud ještě nebyly dokončeny kroky uvedené ve zmíněných odstavcích.

Článek 12

Plánování

1. Členské státy zajistí, aby celostátní, regionální a místní orgány odpovědné za přípravu plánů, včetně zónování, územních plánů a plánů využití půdy, do těchto plánů případně zahrnuly ustanovení o rozvoji projektů v oblasti kritických surovin. Přednost mají umělé a zastavěné plochy, průmyslové areály, brownfieldy a případně zelené plochy nevyužitelné pro zemědělství a lesnictví.
2. Pokud jsou plány zahrnující ustanovení o rozvoji projektů v oblasti kritických surovin předmětem posouzení podle směrnice 2001/42/ES a podle článku 6 směrnice 92/43/EHS, tato posouzení se spojí. V případě potřeby se toto spojené posouzení zabývá také dopadem na potenciálně dotčené vodní útvary a ověřuje, zda by plán nezpůsobil zhoršení stavu nebo potenciálu podle článku 4 směrnice 2000/60/ES nebo zda by potenciálně nebránil tomu, aby vodní útvar dosáhl dobrého stavu nebo dobrého potenciálu. Pokud jsou příslušné členské státy povinny posoudit dopady stávajících a budoucích činností na mořské prostředí, včetně interakcí mezi pevninou a mořem, jak je uvedeno v článku 4 směrnice 2014/89/EU, jsou tyto dopady rovněž zahrnuty do spojeného posouzení.

Článek 13

Použitelnost úmluv EHK OSN

1. Ustanoveními tohoto nařízení nejsou dotčeny závazky podle článků 6 a 7 Úmluvy Evropské hospodářské komise OSN (EHK OSN) o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu dne 25. června 1998, a podle Úmluvy EHK OSN o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států, podepsané v Espoo dne 25. února 1991.
2. Všechna rozhodnutí přijatá podle tohoto oddílu se zveřejňují.

ODDÍL 3

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY

Článek 14

Urychlení realizace

1. Komise a členské státy provádějí činnosti k urychlení a přilákání většího množství soukromých investic do strategických projektů. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, může k těmto činnostem patřit poskytování a koordinace podpory strategickým projektům, které mají potíže s přístupem k financování.
2. Členské státy mohou strategickým projektům poskytovat administrativní podporu s cílem usnadnit jejich rychlou a účinnou realizaci, včetně poskytování:
 - a) pomoci při zajišťování souladu s platnými správními a oznamovacími povinnostmi;
 - b) pomoci předkladatelům projektů s cílem ještě zlepšit přijetí projektu veřejností.

Článek 15

Koordinace financování

1. Stálá podskupina uvedená v čl. 35 odst. 6 písm. a) projedná na žádost předkladatele strategického projektu otázku, jak lze dokončit financování projektu, a poskytne doporučení, přičemž zohlední již zajištěné financování a zváží přinejmenším následující skutečnosti:
 - a) další soukromé zdroje financování;
 - b) podporu ze zdrojů skupiny Evropské investiční banky nebo jiných mezinárodních finančních institucí včetně Evropské banky pro obnovu a rozvoj;
 - c) stávající nástroje a programy členských států, včetně vnitrostátních podpůrných bank a institucí;
 - d) příslušné unijní programy finanční podpory a financování.

Článek 16

Zprostředkování dohod o odběru

1. Komise vytvoří systém, který usnadní uzavírání dohod o odběru v souvislosti se strategickými projekty v souladu s pravidly hospodářské soutěže.
2. Systém podle odstavce 1 umožňuje potenciálním odběratelům podávat nabídky s uvedením:
 - a) objemu a kvality strategických surovin, které hodlají nakupovat;
 - b) zamýšlené ceny nebo cenového rozpětí;
 - c) předpokládané doby trvání dohody o odběru.
3. Systém podle odstavce 1 umožní předkladatelům strategických projektů podávat nabídky s uvedením:

- a) objemu a kvality strategických surovin, na které se snaží uzavřít dohody o odběru;
 - b) zamýšlené ceny nebo cenového rozpětí, za které jsou ochotni prodávat;
 - c) předpokládané doby trvání dohody o odběru.
4. Na základě nabídek a poptávek obdržенých podle odstavců 2 a 3 Komise zprostředkuje předkladatelům strategických projektů kontakt s potenciálními odběrateli, kteří jsou pro jejich projekt relevantní.

Článek 17

Dostupnost informací správní povahy online

Členské státy poskytují online, centralizovaně a snadno dostupným způsobem následující informace o správních postupech týkajících se projektů v oblasti kritických surovin:

- a) povolovací postup;
- b) finanční a investiční služby;
- c) možnosti financování na úrovni Unie nebo členských států;
- d) služby na podporu podnikání, mimo jiné včetně přiznání k dani z příjmů právnických osob, místních daňových zákonů a pracovního práva.

ODDÍL 4 PRŮZKUM

Článek 18

Vnitrostátní programy průzkumu

1. Každý členský stát vypracuje vnitrostátní program obecného průzkumu zaměřený na kritické suroviny. Každý členský stát vypracuje první z těchto programů do [Úřad pro publikace – vložte: jeden rok po datu vstupu tohoto nařízení v platnost]. Vnitrostátní programy se přezkoumávají a v případě potřeby aktualizují nejméně jednou za pět let.
2. Vnitrostátní programy průzkumu podle odstavce 1 obsahují opatření ke zvýšení množství dostupných informací o výskytu kritických surovin v Unii, včetně hlubinných ložisek rud. Zahrnují případně tato opatření:
 - a) mapování nerostných surovin ve vhodném měřítku;
 - b) geochemické kampaně, včetně stanovení chemického složení půd, sedimentů a hornin;
 - c) geovědní průzkumy, například geofyzikální průzkumy;
 - d) zpracování údajů získaných při obecném průzkumu, včetně tvorby prognózních map;
 - e) přepracování stávajících dat z geovědního průzkumu za účelem kontroly nezjištěných výskytů nerostných surovin, které obsahují kritické suroviny.
3. Členské státy sdělí Komisi své vnitrostátní programy podle odstavce 1.

4. Členské státy v rámci zprávy podle článku 43 poskytnou informace o pokroku při provádění opatření obsažených v jejich vnitrostátních programech.
5. Členské státy zveřejní na volně přístupných internetových stránkách informace o svých výskytech nerostných surovin obsahujících kritické suroviny, které získaly prostřednictvím opatření, jež stanoví vnitrostátní programy podle odstavce 1. Tyto informace případně zahrnují klasifikaci zjištěných výskytů podle Rámcové klasifikace OSN pro zdroje.

Komise je zmocněna přijímat prováděcí akty, kterými stanoví šablonu pro zpřístupnění informací podle prvního pododstavce. V šabloně může být uvedeno, jak mají být informace podle prvního pododstavce vyjádřeny. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 37 odst. 2.

6. Stálá podskupina uvedená v čl. 35 odst. 6 písm. b) projedná s ohledem na stávající spolupráci v oblasti obecného průzkumu vnitrostátní programy podle odstavce 1 a jejich provádění, včetně přinejmenším:
 - a) potenciální spolupráce, včetně průzkumu přeshraničních výskytů nerostných surovin a společných geologických formací;
 - b) osvědčených postupů týkajících se opatření uvedených v odstavci 2;
 - c) možnosti vytvořit integrovanou databázi pro ukládání výsledků vnitrostátních programů podle odstavce 1.

Kapitola 4

Monitorování a zmírňování rizik

Článek 19

Monitorování a zátěžové testy

1. Komise monitoruje riziko narušení dodávek kritických surovin. Toto monitorování se vztahuje přinejmenším na vývoj následujících parametrů:
 - a) obchodní toky;
 - b) poptávka a nabídka;
 - c) koncentrace nabídky;
 - d) unijní a celosvětová výroba a výrobní kapacity v různých fázích hodnotového řetězce.
2. Vnitrostátní orgány, které se účastní stálé podskupiny uvedené v čl. 35 odst. 6 písm. c), podporují Komisi při monitorování podle odstavce 1 tím, že:
 - a) sdílejí veškeré informace o vývoji parametrů uvedených v odstavci 1, které mají k dispozici, včetně informací podle článku 20;
 - b) v koordinaci s Komisí a ostatními zúčastněnými orgány shromažďují informace o vývoji parametrů uvedených v odstavci 1, včetně informací podle článku 20;
 - c) poskytují analýzu rizik narušení dodávek kritických surovin s ohledem na vývoj parametrů uvedených v odstavci 1.
3. Komise ve spolupráci s vnitrostátními orgány, které se účastní stálé podskupiny uvedené v čl. 35 odst. 6 písm. c), zajistí, aby byl alespoň jednou za tři roky proveden

zátěžový test každého dodavatelského řetězce strategické suroviny. Za tímto účelem stálá podskupina uvedená v čl. 35 odst. 6 písm. c) koordinuje a rozděluje provádění zátěžových testů pro různé strategické suroviny mezi jednotlivé zúčastněné orgány.

Zátěžové testy podle prvního pododstavce se skládají z posouzení zranitelnosti dodavatelského řetězce příslušné strategické suroviny v Unii vůči narušení dodávek, a to odhadem dopadu různých scénářů, které mohou toto narušení způsobit, a jejich možných účinků, přičemž se zohlední přinejmenším tyto skutečnosti:

- a) místo, kde se daná surovina těží, zpracovává nebo recykluje;
 - b) kapacity hospodářských subjektů v hodnotovém řetězci a struktura trhu;
 - c) faktory, které mohou ovlivnit dodávky, mimo jiné včetně geopolitické situace, logistiky, dodávek energie, pracovní síly nebo přírodních katastrof;
 - d) dostupnost alternativních zdrojů dodávek a náhradních materiálů;
 - e) uživatelé příslušných surovin v hodnotovém řetězci a jejich podíl na poptávce, se zvláštním zřetelem na výrobu technologií důležitých pro ekologickou a digitální transformaci, jakož i pro obranné a vesmírné aplikace.
4. Komise na volně přístupných internetových stránkách zveřejní a pravidelně aktualizuje monitorovací přehled, který obsahuje:
- a) dostupné informace o vývoji parametrů podle odstavce 1;
 - b) výpočet rizika narušení dodávek kritických surovin s ohledem na informace podle písmene a);
 - c) výsledky zátěžových testů podle odstavce 3;
 - d) případně návrh vhodných strategií zmírňování rizika narušení dodávek.
5. Pokud se Komise na základě informací shromážděných dle odstavců 1, 2 a 3 domnívá, že existuje jasný náznak rizika narušení dodávek, upozorní na to členské státy, radu a správní orgány Unie odpovědné za mechanismy krizové připravenosti nebo krizového řízení, jejichž působnost se vztahuje na příslušné kritické nebo strategické suroviny.

Článek 20

Informační povinnosti pro účely monitorování

1. Členské státy poskytnou Komisi v rámci zprávy uvedené v článku 43 informace o všech nových nebo stávajících projektech v oblasti surovin na svém území, které jsou relevantní z hlediska čl. 19 odst. 1 písm. d), včetně klasifikace nových projektů podle Rámcové klasifikace OSN pro zdroje.
2. Členské státy označí klíčové účastníky trhu v hodnotovém řetězci kritických surovin, kteří jsou usazeni na jejich území, a:
 - a) monitorují jejich činnost prostřednictvím pravidelných a přiměřených průzkumů s cílem shromažďovat informace potřebné pro úkoly monitorování podle článku 19;
 - b) v rámci zprávy podle článku 43 poskytnou informace o výsledcích těchto průzkumů;

- c) neprodleně oznámí Komisi závažné události, které mohou bránit pravidelnému provádění činností klíčových účastníků trhu.
3. Členské státy předávají údaje shromážděné podle odst. 2 písm. a) a b) tohoto článku národním statistickým úřadům a Eurostatu pro účely sestavování statistik v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009. Členské státy určí vnitrostátní orgán odpovědný za předávání údajů národním statistickým úřadům a Eurostatu.

Článek 21

Zprávy o strategických zásobách

1. Členské státy předloží Komisi v rámci zprávy podle článku 43 informace o stavu svých strategických zásob strategických surovin.
2. Informace podle odstavce 1 se týkají zásob v držení všech orgánů veřejné správy, společností ve veřejném vlastnictví nebo hospodářských subjektů, které členský stát pověřil vytvářením strategických zásob jeho jménem, a zahrnují přinejmenším popis:
 - a) úrovně dostupných zásob každé strategické suroviny, vyjádřené v tunách i jako procento roční vnitrostátní spotřeby příslušných materiálů, jakož i chemické formy a čistoty skladovaných materiálů;
 - b) vývoje úrovně dostupných zásob každé strategické suroviny za předchozích 5 let;
 - c) veškerých pravidel nebo postupů pro uvolňování, přidělování a distribuci strategických zásob.
3. Zpráva může rovněž obsahovat informace o strategických zásobách kritických a jiných surovin.

Článek 22

Koordinace strategických zásob

1. Do [Úřad pro publikace – vyplňte: dva roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] a poté každé dva roky Komise na základě informací obdržených podle čl. 21 odst. 1 sdělí radě:
 - a) návrh referenční hodnoty udávající bezpečnou úroveň zásob Unie pro každou strategickou surovinu, vymezené podle odstavce 2;
 - b) porovnání celkové úrovně zásob Unie pro každou strategickou surovinu s návrhem referenční hodnoty podle písmene a);
 - c) informace o možné přeshraniční dostupnosti strategických zásob s ohledem na pravidla nebo postupy jejich uvolňování, přidělování a distribuce.
2. Komise s přihlédnutím ke stanovisku rady přijme referenční hodnotu udávající bezpečnou úroveň zásob strategických surovin v Unii, která:
 - a) se vyjádří jako objem potřebný k uspokojení potřeby pro určitý počet dnů průměrného denního čistého dovozu v případě narušení dodávek, vypočtený na základě objemu dovozu v předchozím kalendářním roce;

- b) zohlední zásoby v držení soukromých subjektů, pokud jsou informace o těchto zásobách k dispozici;
 - c) je úměrná riziku narušení dodávek a hospodářskému významu souvisejícímu s příslušnou strategickou surovinou.
3. Komise může s přihlédnutím k názorům rady vydávat stanoviska určená členskými státy:
- a) aby zvýšily úroveň strategických zásob s ohledem na srovnání podle odst. 1 písm. b), relativní rozdělení stávajících zásob mezi členskými státy a spotřebu strategických surovin hospodářskými subjekty na území členských států;
 - b) aby změnily nebo koordinovaly pravidla nebo postupy pro uvolňování, přidělování a rozdělování strategických zásob s cílem zlepšit potenciální přeshraniční dostupnost, zejména pokud je to nezbytné pro výrobu strategických technologií.
4. Při vypracovávání stanovisek podle odstavce 3 přikládá rada zvláštní význam potřebě zachovat pobídky pro soukromé hospodářské subjekty, které jsou závislé na strategických surovinách jako vstupech, aby si vytvářely vlastní zásoby nebo přijímaly jiná opatření k řízení své expozice vůči rizikům narušení dodávek.
5. Členské státy v rámci zprávy uvedené v článku 43 poskytnou informace o tom, zda a jakým způsobem provedly nebo hodlají provést stanoviska uvedená v odstavci 3.
6. Předtím, než se mezinárodních nebo mnohostranných fór v oblasti strategických zásob strategických surovin zúčastní alespoň dva členské státy, zajistí Komise předem koordinaci buď mezi dotčenými členskými státy a Komisí, nebo na základě zvláštního zasedání rady.
7. Shromážděné údaje o dostupných zásobách Unie poskytne Komise správním orgánům Unie odpovědným za mechanismy krizové připravenosti nebo krizového řízení, jejichž působnost se vztahuje na příslušné kritické nebo strategické suroviny.

Článek 23

Připravenost společností na rizika

1. Členské státy označí velké společnosti, které na jejich území vyrábějí strategické technologie za použití strategických surovin.
- Tyto strategické technologie podle prvního pododstavce zahrnují mimo jiné baterie pro ukládání energie a elektromobilitu, zařízení související s výrobou a využitím vodíku, zařízení související s výrobou energie z obnovitelných zdrojů, trakční motory, tepelná čerpadla, přenos a ukládání dat, mobilní elektronická zařízení, zařízení související s aditivní výrobou, robotiku, drony, odpalovací zařízení pro rakety, satelity a pokročilé čipy.
2. Velké společnosti označené členskými státy podle odstavce 1 provedou každé dva roky audit svého dodavatelského řetězce, včetně:
- a) zmapování míst, kde se těží, zpracovávají nebo recyklují strategické suroviny, které tyto společnosti používají;
 - b) zátěžového testu svého dodavatelského řetězce strategických surovin, který spočívá v posouzení jeho zranitelnosti vůči narušení dodávek na základě odhadu dopadu různých scénářů, které mohou toto narušení způsobit, a jeho

možných účinků, přičemž se zohlední přinejmenším skutečnosti uvedené v čl. 19 odst. 3.

3. Společnosti podle odstavce 1 předloží zprávu obsahující výsledky auditu podle odstavce 2 své správní radě.

Článek 24

Společné nákupy

1. Komise zřídí a provozuje systém, který shromažďuje poptávku zainteresovaných podniků usazených v Unii, které spotřebovávají strategické suroviny, a orgánů členských států odpovědných za strategické zásoby, a vyhledává nabídky dodavatelů, které této souhrnné poptávce odpovídají. Týká se to jak nezpracovaných, tak zpracovaných strategických surovin.
2. Při zřizování a provozování systému podle odstavce 1 Komise:
 - a) na základě informací shromážděných podle článků 21 a 22 zvolí, pro které strategické suroviny a v jaké fázi zpracování lze tento systém použít, přičemž zohlední relativní riziko narušení dodávek různých strategických surovin a potřebu vytváření strategických zásob těchto surovin;
 - b) stanoví minimální množství požadovaného materiálu pro účast v systému s ohledem na očekávaný počet zájemců a nutnost zajistit zvládnutelné množství účastníků.
3. Účast v systému podle odstavce 1 je otevřená a transparentní pro všechny zúčastněné podniky usazené v Unii i pro orgány členských států. Účast členských států nebo jakýchkoli vnitrostátních subjektů, na které se vztahují směrnice o zadávání zakázek (EU) 2014/24 nebo (EU) 2014/25, je možná pouze v případech, kdy je tato účast s těmito směrnicemi slučitelná.
4. Podniky Unie a orgány členských států, které se účastní systému podle odstavce 1, mohou transparentním způsobem společně vyjednávat o nákupu, včetně cen nebo jiných podmínek kupní smlouvy, nebo využívat společného nákupu s cílem dosáhnout lepších podmínek u svých dodavatelů nebo zabránit nedostatku. Zúčastněné podniky z Unie a orgány členských států dodržují právo Unie, včetně práva Unie v oblasti hospodářské soutěže.
5. Subjekty se vyloučí z účasti jako dodavatelé, při agregaci poptávky a společném nákupu nebo jako poskytovatelé služeb, pokud jsou:
 - a) cílem omezujících opatření Unie přijatých dle článku 215 Smlouvy o fungování EU;
 - b) přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládány fyzickými či právními osobami, subjekty či orgány, proti nimž jsou tato omezující opatření Unie namířena, nebo jednájí jejich jménem či na jejich pokyn.
6. Odchylně od článku 176 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 může Komise prostřednictvím zadávacího řízení podle nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 uzavřít smlouvu o nezbytných službách se subjektem usazeným v Unii, který působí jako poskytovatel služeb za účelem zřízení a provozování systému podle odstavce 1. Vybraný poskytovatel služeb nesmí být ve střetu zájmů.
7. Komise ve smlouvě o službách vymezí úkoly, které má poskytovatel služeb zajišťovat, včetně rozdělování poptávky, rozdělování přístupových práv k dodávkám,

registrace a ověřování všech účastníků, zveřejňování a podávání zpráv o činnosti a všech dalších úkolů nezbytných pro zřízení a provoz systému. Ve smlouvě o službách musí být rovněž ošetřeny praktické aspekty činnosti poskytovatele služeb, včetně používání nástroje IT, bezpečnostních opatření, měny nebo měn, platebního režimu a závazků.

8. Smlouva o službách s poskytovatelem služeb vyhrazuje Komisi právo jej sledovat a kontrolovat. Za tímto účelem má Komise plný přístup k informacím, které má v držení poskytovatel služeb v souvislosti se smlouvou. Veškeré servery a informace musí být fyzicky umístěny a uloženy na území Unie.
9. Smlouva o službách s vybraným poskytovatelem služeb určí vlastnictví informací, které poskytovatel služeb obdrží, a stanoví možné předání těchto informací Komisi při ukončení nebo uplynutí platnosti dané smlouvy.

Kapitola 5

Udržitelnost

ODDÍL 1

OBĚHOVOST

Článek 25

Vnitrostátní opatření týkající se oběhovosti

1. Každý členský stát do [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] přijme a provede vnitrostátní programy obsahující opatření, jejichž cílem je:
 - a) zvýšit sběr odpadu s vysokým potenciálem využití kritických surovin a zajistit jeho zavedení do příslušného systému recyklace s cílem maximalizovat dostupnost a kvalitu recyklovatelného materiálu jako vstupní suroviny do zařízení pro recyklaci kritických surovin;
 - b) zvýšit opětovné použití výrobků a součástí s vysokým potenciálem využití kritických surovin;
 - c) zvýšit využívání druhotných kritických surovin ve výrobě, včetně případného zohlednění recyklovaného obsahu v kritériích pro zadání veřejné zakázky;
 - d) zvyšovat technologickou vyspělost recyklačních technologií pro kritické suroviny a podporovat účinnost materiálů a nahrazování kritických surovin v aplikacích, přinejmenším tím, že se v tomto smyslu začlení do vnitrostátních programů výzkumu a inovací podpůrná opatření;
 - e) zajistit, aby tamní pracovní síla měla dovednosti potřebné k podpoře oběhovosti v hodnotovém řetězci kritických surovin.
2. Programy podle odstavce 1 se vztahují zejména na výrobky a odpady, které nejsou předmětem zvláštních požadavků na sběr, zpracování, recyklaci nebo opětovné použití podle právních předpisů Unie. U ostatních výrobků a odpadů se opatření provádějí v souladu se stávajícími právními předpisy Unie.

Pokud jde o odst. 1 písm. a) a b), mohou programy podle uvedeného odstavce zahrnovat, aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, zavedení finančních pobídek, například slev, peněžních odměn nebo zálohových systémů, na podporu opětovného použití výrobků s vysokým potenciálem využití kritických surovin a sběru odpadu z těchto výrobků.

3. Každý členský stát do [Úřad pro publikace – vložte: čtyři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] přijme a provede opatření na podporu využití kritických surovin z těžebního odpadu, zejména z uzavřených zařízení pro nakládání s odpady, která jsou v databázi vytvořené v souladu s článkem 26 označena jako zařízení obsahující potenciálně ekonomicky využitelné kritické suroviny.
4. Vnitrostátní opatření uvedená v odstavcích 1 a 2 musí být navržena tak, aby se zabránilo překážkám obchodu a narušení hospodářské soutěže v souladu se Smlouvou o fungování EU.
5. Při podávání zpráv Komisi o údajích týkajících se množství recyklovaných odpadních elektrických a elektronických zařízení podle čl. 16 odst. 6 směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních členské státy zvláště zjistí a nahlásí množství součástí obsahujících příslušné objemy kritických surovin vyjmutých z těchto odpadních zařízení a množství kritických surovin získaných z odpadních elektrických a elektronických zařízení. Komise přijme prováděcí akty, kterými upřesní formát a podrobnosti těchto zpráv. Tyto prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 37 odst. 3. První vykazované období zahrnuje celý první kalendářní rok po přijetí těchto prováděcích aktů.
6. Členské státy v rámci zprávy podle článku 43 poskytnou informace o přijetí vnitrostátních programů podle odstavce 1 a o pokroku při provádění opatření přijatých dle odstavců 1 a 2.
7. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví seznam výrobků, součástí a toků odpadů, které se považují přinejmenším za výrobky s vysokým potenciálem využití kritických surovin ve smyslu odst. 1 písm. a) a b).

Při sestavování tohoto seznamu Komise zohlední:

- a) celkové množství kritických surovin využitelných z těchto výrobků, součástí a toků odpadů;
- b) míru, v jaké se na tyto výrobky, součásti a toky odpadů vztahují právní předpisy Unie;
- c) mezery v právních předpisech;
- d) zvláštní problémy, které ovlivňují sběr a zpracování odpadu;
- e) stávající systémy sběru a zpracování odpadu, které se na ně vztahují.

Prováděcí akty uvedené v prvním pododstavci se přijmou přezkumným postupem uvedeným v čl. 37 odst. 3.

Článek 26

Využití kritických surovin z těžebního odpadu

1. Provozovatelé, kteří jsou povinni předkládat plány pro nakládání s odpady v souladu s článkem 5 směrnice 2006/21/ES, poskytnou příslušnému orgánu podle článku 3

směrnice 2006/21/ES studii předběžného ekonomického posouzení týkající se potenciálu využití kritických surovin:

- a) z těžebního odpadu uloženého v zařízení a
 - b) z těžebního odpadu, který vzniká, nebo, pokud se to považuje za účinnější, z vytěženého objemu předtím, než se stane odpadem.
2. Studie podle odstavce 1 obsahuje přinejmenším odhad množství a koncentrací kritických surovin obsažených v těžebním odpadu a ve vytěženém objemu a posouzení jejich technické a ekonomické využitelnosti.
 3. Provozovatelé stávajících zařízení pro nakládání s odpady předloží studii podle odstavce 1 příslušnému orgánu podle článku 3 směrnice 2006/21/ES do [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost]. Provozovatelé nových zařízení pro nakládání s odpady předloží tuto studii příslušnému orgánu při předkládání svých plánů pro nakládání s odpady v souladu s článkem 5 směrnice 2006/21/ES.
 4. Členské státy vytvoří databázi všech uzavřených zařízení pro nakládání s odpady, včetně opuštěných zařízení pro nakládání s odpady, která se nacházejí na jejich území. Tato databáze obsahuje informace o:
 - a) umístění zařízení pro nakládání s odpady, jeho plošném rozsahu a objemu odpadu;
 - b) provozovateli nebo bývalém provozovateli zařízení pro nakládání s odpady a případně jejich zákonném nástupci;
 - c) přibližných množstvích a koncentracích všech surovin obsažených v těžebním odpadu a v případě, že jsou tyto informace k dispozici, v původním ložisku nerostných surovin v souladu s odstavcem 6 tohoto článku;
 - d) veškeré další informace, které členský stát považuje za důležité, aby umožnil využití kritických surovin ze zařízení pro nakládání s odpady.
 5. Databáze podle odstavce 4 se zavede do [Úřad pro publikace – vložte: jeden rok po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] a všechny informace se vyplní do [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost]. Musí být k dispozici ve veřejně přístupné a digitální podobě a aktualizována nejméně jednou za dva roky, aby zahrnovala další dostupné informace a nově uzavřená nebo nově zjištěná zařízení.
 6. Za účelem poskytnutí informací podle odst. 4 písm. c) realizují členské státy přinejmenším tyto činnosti:
 - a) u všech uzavřených zařízení pro nakládání s odpady členské státy komplexně přezkoumají dostupné soubory povolení do [Úřad pro publikace – vložte: jeden rok po datu vstupu tohoto nařízení v platnost];
 - b) u těch zařízení pro nakládání s odpady, u nichž dostupné informace *a priori* nevylučují přítomnost potenciálně ekonomicky využitelných množství kritických surovin, členské státy dále provedou do [Úřad pro publikace – vložte: dva roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] reprezentativní geochemický odběr vzorků;
 - c) u těch zařízení pro nakládání s odpady, u nichž činnosti popsané v písmenech a) a b) tohoto odstavce poukázaly na potenciálně ekonomicky využitelná

množství kritických surovin, členské státy navíc provedou do [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] podrobnější analýzu se zahrnutím dokumentace jádra nebo rovnocenných technik, pokud je to z hlediska životního prostředí vhodné v souladu s platnými environmentálními požadavky na úrovni Unie a případně s požadavky směrnice 2006/21/ES.

7. Činnosti popsané v odstavci 6 se provádějí v mezích vnitrostátních právních systémů, které se týkají vlastnických práv, vlastnictví půdy, nerostných zdrojů a odpadů a dalších příslušných ustanovení. Pokud tyto faktory daným činnostem brání, požádají orgány členského státu o spolupráci provozovatele nebo vlastníka zařízení pro nakládání s odpady. Výsledky činností popsaných v odstavci 6 se zpřístupní jako součást databáze. Pokud je to možné, členské státy zahrnou do databáze klasifikaci uzavřených zařízení pro nakládání s těžebními odpady podle Rámcové klasifikace OSN pro zdroje.

Článek 27

Recyklovatelnost permanentních magnetů

1. Od [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] každá fyzická nebo právnická osoba, která uvádí na trh zařízení pro zobrazování magnetickou rezonancí, generátory větrné energie, průmyslové roboty, motorová vozidla, lehké dopravní prostředky, zdroje chlazení, tepelná čerpadla, elektromotory, včetně těch, které jsou integrovány do jiných výrobků, automatické pračky, bubnové sušičky, mikrovlnné trouby, vysavače nebo myčky nádobí, zajistí, aby byly tyto výrobky opatřeny viditelným, jasně čitelným a nesmazatelným štítkem, na kterém je uvedeno:
 - a) zda tyto výrobky obsahují jeden nebo více permanentních magnetů, či nikoli;
 - b) pokud výrobek obsahuje jeden nebo více permanentních magnetů, zda tyto magnety patří k některému z následujících typů:
 - i) neodym-železo-bor;
 - ii) samarium-kobalt;
 - iii) hliník-nikl-kobalt;
 - iv) ferit.
2. Komise přijme prováděcí akt, kterým stanoví formát označování podle odstavce 1. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 37 odst. 3.
3. Od [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] každá fyzická nebo právnická osoba, která uvádí na trh výrobky podle odstavce 1 obsahující jeden nebo více permanentních magnetů typů uvedených v odst. 1 písm. b) bodech i) až iii), zajistí, aby byl na výrobku nebo v něm umístěn nosič údajů.
4. Nosič údajů podle odstavce 3 je spojen s jedinečným identifikátorem výrobku, který umožňuje přístup k následujícím údajům:
 - a) jméno, zapsaný obchodní název nebo zapsaná ochranná známka a poštovní adresa odpovědné fyzické nebo právnické osoby a případně elektronické komunikační prostředky, kterými ji lze kontaktovat;

- b) informace o hmotnosti, umístění a chemickém složení všech jednotlivých permanentních magnetů obsažených ve výrobku a o přítomnosti a typu povlaků magnetu, lepidel a jakýchkoli použitých přísad;
 - c) informace umožňující přístup ke všem permanentním magnetům zabudovaným ve výrobku a jejich vyjmutí, přinejmenším včetně pořadí všech kroků vyjmutí, nástrojů nebo technologií potřebných pro přístup k permanentnímu magnetu a jeho vyjmutí, aniž je dotčen čl. 15 odst. 1 směrnice 2012/19/EU.
5. U výrobků, kde jsou zabudované permanentní magnety obsaženy výhradně v jednom nebo více elektromotorech zabudovaných do výrobku, mohou být informace podle odst. 4 písm. b) nahrazeny informacemi o umístění těchto elektromotorů a informace podle odst. 4 písm. c) mohou být nahrazeny informacemi o přístupu k elektromotorům a jejich vyjmutí, a to přinejmenším včetně pořadí všech kroků vyjmutí, nástrojů nebo technologií potřebných pro přístup k elektromotorům a jejich vyjmutí.
6. U výrobků podle odstavce 3, pro které je podle jiného právního aktu Unie vyžadován pas výrobku ve smyslu nařízení XX/XXXX [nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků], se informace podle odstavce 4 uvedou v tomto pasu výrobku.
7. Informace podle odstavce 3 musí být úplné, aktuální a přesné a musí zůstat k dispozici po dobu, která se přinejmenším rovná typické životnosti výrobku plus deset let, a to i po úpadku, likvidaci nebo ukončení činnosti odpovědné fyzické nebo právnické osoby v Unii.
- Informace podle odstavce 4 se vztahují k modelu výrobku nebo, pokud se informace liší kus od kusu u téhož modelu, ke konkrétní šarži nebo kusu. Informace podle odstavce 4 jsou přístupné subjektům provádějícím recyklaci, orgánům dozoru nad trhem a celním orgánům.
8. Použije se čl. 9 odst. 1 písm. c) a d) a články 10 a 13 nařízení (EU) .../... [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o *ekodesignu udržitelných výrobků*], jakož i odpovídající definice v článku 2 uvedeného nařízení.
- Před uvedením výrobku podle odstavce 3 na trh fyzické nebo právnické osoby zajistí, aby byl jedinečný identifikátor výrobku podle odstavce 4 uložen do registru uvedeného v [čl. 12 odst. 1] nařízení (EU) .../... [nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků].
- Pro účely prvního a druhého pododstavce se odkazy na „příslušný akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 4“ v čl. 10 písm. b) a na „akty v přenesené pravomoci přijaté podle článku 4“ v čl. 10 písm. f) a čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] se považují za odkazy na toto nařízení.
9. Pokud jsou požadavky na informace týkající se recyklace permanentních magnetů stanoveny v aktech v přenesené pravomoci přijatých v souladu s článkem 4 nařízení XX/XXXX [Úřad pro publikace – vložte: nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] nebo v jiných harmonizačních právních předpisech Unie pro kterýkoli z výrobků uvedených v odstavci 1, použijí se tyto požadavky namísto ustanovení tohoto článku.
10. Výrobky primárně určené pro obranné nebo kosmické aplikace jsou od požadavků tohoto článku osvobozeny.

11. U zařízení pro zobrazování magnetickou rezonancí, motorových vozidel a lehkých dopravních prostředků, které jsou typově schválenými vozidly skupiny L, se požadavky tohoto článku použijí od [Úřad pro publikace – vložte: pět let po datu vstupu tohoto nařízení v platnost].
12. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36 za účelem změny přílohy VI s cílem poskytnout nebo aktualizovat seznam kódů kombinované nomenklatury⁴⁹ a popisů výrobků, které odpovídají výrobkům podle odstavce 1, s cílem usnadnit práci celních orgánů v souvislosti s těmito výrobky a požadavky stanovenými v tomto článku a v článku 28.

Článek 28

Recyklovaný obsah permanentních magnetů

1. Buď od [Úřad pro publikace – vložte: tři roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost], nebo dva roky po datu vstupu aktu v přenesené pravomoci podle odstavce 2 v platnost, podle toho, co nastane později, každá fyzická nebo právnická osoba, která uvede na trh výrobky podle čl. 27 odst. 1, které obsahují jeden nebo více permanentních magnetů podle čl. 27 odst. 1 písm. b) bodů i) až iii), a u nichž celková hmotnost všech těchto permanentních magnetů přesahuje 0.2 kg, zveřejní na volně přístupných internetových stránkách podíl neodymu, dysprosia, praseodymu, terbia, boru, samaria, niklu a kobaltu získaných ze spotřebitelského odpadu, který je přítomen v permanentních magnetech obsažených ve výrobku.
2. Do [Úřad pro publikace – vložte: dva roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] přijme Komise akt v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36, kterým doplní toto nařízení stanovením pravidel pro výpočet a ověřování podílu neodymu, dysprosia, praseodymu, terbia, boru, samaria, niklu a kobaltu získaných z výrobního odpadu nebo ze spotřebitelského odpadu, které jsou přítomny v permanentních magnetech obsažených ve výrobcích podle odstavce 1.

Pravidla pro výpočet a ověřování stanoví použitelný postup posuzování shody z modulů uvedených v příloze II rozhodnutí č. 768/2008/ES s úpravami nezbytnými s ohledem na dotčené výrobky. Při určování použitelného postupu posuzování shody Komise zohlední tato kritéria:

 - a) zda je dotčený modul vhodný pro daný druh výrobku a přiměřený sledovanému veřejnému zájmu;
 - b) dostupnost kompetentních a nezávislých třetích stran, které jsou schopny provádět případné úkoly posuzování shody třetí stranou;
 - c) pokud je povinná účast třetí strany, musí mít výrobce na výběr mezi moduly zabezpečování kvality a certifikace výrobků stanovenými v příloze II rozhodnutí č. 768/2008/ES.
3. Po 31. prosinci 2030 může Komise přijmout akty v přenesené pravomoci, kterými doplní toto nařízení stanovením minimálních podílů neodymu, dysprosia, praseodymu, terbia, boru, samaria, niklu a kobaltu získaných ze spotřebitelského odpadu, které musí být přítomny v permanentním magnetu obsaženém ve výrobcích podle odstavce 1.

⁴⁹ Kombinovaná nomenklatura v příloze I nařízení (EHS) č. 2658/87.

Akty v přenesené pravomoci podle prvního pododstavce stanoví přechodná období přizpůsobená obtížnosti přizpůsobení výrobků, na které se opatření vztahuje, s cílem zajistit dodržování předpisů.

Minimální podíl uvedený v prvním pododstavci se stanoví na základě předchozího posouzení dopadů s přihlédnutím k:

- a) stávající a předpokládané dostupnosti neodymu, dysprosia, praseodymu, terbia, boru, samaria, niklu a kobaltu získaných ze spotřebitelského odpadu;
 - b) informacím shromážděným podle odstavce 1 a relativnímu rozložení podílu recyklovaného obsahu v permanentních magnetech obsažených ve výrobcích podle odstavce 1 uvedených na trh;
 - c) technickému a vědeckému pokroku, včetně významných změn v technologiích permanentních magnetů, které mají vliv na druh získávaných materiálů;
 - d) účinnému a možnému příspěvku minimálního podílu k cílům Unie v oblasti klimatu a životního prostředí;
 - e) možným dopadům na fungování výrobků obsahujících permanentní magnety;
 - f) nutnosti zabránit nepřiměřeným negativním dopadům na cenovou dostupnost permanentních magnetů a výrobků obsahujících permanentní magnety.
4. Pokud jsou požadavky týkající se recyklovaného obsahu permanentních magnetů stanoveny v aktech v přenesené pravomoci přijatých v souladu s článkem 4 nařízení XX/XXXX [Úřad pro publikace – vložte: nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] nebo jinými harmonizačními právními předpisy Unie pro některý z výrobků podle odstavce 1, použijí se tyto požadavky namísto ustanovení tohoto článku.
5. Ode dne použitelnosti požadavku odstavce 1 fyzické a právnické osoby uvádějící na trh výrobky podle odstavce 1 zajistí při nabízení výrobků podle odstavce 1 k prodeji, a to i v případě prodeje na dálku, nebo při jejich vystavování v rámci obchodní činnosti, aby jejich zákazníci měli přístup k informacím podle odstavce 1 předtím, než učiní závazek prostřednictvím kupní smlouvy.
- Fyzické a právnické osoby, které uvádějí na trh výrobky podle odstavce 1, nepoužijí ani nevystaví etikety, značky, symboly nebo nápisy, které by mohly uvést zákazníky v omyl nebo je zmást, pokud jde o informace podle odstavce 1. Výrobky primárně určené pro obranné nebo kosmické aplikace jsou od požadavků tohoto článku osvobozeny.
6. U zařízení pro zobrazování magnetickou rezonancí, motorových vozidel a lehkých dopravních prostředků, které jsou typově schválenými vozidly skupiny L, se požadavky stanovené v odstavcích 1 a 6 použijí pět let od data vstupu aktu v přenesené pravomoci podle odstavce 2 v platnost.

ODDÍL 2

CERTIFIKACE A ENVIRONMENTÁLNÍ STOPA

Článek 29

Uznané systémy

1. Vlády nebo organizace, které vyvinuly certifikační systémy související s udržitelností kritických surovin a dohlíží na ně (dále jen „vlastníci systémů“), mohou požádat o uznání svých systémů Komisí.
Žádosti dle prvního pododstavce musí obsahovat veškeré příslušné důkazy týkající se splnění kritérií stanovených v příloze IV. Komise je zmocněna k přijímání prováděcích aktů, jimiž upřesní informace, které musí žádosti přinejmenším obsahovat. Tyto prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 37 odst. 3.
2. Pokud Komise na základě důkazů poskytnutých dle odstavce 1 zjistí, že certifikační systém splňuje kritéria stanovená v příloze IV, přijme prováděcí akt, kterým tento systém uzná. Tyto prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 37 odst. 3.
3. Komise pravidelně ověřuje, zda uznané systémy nadále splňují kritéria stanovená v příloze IV.
4. Vlastníci uznaných systémů neprodleně informují Komisi o všech změnách nebo aktualizacích uznaných systémů. Komise posoudí, zda tyto změny nebo aktualizace ovlivňují základ pro uznání, a přijme příslušná opatření.
5. Pokud existují důkazy o opakovaných nebo závažných případech, kdy hospodářské subjekty provádějící uznaný systém nesplnily požadavky tohoto systému, Komise po konzultaci s vlastníkem uznaného systému přezkoumá, zda tyto případy ukazují na nedostatky v systému, které mají vliv na základ pro uznání, a přijme vhodná opatření.
6. Pokud Komise zjistí v uznaném systému nedostatky, které mají vliv na základ pro uznání, může vlastníkovému systému poskytnout přiměřenou lhůtu k přijetí nápravných opatření.
7. Pokud vlastník systému nepřijme nebo odmítne přijmout nezbytná nápravná opatření a pokud Komise zjistí, že nedostatky uvedené v odstavci 6 znamenají, že systém již nesplňuje kritéria stanovená v příloze IV, přijme Komise prováděcí akt, kterým uznání systému zruší. Tyto prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle čl. 37 odst. 3.
8. Komise vytvoří a aktualizuje registr uznaných systémů. Tento registr se zveřejní na volně přístupných internetových stránkách.

Článek 30

Prohlášení o environmentální stopě

1. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36, kterými doplní toto nařízení tím, že stanoví pravidla pro výpočet a ověřování environmentální stopy různých kritických surovin v souladu s přílohou V a s přihlédnutím k vědecky podloženým metodám posouzení a příslušným mezinárodním normám. Pravidla výpočtu a ověřování určí, která kategorie dopadu je nejvýznamnější. Prohlášení o stopě se omezí na tuto kategorii dopadu.
2. Komise může přijmout pravidla pro výpočet a ověřování pro konkrétní kritickou surovinu, pokud po zvážení různých příslušných kategorií dopadu na životní prostředí dospěje k závěru, že daná kritická surovina má významnou environmentální stopu, a že povinnost poskytnout při jejím uvádění na trh prohlášení o

environmentální stopě této suroviny vzhledem k nejvýznamnější kategorii dopadu je proto nezbytná a přiměřená jako příspěvek k cílům Unie v oblasti klimatu a životního prostředí tím, že se usnadní dodávky kritických surovin s menší environmentální stopou.

3. Při zvažování, zda je povinnost stanovená v odstavci 2 nezbytná, Komise zohlední:
 - a) zda a jakým způsobem jsou cíle Unie v oblasti klimatu a životního prostředí již dosahovány prostřednictvím jiných právních předpisů Unie, které se na danou kritickou surovinu vztahují;
 - b) existenci a přijetí příslušných mezinárodních norem a pokynů nebo vyhlídek na dohodu o těchto normách na mezinárodní úrovni, jakož i udržitelné postupy na trhu, včetně dobrovolných systémů uznaných podle článku 29;
 - c) účinnost strategických partnerství, strategických projektů, obchodních dohod a dalších mezinárodních nástrojů a informačních činností prováděných Unií při dosahování jejich cílů v oblasti klimatu a životního prostředí.
4. Komise provede předběžné posouzení dopadů, aby mohla rozhodnout, zda přijme akt v přenesené pravomoci podle odstavce 1. Toto posouzení :
 - a) vychází mimo jiné z konzultace:
 - i) se všemi příslušnými zúčastněnými stranami, například zástupci průmyslu, včetně navazujících průmyslových odvětví, malých a středních podniků a případně řemeslné výroby, sociálními partnery, obchodníky, maloobchodníky, dovozci, skupinami pro ochranu životního prostředí a spotřebitelskými organizacemi;
 - ii) se třetími zeměmi, jejichž obchod s Unií může být touto povinností významně ovlivněn;
 - iii) s radou;
 - b) zajistí, aby žádné takové opatření nebylo připraveno, přijato nebo uplatňováno s cílem nebo účinkem vytvářet zbytečné překážky mezinárodnímu obchodu a aby neomezovalo obchod více, než je nezbytné k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a životního prostředí, s ohledem na schopnost dodavatelů ze třetích zemí vyhovět tomuto prohlášení tak, aby nebyly nepřiměřeně ovlivněny celkové obchodní toky a náklady na kritické suroviny;
 - c) posoudí, zda toto opatření přispěje k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a životního prostředí, aniž by nepřiměřeně ovlivnilo schopnost průmyslu Unie získávat danou kritickou surovinu.
5. Každá fyzická nebo právnická osoba, která uvádí na trh kritické suroviny, pro něž Komise přijala pravidla pro výpočet a ověřování podle odstavce 1, zpřístupní prohlášení o environmentální stopě.

Požadavek stanovený v prvním pododstavci se vztahuje na každý jednotlivý druh kritické suroviny uváděné na trh a nevztahuje se na kritické suroviny obsažené v meziproduktech nebo konečných výrobcích.
6. Prohlášení o environmentální stopě podle odstavce 5 obsahuje tyto informace:
 - a) jméno, zapsaný obchodní název nebo zapsaná ochranná známka a poštovní adresa odpovědné fyzické nebo právnické osoby a případně elektronické komunikační prostředky, kterými ji lze kontaktovat;

- b) informace o druhu kritické suroviny, které se prohlášení týká;
 - c) informace o zemi a regionu, kde byla kritická surovina vytěžena, zpracována, zušlechťena nebo zrecyklována, podle daného případu;
 - d) environmentální stopu kritické suroviny vypočtenou v souladu s platnými pravidly pro ověřování a výpočet přijatými podle odstavce 1;
 - e) výkonnostní třídu z hlediska environmentální stopy, které kritická surovina odpovídá, stanovenou v souladu s příslušným aktem v přenesené pravomoci přijatým podle odstavce 7;
 - f) odkaz na internetové stránky umožňující přístup k veřejné verzi studie podporující výsledky uvedené v prohlášení o environmentální stopě.
7. Komise může přijmout akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 36 za účelem doplnění tohoto nařízení, a to stanovením výkonnostních tříd z hlediska environmentální stopy u kritických surovin, pro které byla přijata v souladu s přílohou V pravidla pro výpočet a ověřování podle odstavce 1.
8. Prohlášení o environmentální stopě se zpřístupní na volně přístupných internetových stránkách.

Komise je zmocněna přijmout prováděcí akt, kterým se stanoví formát prohlášení o environmentální stopě podle odstavce 5. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 37 odst. 3.

9. Fyzické a právnické osoby uvádějící kritické suroviny na trh zajistí při nabízení kritických surovin k prodeji, včetně prodeje na dálku, nebo při jejich vystavování v rámci obchodní činnosti, aby jejich zákazníci měli přístup k prohlášení o environmentální stopě předtím, než se učiní závazek prostřednictvím kupní smlouvy.
- Fyzické a právnické osoby uvádějící na trh kritické suroviny nesmí uvádět ani vystavovat štítky, značky, symboly nebo nápisy, které by mohly uvést zákazníky v omyl nebo je zmást, pokud jde o informace obsažené v prohlášení o environmentální stopě.

ODDÍL 3

VOLNÝ POHYB, SHODA A DOZOR NAD TRHEM

Článek 31

Volný pohyb

1. Členské státy nesmějí z důvodů týkajících se informací o recyklaci nebo recyklovaném obsahu permanentních magnetů nebo z důvodů týkajících se informací o environmentální stopě kritických surovin, na které se vztahuje toto nařízení, zakazovat, omezovat nebo bránit dodávání na trh či uvádění do provozu v případě výrobků obsahujících permanentní magnety nebo kritické suroviny, které jsou v souladu s tímto nařízením.
2. Na veletrzích, výstavách, předváděcích akcích nebo podobných akcích členské státy nesmí bránit předvádění výrobků obsahujících permanentní magnety nebo kritické suroviny, které nejsou v souladu s tímto nařízením, pokud je na viditelném místě jasně uvedeno, že tyto výrobky nebo materiály nejsou v souladu s tímto nařízením a že nemohou být dodávány na trh, dokud nebudou uvedeny do stavu shody.

Shoda a dozor nad trhem

1. Předtím, než je na trh uveden výrobek, na který se vztahuje článek 27 nebo 28, odpovědné fyzické nebo právnické osoby zajistí, aby byl proveden příslušný postup posuzování shody a aby byla vypracována požadovaná technická dokumentace. Pokud byla shoda výrobku s platnými požadavky prokázána postupem posuzování shody, odpovědné fyzické nebo právnické osoby zajistí, aby bylo vypracováno EU prohlášení o shodě a připojeno označení CE.
2. Postupem posuzování shody u výrobků, na které se vztahují požadavky stanovené v článku 27, je postup stanovený v příloze IV nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků], pokud se na tyto výrobky nevztahují rovněž požadavky stanovené v článku 28; v takovém případě je postupem posuzování shody postup stanovený v pravidlech pro výpočet a ověřování přijatých podle čl. 28 odst. 2.
3. Kapitola IX a články 37, 38 a 39 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků], jakož i odpovídající definice v článku 2 uvedeného nařízení, se použijí s ohledem na požadavky použitelné na výrobky uváděné na trh Unie stanovené v člancích 27 a 28.
4. Pokud jde o dozor nad trhem, platí tato pravidla:
 - a) kapitola XII nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků], jakož i odpovídající definice v článku 2 uvedeného nařízení, se použijí s ohledem na požadavky použitelné na výrobky uváděné na trh Unie stanovené v člancích 27, 28 nebo 30;
 - b) kromě požadavků na ekodesign stanovených v nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků], členské státy zohlední i požadavky stanovené v člancích 27, 28 a 30 v souvislosti s akčním plánem podle čl. 59 odst. 1 uvedeného nařízení;
 - c) článek 60 a čl. 61 odst. 1 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] se použijí rovněž pro požadavky stanovené v člancích 27, 28 a 30;
 - d) Komise kromě požadavků na ekodesign stanovených v nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] zahrne do zprávy uvedené v čl. 61 odst. 2 a 3 uvedeného nařízení i informace týkající se požadavků stanovených v člancích 27, 28 a 30;
 - e) při provádění článku 62 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků], skupina pro správní spolupráci uvedená ve zmíněném článku a Komise rovněž zohlední požadavky stanovené v člancích 27, 28 a 30.
5. Pro účely odstavců 3 a 4 se příslušné části nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] použijí takto:
 - a) odkazy na „požadavky na ekodesign stanovené v příslušných aktech v přenesené pravomoci přijatých podle článku 4“ v čl. 37 odst. 1, „požadavky stanovené v příslušných aktech v přenesené pravomoci přijatých podle článku 4“ v čl. 63 odst. 1 a „požadavky stanovené v příslušném aktu v přenesené

pravomoci přijatém podle článku 4“ v čl. 63 odst. 5 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] se považují za odkazy na „požadavky stanovené v člancích 27 a 28 tohoto nařízení“;

- b) odkazy na „výrobek, na který se vztahuje akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 4“ v čl. 37 odst. 3 a čl. 63 odst. 1 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] se považují za odkaz na „výrobek nebo materiály, na které se vztahují požadavky stanovené v člancích 27 a 28 tohoto nařízení“;
 - c) odkazy na „úkoly posuzování shody stanovené v aktech v přenesené pravomoci přijatých podle článku 4“ v článku 41 a „úkoly posuzování shody podle příslušných aktů v přenesené pravomoci přijatých podle článku 4“ v čl. 45 odst. 10 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] se považují za odkaz na „úkoly posuzování shody stanovené podle pravidel pro výpočet a ověřování přijatých podle čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení“;
 - d) odkazy na „postupy posuzování shody stanovené v aktech v přenesené pravomoci přijatých podle článku 4“ v čl. 53 odst. 1 nařízení (EU) 2023/xxx [Úřad pro publikace: vložte odkaz na nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků] se považují za odkaz na „postupy posuzování shody stanovené podle pravidel pro výpočet a ověřování přijatých podle čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení“.
6. Tento článek se nepoužije na výrobky, na které se vztahuje schválení typu podle nařízení 2018/858 a nařízení 168/2013.

Kapitola 6

Strategická partnerství

Článek 33

Strategická partnerství

1. Rada pravidelně projednává:
 - a) do jaké míry strategická partnerství uzavřená Unii přispívají:
 - i) ke zlepšení bezpečnosti dodávek v Unii;
 - ii) k referenční hodnotě stanovené v čl. 1 odst. 2 písm. b);
 - iii) ke zlepšení spolupráce v rámci hodnotového řetězce kritických surovin mezi Unii a partnerskými zeměmi;
 - b) soudržnost a potenciální součinnost mezi dvoustrannou spoluprací členských států s příslušnými třetími zeměmi a akcemi prováděnými Unii v rámci strategických partnerství;
 - c) které třetí země by měly být upřednostněny při uzavírání strategických partnerství s ohledem na následující kritéria:
 - i) potenciální příspěvek k bezpečnosti dodávek s ohledem na potenciální zásoby, těžební, zpracovatelskou a recyklační kapacitu třetí země související s kritickými surovinami;

- ii) zda regulační rámec třetí země zajišťuje monitorování, prevenci a minimalizaci dopadů na životní prostředí, používání sociálně odpovědných postupů včetně dodržování lidských a pracovních práv a smysluplné spolupráce s místními komunitami, používání transparentních obchodních postupů a předcházení nepříznivým dopadům na řádné fungování veřejné správy a právního státu;
 - iii) zda existují dohody o spolupráci mezi třetí zemí a Uníí a v případě rozvíjejících se trhů a rozvojových ekonomik potenciál pro zavedení investičních projektů strategie Global Gateway;
 - iv) v případě rozvíjejících se trhů a rozvojových ekonomik, zda a jak by partnerství mohlo přispět k přidané hodnotě na místní úrovni a zda a jak by bylo oboustranně výhodné pro partnerskou zemi a Unii.
2. V souvislosti s odstavcem 1 a v míře, do jaké se týká rozvíjejících se trhů a rozvojových ekonomik, zajistí rada spolupráci s dalšími příslušnými koordinačními fóry, včetně těch, která byla zřízena v rámci strategie Global Gateway.
3. Členské státy:
- a) koordinují s Komisí zajištění souladu mezi jejich dvoustrannou spoluprací s příslušnými třetími zeměmi a nezávaznými strategickými partnerstvími Unie se třetími zeměmi, jejichž rozsah zahrnuje alespoň hodnotový řetězec kritických surovin;
 - b) podporují Komisi při provádění opatření spolupráce stanovených ve strategických partnerstvích.

Kapitola 7

Řízení

Článek 34

Evropská rada pro kritické suroviny

1. Zřizuje se Evropská rada pro kritické suroviny.
2. Rada plní úkoly stanovené v tomto nařízení.

Článek 35

Složení a fungování Evropské rady pro kritické suroviny

1. Rada se skládá ze zástupců členských států a Komise. Předsedá jí zástupce Komise.
2. Každý členský stát jmenuje do rady svého zástupce na vysoké úrovni. Pokud je to relevantní z hlediska funkce a odborných znalostí, může členský stát jmenovat různé zástupce pro různé úkoly rady. Každý člen rady má svého náhradníka.
3. Na návrh Komise přijme rada svůj jednací řád prostou většinou hlasů svých členů.
4. Rada se schází v pravidelných intervalech, aby mohla účinně plnit své úkoly stanovené v tomto nařízení. V případě potřeby se rada sejde na odůvodněnou žádost Komise.

Rada se schází nejméně:

- a) každé tři měsíce za účelem posouzení žádostí o strategické projekty podle kapitoly 3 oddílu 1;
 - b) každých 6 měsíců za účelem rozvoje monitorování podle kapitoly 4;
 - c) jednou ročně za účelem projednání pokroku v plnění povinností členských států souvisejících s průzkumem, které jsou stanoveny v kapitole 3 oddíle 4, i s ohledem na aktualizace seznamů kritických nebo strategických surovin.
5. Komise je radě nápomocna prostřednictvím výkonného sekretariátu, který poskytuje technickou a logistickou podporu.
6. Rada může zřídit stálé nebo dočasné podskupiny, které se budou zabývat konkrétními otázkami a úkoly.

Rada zřídí alespoň tyto stálé podskupiny:

- a) podskupina pro projednávání a koordinaci financování strategických projektů podle článku 15; zástupci vnitrostátních podpůrných bank a institucí, evropských rozvojových finančních institucí, skupiny Evropské investiční banky, dalších mezinárodních finančních institucí včetně Evropské banky pro obnovu a rozvoj a případně soukromých finančních institucí se přizvou jako pozorovatelé;
 - b) podskupina sdružující vnitrostátní geologické ústavy nebo služby nebo, pokud takový ústav nebo služba neexistuje, příslušný národní orgán odpovědný za obecný průzkum, s cílem přispět ke koordinaci vnitrostátních programů průzkumu podle článku 18;
 - c) podskupina sdružující vnitrostátní zásobovací a informační agentury pro kritické suroviny, nebo – pokud tato agentura neexistuje – příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za tuto záležitost, s cílem přispět k úkolům monitorování stanoveným v článku 19;
 - d) podskupina sdružující vnitrostátní agenturu pro mimořádné události a vnitrostátní orgány odpovědné za strategické zásoby, nebo – pokud tato agentura a orgán neexistují – příslušný vnitrostátní orgán odpovědný za tuto záležitost, s cílem přispět ke koordinaci strategických zásob, jak je stanoveno v článku 22.
7. Rada pozve zástupce Evropského parlamentu, aby se jako pozorovatelé účastnili jejího zasedání, včetně zasedání stálých nebo dočasných podskupin podle odstavce 6.
- V případě potřeby může rada přizvat odborníky, jiné třetí strany nebo zástupce třetích zemí, aby se zúčastnili zasedání stálých nebo dočasných podskupin podle odstavce 6 jako pozorovatelé nebo aby poskytli písemné příspěvky.
- Při plnění svých úkolů rada v příslušných případech zajišťuje koordinaci, spolupráci a výměnu informací s příslušnými strukturami pro reakci na krize a připravenost na krize zřízenými podle práva Unie.
8. Rada přijme nezbytná opatření k zajištění bezpečného nakládání s důvěrnými a obchodně citlivými informacemi a jejich zpracování.
9. Rada vynaloží veškeré úsilí k dosažení konsensu.

Kapitola 8

Přenesené pravomoci a postup projednávání ve výboru

Článek 36

Výkon přenesení pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci podle čl. 3 odst. 2, čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 2, čl. 27 odst. 12, čl. 28 odst. 2 a čl. 30 odst. 1 a 5 je svěřena Komisi na dobu osmi let od [Úřad pro publikace – vložte: jeden měsíc po datu vstupu tohoto nařízení v platnost]. Komise vypracuje zprávu o výkonu přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto šestiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament ani Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 3 odst. 2, čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 2, čl. 27 odst. 12, čl. 28 odst. 2 a čl. 30 odst. 1 a 5 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Konzultace s odborníky z členských států se uskuteční po konzultaci podle článku 14.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 3 odst. 2, čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 2, čl. 27 odst. 12, čl. 28 odst. 2 a článku 30 odst. 1 a 5 vstoupí v platnost, pouze pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty Komisi informují o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady může být tato lhůta prodloužena o dva měsíce.

Článek 37

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro provádění [Úřad pro publikace: vložte odkaz na tento akt]. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Kapitola 9 Změny

Článek 38

Změna nařízení (EU) 2018/1724

Nařízení (EU) 2018/1724 se mění takto:

- 1) v příloze I se v prvním sloupci doplňuje nový řádek „S. Projekty v oblasti kritických surovin“;
- 2) v příloze I se ve druhém sloupci v řádku „S. Projekty v oblasti kritických surovin“ doplňují nové body, které znějí:
„1. informace o povolovacím postupu“
„2. informace o finančních a investičních službách“
„3. informace o možnostech financování na úrovni Unie nebo členských států“
„4. informace o službách na podporu podnikání, mimo jiné včetně přiznání k dani z příjmů právnických osob, místních daňových zákonů a pracovního práva“;
- 3) v příloze II se v prvním sloupci doplňuje nový řádek „Projekty v oblasti kritických surovin“;
- 4) v příloze II se ve druhém sloupci v řádku „Projekty v oblasti kritických surovin“ doplňují nové body, které znějí:
„Postup týkající se všech příslušných správních povolení k plánování, výstavbě a provozování projektů výroby technologií pro nulové čisté emise, včetně stavebních povolení, povolení pro chemické látky a pro připojení k síti a posouzení vlivů na životní prostředí a environmentálních povolení, jsou-li vyžadována, a obsahující všechny správní žádosti a postupy“;
- 5) v příloze II se ve třetím sloupci v řádku „Projekty v oblasti kritických surovin“ doplňuje nový bod, který zní:
„Veškeré výstupy týkající se postupů od potvrzení platnosti žádosti až po oznámení komplexního rozhodnutí o výsledku postupu odpovědným příslušným vnitrostátním orgánem“;
- 6) v příloze III se doplňuje nový bod, který zní:
„(9) Příslušné vnitrostátní orgány uvedené v čl. 8 odst. 1 [Úřad pro publikace: vložte odkaz na tento návrh]“.

Článek 39

Změna nařízení (EU) 2019/1020

Nařízení (EU) 2019/1020 se mění takto:

- 1) v čl. 4 odst. 5 se text „(EU) 2016/425 (35) a (EU) 2016/426 (36)“ nahrazuje tímto:
„(EU) 2016/425 (*), (EU) 2016/426 (**) a [(EU) [...]] [rok přijetí tohoto nařízení]/...(***)]“;

- 2) v příloze I se doplňuje nový bod, který zní: „X [Úřad pro publikace: vložte další pořadové číslo] Nařízení (EU) .../..., kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) 2019/1020 [Úřad pro publikace: vložte údaje o vyhlášení tohoto nařízení], pokud se týká požadavků stanovených v člancích 27, 28 nebo 30 uvedeného nařízení.“

Článek 40

Změna nařízení (EU) 2018/858

Příloha II nařízení (EU) 2018/858 se mění takto:

V části I se v tabulce doplňuje nová položka, která zní:

[Úřad pro publikace: vložte další pořadové číslo v položce G]	Požadavky na oběhovost permanentních magnetů	Nařízení (EU) XX/XXXX [Úřad pro publikace – vložte: podrobnosti o zveřejnění tohoto nařízení v Úředním věstníku]	X	X	X	X	X	X							X	X
---	--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

Článek 41

Změna nařízení (EU) 168/2013

Příloha II nařízení (EU) 168/2013 se mění takto:

V části I se v tabulce doplňuje nová položka, která zní:

[Úřad pro publikace: vložte další pořadové číslo v položce C1]	Požadavky na oběhovost permanentních magnetů	Nařízení (EU) XX/XXXX [Úřad pro publikace – vložte: podrobnosti o zveřejnění tohoto nařízení v Úředním věstníku]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Kapitola 10

Závěrečná ustanovení

Článek 42

Monitorování pokroku

1. Komise s přihlédnutím k doporučením rady monitoruje pokrok při plnění cílů stanovených v čl. 1 odst. 2 a nejméně jednou za tři roky zveřejní zprávu s podrobnými údaji o pokroku Unie při dosahování těchto cílů.
První zprávu vypracuje [Úřad pro publikace – vložte: 4 roky po datu vstupu tohoto nařízení v platnost].
2. Zpráva uvedená v odstavci 1 obsahuje kvantitativní informace o míře pokroku Unie při dosahování referenčních hodnot stanovených v čl. 1 odst. 2 písm. a) a b).

Článek 43

Podávání zpráv členskými státy

1. Členské státy každoročně zasílají Komisi zprávu obsahující informace uvedené v čl. 18 odst. 4, čl. 20 odst. 1 a 2, čl. 21 odst. 1, čl. 22 odst. 5 a čl. 25 odst. 6. První zpráva se zašle [Úřad pro publikace – vložte: jeden rok po datu vstupu tohoto nařízení v platnost].
2. Komise je zmocněna přijímat prováděcí akty, kterými stanoví šablonu zpráv podle odstavce 1. V šabloně může být uvedeno, jak mají být informace podle odstavce 1 vyjádřeny. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 37 odst. 2.
3. S informacemi obsaženými ve zprávách podle odstavce 1 se nakládá v souladu s článkem 44.

Článek 44

Zacházení s důvěrnými informacemi

1. Informace získané při provádění tohoto nařízení se použijí pouze pro účely tohoto nařízení a jsou chráněny příslušnými právními předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy.
2. Členské státy a Komise zajistí ochranu obchodního tajemství a dalších citlivých, důvěrných a utajovaných informací získaných a vytvořených při uplatňování tohoto nařízení, včetně doporučení a opatření, která mají být přijata, v souladu s právem Unie a s příslušným vnitrostátním právem.
3. Členské státy a Komise zajistí, aby bez předchozího písemného souhlasu původce nedošlo ke snížení stupně utajení nebo k odtajnění utajovaných informací poskytovaných nebo vyměňovaných podle tohoto nařízení.
4. Pokud členský stát usoudí, že předložení souhrnných informací v souvislosti s článkem 21 může přesto ohrozit jeho vnitrostátní bezpečnostní zájem, může proti předložení Komisí vznést námitku prostřednictvím odůvodněného oznámení.

5. Komise a vnitrostátní orgány, jejich úředníci, zaměstnanci a další osoby pracující pod dohledem těchto orgánů zajistí důvěrnost informací získaných při plnění svých úkolů a činností. Tato povinnost se vztahuje rovněž na všechny zástupce členských států, pozorovatele, odborníky a další účastníky, kteří navštíví zasedání rady podle článku 35.

Článek 45

Sankce

Do dvanácti měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tato pravidla a opatření neprodleně oznámí Komisi a neprodleně jí oznámí veškeré jejich pozdější změny.

Článek 46

Hodnocení

1. Do [Úřad pro publikace – vložte: pět let po datu vstupu tohoto nařízení v platnost] provede Komise hodnocení tohoto nařízení s ohledem na cíle, které sleduje, a předloží o něm zprávu Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru.
2. Zpráva podle odstavce 1 posoudí přinejmenším vhodnost stanovení maximálních prahových hodnot environmentální stopy pro kritické suroviny, pro které byla přijata pravidla pro výpočet a ověřování.

Článek 47

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

1.2. Příslušné oblasti politik

1.3. Povaha návrhu/podnětu

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

1.4.2. Specifické cíle

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

- 3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky**
- 3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky**
 - 3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky*
 - 3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků*
 - 3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky*
 - 3.2.3.1 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů*
 - 3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem*
 - 3.2.5. Příspěvky třetích stran*
- 3.3. Odhadovaný dopad na příjmy**

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin (evropský akt o kritických surovinách)

1.2. Příslušné oblasti politik

„Zelená dohoda pro Evropu“
„Evropa připravená na digitální věk“
„Silnější Evropa ve světě“

1.3. Povaha návrhu/podnětu

☒ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁵⁰

☐ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Obecným cílem evropského aktu o kritických surovinách je zajistit bezpečný přístup EU ke kritickým surovinám a zároveň podpořit rozvoj udržitelných zdrojů dodávek. To v konečném důsledku přispívá k hospodářskému růstu a vysoké životní úrovni v EU, brání narušením a problémům na jednotném evropském trhu a zvyšuje konkurenceschopnost evropských podniků a zároveň nezanedbává úlohu EU při podpoře udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí v celosvětovém měřítku.

1.4.2. Specifické cíle

Specifický cíl č.

- posílit různé fáze hodnotového řetězce strategických surovin,
- diverzifikovat dovoz surovin do Unie,
- zlepšit schopnosti Unie monitorovat a zmírňovat riziko narušení dodávek kritických surovin,
- zajistit volný pohyb kritických surovin uváděných na trh Unie a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí zlepšením jejich oběhovosti a udržitelnosti.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

⁵⁰

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

Očekávaným výsledkem aktu o kritických surovinách jsou bezpečné dodávky kritických surovin a posílení kapacity EU v rámci jejího hodnotového řetězce kritických surovin. Akt o kritických surovinách bude motivovat další rozvoj udržitelných zdrojů dodávek za účelem dosažení strategických ambicí EU, zejména ekologické a digitální transformace a posílení investic do obrany.

Dostupnost dalších údajů, mapování a programů průzkumu nerostných zdrojů EU podpoří konkurenceschopnost hodnotového řetězce; díky dodatečným informacím by společnosti mohly využít snížení rizika v počátečních fázích průzkumu, což by následně podpořilo vyšší investice v dalších fázích hodnotového řetězce.

Vymezení strategických projektů se zjednodušeným povolováním a lepším přístupem k financování povede k silnější podpoře hodnotového řetězce kritických surovin v EU a ve třetích zemích, a tím i k bezpečnějším dodávkám kritických surovin pro následné uživatele v EU. Přinese to jasnou přidanou hodnotu pro fungování jednotného trhu a bude to mít pozitivní ekonomické dopady na výrobce kritických surovin a navazující odvětví tím, že zajistí odolnost průmyslu a umožní rozvoj hodnotového řetězce kritických surovin v EU. Pozitivní budou i sociální dopady na zaměstnanost a soudržnost regionů EU.

Akt o kritických surovinách zajistí rozvoj monitorovacích kapacit a hodnocení rizik před krizí. Hodnotový řetězec kritických surovin v EU bude podpořen systémem řízení se specializovanou radou pro kritické suroviny, sítí agentur členských států a vnitřní kapacitou Komise. Podniky budou mít přímý prospěch z pravidelného zveřejňování aktuálních informací o rizicích narušení dodávek v podobě monitorovacího přehledu, který jim umožní přizpůsobit své strategie zmírňování rizik. Monitorování a hodnocení rizik, například zátěžové testy EU, vytvoří poptávku vlád a podniků po nákupu bezpečných kritických surovin.

Strategické vytváření zásob se týká koordinace vnitrostátních strategických zásob strategických surovin. Koordinace bude motivovat členské státy k posílení strategických zásob, což zvýší bezpečnost podniků, jejichž hodnotový řetězec zahrnuje strategické suroviny. Evropský rozměr této koordinace zajistí, aby se zabránilo překrývání a aby byla využita součinnost mezi vnitrostátními strategickými zásobami. Tato koordinace mezi vnitrostátními zásobami před každou krizí rovněž zajistí lepší připravenost na krizi v případě aktivace jakéhokoli rámcového mechanismu ostražitosti nebo reakce na krizi, který se může týkat surovin.

Aby byla zajištěna připravenost společností na rizika, bude určitá skupina velkých společností, kterých se ustanovení týká, investovat do své odolnosti a zohlední skutečné náklady na produkci strategických surovin tím, že zajistí pravidelný audit a zátěžové testy svých dodavatelských řetězců, pokud obsahují určitý soubor strategických surovin.

Opatření týkající se společných nákupů umožní vnitrostátním orgánům nebo hospodářským subjektům spojit síly při nákupu strategických surovin.

Rozvoj udržitelnější produkce kritických surovin je podporován ustanoveními o rozvoji oběhovosti na trzích s kritickými surovinami. Návrh stanoví pravidla zejména pro využití, sběr a zpracování výrobků s ukončenou životností a toků odpadů obsahujících kritické suroviny s cílem podpořit rozvoj recyklačních technologií a trhů a využívání druhotných kritických surovin ve výrobě. Opatření se také zaměří na využití kritických surovin z uzavřených a opuštěných skládek odpadů. Patří sem

rovněž ustanovení týkající se prohlášení o environmentální stopě kritických surovin uváděných na trh Unie a dalších informací o těchto surovinách.

Nařízením bude vytvořena Evropská rada pro kritické suroviny, která spojí nejlepší odborné znalosti Evropské komise a členských států s cílem analyzovat a monitorovat trhy, posuzovat rizika a poskytovat doporučení ohledně strategií zmírňování rizik, pomáhat se strategickými projekty a koordinovat strategické vytváření zásob. Rada rovněž projedná priority a cíle strategických partnerství se třetími zeměmi v oblasti surovin a koordinaci těchto partnerství s podobnými partnerstvími, která uzavřely členské státy.

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

- Množství údajů a map nerostných zdrojů EU vytvořených v členských státech.
- Počet strategických projektů financovaných v EU a v zahraničí, které se týkají hodnotového řetězce kritických surovin.
- Celkový objem investic společností působících v EU do kritických surovin s ohledem na segment hodnotového řetězce, ve kterém působí.
- Monitorování údajů o vývoji projektů, vývoji poptávky a nabídky a obchodních tocích v oblasti kritických surovin.
- Výše strategických zásob na vnitrostátní úrovni.
- Množství a procento recyklovaných kritických surovin. Množství druhotných kritických surovin používaných v nových výrobních procesech.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Nařízení by mělo být plně použitelné prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Pro přípravu provádění nařízení je však třeba předem přijmout několik opatření. Měla by být zřízena rada a členské státy by měly jmenovat kontaktní místo pro její zasedání. Rada by měla být k datu použitelnosti již plně funkční.

Shromažďování informací od zástupců společností v hodnotovém řetězci kritických surovin by již mělo probíhat a členské státy by již měly projednávat a provádět monitorování hodnotového řetězce kritických surovin.

1.5.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Důvody pro akci na evropské úrovni (ex ante)

Žádný členský stát není schopen sám účinně řešit rostoucí rizika narušení dodávek kritických surovin – v neposlední řadě kvůli nedostatku jejich geologického výskytu v jednotlivých členských státech a značným úsporám z rozsahu v hodnotovém řetězci kritických surovin. Opatření obsažená v této iniciativě by nebyla tak účinná, kdyby je prováděly členské státy samostatně, protože problémy, které řeší, se týkají

jednotného trhu jako celku. Neomezují se na jednotlivé členské státy nebo jejich podskupinu, ale na průmyslovou základnu EU a hodnotový řetězec kritických surovin v celé EU. Kromě toho je nepravděpodobné, že by přístup pouze na úrovni členských států byl dostačující k uspokojení potřeb úzce provázaných dodavatelských řetězců v rámci vnitřního trhu.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota na úrovni Unie (*ex post*)

Opatření na úrovni EU jsou nezbytná k dosažení úspor z rozsahu a škály produkce a k omezení nebo i zamezení roztržitosti úsilí a související neefektivnosti. V souladu s touto logikou se navrhané akce zaměřují na oblasti, v nichž existuje prokazatelná přidaná hodnota jednání na úrovni Unie z důvodu množství, rychlosti a rozsahu potřebného úsilí. Například:

– opatření zaměřená na mobilizaci investic do projektů v oblasti kritických surovin v celém hodnotovém řetězci by mohla být neúčinněji navržena a koordinována na úrovni Unie, a to vzhledem k rozsahu potřebných investic a proto, že výsledné kapacity by měly sloužit celému vnitřnímu trhu.

– opatření zaměřená na zlepšení monitorovacích kapacit na úrovni Unie dosáhnou větší účinnosti, než kdyby zůstala nekoordinovaná. Společně budou členské státy a Komise schopny lépe předvídat narušení dodávek, než kdyby bylo vyvíjeno roztržitěné úsilí na úrovni jednotlivých států. Navrhovaný rámec by měl umožnit účinnější rozdělení úkolů a sdílení relevantních informací s cílem zabránit zdvojování úsilí.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

EU je v současné době u mnoha těchto surovin závislá téměř výhradně na dovozu; ještě podstatnější je, že v rámci tohoto dovozu jsou dodavatelé vysoce koncentrovaní a hlavní dodavatelé jsou v mnoha případech vystaveni významným environmentálním a sociálním rizikům i rizikům v oblasti správy a řízení.

V některých případech je podíl jedné země na dodávkách vyšší než 90 % – jde například o Čínu v případě vzácných zemin s obsahem lehkých prvků, vzácných zemin s obsahem těžkých prvků, gallia a hořčíku nebo o Turecko v případě boru. Přibližně u třetiny nerostných surovin posuzovaných v rámci posouzení kritičnosti a u poloviny kritických surovin je nabídka v EU koncentrovanější než celosvětová nabídka (v případě bauxitu, boritanu nebo manganu). Tato koncentrace se rozšiřuje v rámci hodnotového řetězce, přičemž fáze zpracování je u některých materiálů, například lithia, hořčíku nebo germania, ještě koncentrovanější než fáze těžby. Čína ovládá 56 % celosvětové kapacity pro rafinované lithium, 60 % pro rafinovaný kobalt a 58 % pro rafinovaný mangan. Kromě koncentrace nabídky v jednotlivých zemích někteří aktéři rozšířili svou dominanci v celosvětovém hodnotovém řetězci tím, že získali kontrolu nad hospodářskými činnostmi a aktivy ve třetích zemích – jde například o Čínu, která ovládá kobaltové doly v Kongu (čínská akcionářská kontrola dvou firem v Kongu, které dohromady představují 13,8 % světové produkce kobaltu).

Tato míra koncentrace geopoliticky ohrožuje bezpečnost dodávek do EU.

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Za účelem úspěšného provádění opatření plánovaných v aktu o kritických surovinách bude nadále rozvíjena součinnost u opatření, která v současné době podporuje Unie a

členské státy prostřednictvím programů a opatření týkajících se výzkumu a inovací v oblasti kritických surovin a v oblasti rozvoje části dodavatelského řetězce. Patří mezi ně zejména rámcový program Horizont Evropa, jehož cílem je podporovat výzkum a inovace zaměřené na inovativní řešení v hodnotovém řetězci kritických surovin.

Pro rozvoj udržitelného hodnotového řetězce kritických surovin v Evropě by dále mohly být možnými zdroji podpory na evropské úrovni a na úrovni členských států:

- využití Fondu na podporu oživení a odolnosti členskými státy, aby přispěl k potřebným investicím,
- program Horizont Evropa,
- Inovační fond pro opatření na podporu investic v oblasti kritických surovin, zejména pokud jde o recyklaci,
- Fondy pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti a Fond pro spravedlivou transformaci,
- záruční nástroj fondu EFSD+,
- nástroj NDICI (a zejména záruční nástroj fondu EFSD+ a nástroj kombinování zdrojů) a nástroj předvstupní pomoci,
- Nástroj pro technickou podporu,
- Program pro jednotný trh.

Navrhovanou iniciativu lze zasadit do kontextu řady nedávno oznámených evropských politik a priorit:

- průmyslová strategie,
- plán na podporu oživení Evropy,
- plán REPowerEU,
- Zelená dohoda pro Evropu,
- výzkum a inovace v rámci navrhovaného programu Horizont Evropa, pilíř

II, klastr 4 „Digitální oblast, průmysl a vesmír“ má za cíl konkrétně přispívat ke třem zastřešujícím politikám EU:

- „Evropa připravená na digitální věk“,
- „Hospodářství ve prospěch lidí“ a
- „Zelená dohoda pro Evropu“.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Nevztahuje se na tento návrh.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☐ Časově omezená doba trvání

- ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,
- ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

■ Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu⁵¹

■ Přímé řízení Komisí

- ■ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- ☐ EIB a Evropský investiční fond,
- ☐ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
- ☐ subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- *Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.*

Poznámky

--

⁵¹ Vysvětlení způsobů plnění rozpočtu spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Nařízení předpokládá zřízení rady s poradní funkcí. Komise bude součástí rady. Sledování, koordinace strategických zásob nebo výběr strategických projektů bude probíhat s podporou rady.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Nařízení zavádí nový politický rámec pro přilákání investic a rozvoj hodnotového řetězce kritických surovin v Unii. Zavádí harmonizovaná pravidla pro koordinovaný přístup ke sledování, podávání zpráv a posuzování rizik spojených se strategickými surovinami.

Tato nová pravidla vyžadují mechanismus jednotnosti pro přeshraniční uplatňování povinností podle tohoto nařízení a koordinaci činností vnitrostátních orgánů a Komise prostřednictvím rady.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Rada zřízená nařízením má poradní funkci. Rizika jsou zmírňována účastí Komise v radě a zajištěním jejího sekretariátu. Komise se bude účastnit zasedání rady, bude přispívat k plnění úkolů, které jí byly svěřeny, a zajišťovat jejich plnění.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Nevztahuje se na tento návrh.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Nevztahuje se na tento návrh.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP ⁵²	zemí ESVO ⁵³	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů ⁵⁴	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
	03.020101	RP	NE	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
	[XX.YY.YY.YY]		ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE

⁵² RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁵³ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

⁵⁴ Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	1	Jednotný trh, inovace a digitální agenda
--	---	--

GŘ: GROW			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
○ Operační prostředky										
03.020101 ⁵⁵	Závazky	(1a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Platby	(2a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
03,0202	Závazky	(1b)								
	Platby	(2b)								
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ⁵⁶										
Rozpočtová položka		(3)								
Prostředky na GŘ GROW CELKEM	Závazky	=1a+1b +3	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Platby	=2a+2b +3	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

⁵⁵ Podle oficiální rozpočtové nomenklatury.

⁵⁶ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

○ Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)								
	Platby	(5)								
○ Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)								
Prostředky z OKRUHU 1 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	=4+6	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2
	Platby	=5+6	0,8	0,8	0,8	0,8				3,2

Pokud je návrhem/podnětem dotčen více než jeden operační okruh, zopakuje se výše uvedený oddíl:

○ Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)								
	Platby	(5)								
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy (všechny operační okruhy) CELKEM		(6)								
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 6 víceletého finančního rámce CELKEM (referenční částka)	Závazky	=4+6								
	Platby	=5+6								

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	-----------------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v [příloze legislativního finančního výkazu](#) (příloha 5 rozhodnutí Komise o interních pravidlech pro plnění oddílu Komise v souhrnném rozpočtu Evropské unie), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
GŘ: GROW									
○ Lidské zdroje		1,392	2,167	3,912	3,912				11,383
○ Ostatní správní výdaje		0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
GŘ GROW CELKEM		1,604	2,379	4,125	4,125				12,233
GŘ ENV									
○ Lidské zdroje		0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
○ Ostatní správní výdaje									
GŘ ENV CELKEM		0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
GŘ INTPA									
○ Lidské zdroje		0,171	0,342	0,342	0,342				1,197
○ Ostatní správní výdaje									
GŘ INTPA CELKEM		0,171	0,342	0,342	0,342				1,197

Prostředky z OKRUHU 7	(Závazky celkem =	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
------------------------------	-------------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	---------------

víceletého finančního rámce CELKEM	platby celkem)								
--	----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
Prostředky z OKRUHŮ 1 až 7 víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169
	Platby	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy ↓			Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)						CELKEM	
	VÝSTUPY																	
	Druh 57	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ⁵⁸ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		

⁵⁷ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

⁵⁸ Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle...“.

Mezisoučet za specifický cíl č. 1																	
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																	
– Výstup																	
Mezisoučet za specifický cíl č. 2																	
CELKEM																	

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			CELKEM
--	-------------	-------------	-------------	-------------	--	--	--	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	1,734	2,851	4,767	4,767				14,119
Ostatní správní výdaje	0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969

Mimo OKRUH 7⁵⁹ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje								
Ostatní výdaje správní povahy								
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce								

CELKEM	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
---------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

⁵⁹ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

3.2.3.1 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
O Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	8	14	22	22			
20 01 02 03 (při delegacích)							
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)							
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)							
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)							
O Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) ⁶⁰							
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)	4	5	11	11			
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)							
XX 01 xx yy zz ⁶¹							
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP – v nepřímém výzkumu)							
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP – v přímém výzkumu)							
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)							
CELKEM	12	19	33	33			

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GR, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeořazeny v rámci GR, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GR poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Provádění aktu o kritických surovinách v plném rozsahu • 5 plných pracovních úvazků k zajištění úkolů řízení a koordinace: ○ 2 plné pracovní úvazky na koordinaci politik a přípravu aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů ○ 2 plné pracovní úvazky pro zajištění sekretariátu řídicí struktury ○ 1 plný pracovní úvazek pro správu studií a smluv • 10 plných pracovních úvazků na provádění úkolů v oblasti monitorování, shromažďování údajů a hodnocení rizik, které lze rozdělit takto: ○ 7 plných pracovních úvazků pro monitorování trhu a podávání zpráv o strategických a kritických
--------------------------------	---

⁶⁰ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

⁶¹ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

	surovinách ○ 2 plné pracovní úvazky pro koordinaci informací z členských států ○ 1 plný pracovní úvazek pro vytváření a aktualizaci databáze všech shromážděných údajů a informací v oblasti monitorování, projektů, členských států atd. • 11 plných pracovních úvazků na politická opatření, které lze rozdělit na: ○ 2 plné pracovní úvazky k zajištění prosazování povinností členských států v oblasti oběhovosti, včetně opatření směrnice o těžebních odpadech ○ 2 plné pracovní úvazky pro posuzování vhodnosti environmentální stopy, vývoj metod výpočtu a monitorování uplatňování opatření ○ 2 plné pracovní úvazky pro prosazování opatření v oblasti normalizace a přípravu žádostí o normalizaci (zejména v oblasti vzácných zemí) ○ 2 plné pracovní úvazky pro koordinaci vnitrostátních průzkumných činností ○ 3 plné pracovní úvazky pro koordinaci informací o vnitrostátních zásobách a vypracování pokynů, pokud je to možné • 5 plných pracovních úvazků na podporu strategických projektů, které lze rozdělit takto: ○ 2 plné pracovní úvazky na podporu rady při výběru strategických projektů ○ 1 plný pracovní úvazek pro monitorování strategických projektů, zejména v oblasti povolovacích postupů ○ 2 plné pracovní úvazky na podporu strategických projektů z hlediska přístupu k investicím • 2 plné pracovní úvazky na podporu strategických partnerství
Externí zaměstnanci	

3.2.4. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- ☒ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Operační prostředky budou přerozděleny v rámci stávajícího rozpočtového rámce Programu pro jednotný trh.

- ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

☐ vyžaduje revizi VFR.3.2.5. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- ☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

☐ na vlastní zdroje

☐ na jiné příjmy

uved'te, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
Článek								

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

--

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).